

DE BESTE SINGER-
SONGWRITER VAN NEDERLAND
ACHTER DE SCHERMEN

TOMORROWLAND RADIO EN TV
WERELDWIJD SUCCES

PLOPSA THEATER
MOOI IN ALLE EENVOUD

HELPENDE HAND
EVENT PLANNING SOFTWARE

JAARGANG 10 - NR. 4 - 2013 - SEPTEMBER
WWW.AV-ENTERTAINMENT.NL

POWER TO YOUR NEXT STEP

ib 2013

BEZOEK ONS:
HAL 11. E50

Vertel je verhaal met
Canon's baanbrekende serie
camera's en objectieven.

Canon presenteert het
Cinema EOS System. Een serie
revolutionaire camera's met
de EF-vatting van Canon of
de veelgebruikte PL-vatting,
resoluties tot wel 4k en een ruim
aanbod EF-Cinema-objectieven,
speciaal ontworpen om elke
creatieve visie vorm te geven.

CINEMA EOS

FULL HD AVCHD

EOS C100

FULL HD

MXF MPEG-2 4:2:2
50Mbps

EOS C300
EOS C300 PL

4K Cinema RAW

FULL HD 2K

MXF MPEG-2 4:2:2
50Mbps

EOS C500
EOS C500 PL

FULL HD

EOS Movie
FD

4K

MJPEG 4K
RECORDING

EOS-1Dx

you can

Canon

A vertical sign with the words "ON AIR" in large, glowing red letters against a dark background. The sign is illuminated from the side, creating a strong red glow that fades into the dark background.

MAILT U MAAR!

Hoewel de zomer lang en warm was, hebben we bij AV & Entertainment Magazine bepaald niet stil gezeten. Naast het maken van deze editie van ons magazine, waarin ik u voor de onderwerpen dit keer graag naar onze inhoudsopgave verwijs, zijn we namelijk gestart met het leggen van contacten voor een speciale uitgave die we gaan maken. Een speciale editie van AV & Entertainment, met daarin enkel en alleen interviews met iconen uit de 'wereld der AV & Entertainment'. Uiteraard willen we daarbij niemand over het hoofd zien en daarom roep ik nu ook via dit voorwoord jullie hulp in. Een ieder die wil mag namelijk mensen voordragen om in aanmerking te komen voor een verhaal in deze speciale uitgave. Wie heeft in jullie ogen – voor of achter de schermen – veel betekend voor bijvoorbeeld de Nederlandse televisiewereld? Zonder wie was het Nederlandse radiolandschap niet wat het nu is? Wie is de ultieme pionier en heeft jarenlange ervaring in de evenementenbranche of de theaterwereld? We hebben al heel wat namen mogen ontvangen, maar er kunnen er altijd meer bij. Dus: om wie kunnen we in jullie ogen echt niet heen als we het hebben over mensen die echt wat hebben betekend voor het wereldje en dat misschien nog steeds wel doen? Weet je iemand, aarzel dan niet om dat te laten weten via onderstaand emailadres.....alvast bedankt!

Teun van Thiel
Hoofdredacteur AV & Entertainment Magazine
teun@av-entertainment.nl

FILM&TV

FILM & TV NIEUWS	7
COLUMN FERRY VAN BEEK	11
VOORBESCHOUWING IBC 2013	12
PURE GELUIDSWINST: FIELDRECORDERS EN -MIXERS	18
DE BESTE SINGER-SONGWRITER VAN NEDERLAND	24

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK

BROADCAST & AUDIO TECHNIEK NIEUWS	31
GOED NIEUWS VOOR CONSUMENT: DUAL-TRIPLE-QUADRUPLE	32
BOX OF DOOM: WONDERDOOS	34
KEY STUDIO'S: VAN CD NAAR AUDIO FLYER	40

THEATER & PODIA

THEATER & PODIA NIEUWS	47
PLOPSA THEATER: MOOI IN ALLE EENVOUD	48
THEATERLICHT: DYNAMISCHER DAN OOIT	54

SHOW & EVENTS

SHOW & EVENTS NIEUWS	61
WERELDWIJD SUCCES: TOMORROWLAND RADIO EN TV	64
HELPEDE HAND: EVENT PLANNING SOFTWARE	68

NUAGE
Yamaha & Steinberg

See us at
 2013

Be different. Be better

Today there is better...

Nuage re-defines what is possible in audio post-production.

Uniting the elements of your workflow into a seamless experience, NUAGE combines dedicated Yamaha control and interface hardware with Steinberg's Nuendo 6 DAW software to create a purpose-built system that offers unprecedented productivity, flexibility and audio quality in a fully modular format that's easily configured to match the needs of your facility.

Cutting edge technology from two of the audio industry's biggest hitters, Nuage is the most complete, cost-efficient post production solution available.

The better alternative today: an industry standard tomorrow.

 YAMAHA

commercial audio

For more information please visit www.yamahacommercialaudio.com

Connect with experience

Wereldrecord met Panasonic camera's

Met een interview van maar liefst 30 uur haalden de Noorse journalist Mads Andersen en misdaad-schrijver Hans Olav Lahlum het wereldrecord van het langste interview ooit. Met deze succesvolle poging werd het vorige record van 26 uur verbroken. De Noorse zender VGTV, een station van het grootste mediahuis van het land, zond de recordpoging live uit. Achter de schermen hielp de technologie van Panasonic dit record mede mogelijk te maken. Voor het langste interview ter wereld werden vijf AG-HPX371-camera's gebruikt en legde VGTV sfeerbeelden en publieksreacties vast met de AG-HPX250. "Gedurende de hele uitzending van niet minder dan 30 uur hebben we geen enkel probleem gehad met de camera's", zei Pål Hansen, chief technology officer bij VGTV, terugblikkend op de recordpoging. "We waren zeer tevreden over de prestaties van de camera's en vooral over hun betrouwbaarheid. Dat bewijst voor ons dat we de Panasonic-camera's zonder problemen voor de meest uitdagende producties kunnen gebruiken." De AG-HPX371 is een professionele

camera die beelden van een zeer hoge kwaliteit biedt. De camera is licht en heeft een compact frame. Dat geeft de operator een betere mobiliteit bij het filmen. Met de 1/3-type MOS-sensor kan de AG-HPX371 beelden in Full HD (1920 x 1080) maken. Bij de camera wordt een Fujinon 1/3-type lens geleverd waarmee een 17x zoom mogelijk is. Ook is de AG-HPX371 voorzien van handige functies als Chromatic Abberation Compensation (CAC). De camera biedt verschillende opnameformats zoals AVC-Intra 100, AVC-Intra 50 en DVCPRO HD. Daarnaast laat ze ook SD multi-codec recording toe met DVCPRO 50/DVCPRO/DV. De AG-HPX250 Memory Card videocamera is een handheld camera uit de Panasonic P2HD-reeks. De camera gebruikt een hooggevoelige en ruisonderdrukkende 1/3-type 2.2-megapixel U.L.T. 3MOS beeldsensor om kwaliteitsopnames mogelijk te maken in full-HD met 10 bit, 4:2:2 full sample broadcast-level beelden. Naast groothoeken- en telelens-opties is de lens ook voorzien van drie ringen; een cam-type zoom ring, een focus-ring en een iris-ring. Hierdoor beschikt de operator met één lens over dezelfde functies als met verwis-

selbare lenzen. De AG-HPX250 beschikt ook over GENLOCK-input en TC-input/output om meerdere camera's te synchroniseren. Daarbij komen ook de variabele frame rate-functie (VFR) voor beelden in slow-motion en quick-motion, en een cinema-achtige gamma-instelling. Dit alles maakt de AG-HPX250 ideaal voor nieuwsdiensten.

Nieuwe oplossingen van Vogel's Professional

Tegen de wand, aan het plafond of op de vloer. Voor al deze toepassingen heeft Vogel's Professional een passende video wall oplossing. Nieuw is het pop-out video wall systeem van Vogel's. Dankzij het geveerde pop-out mechanisme is installatie en onderhoud van video walls een stuk eenvoudiger. Het display komt automatisch naar voren wanneer kort op het scherm gedruwd wordt. De pop-out modules zijn verkrijgbaar in staande en liggende positie. Vogel's biedt tevens een modulair video wall systeem aan waarmee voor vrijwel elk display een video wall oplossing gecreëerd kan worden. De wandplaten en interface strips zijn in verschillende lengtematen verkrijgbaar en beschikken over een handige onderhoudspositie. De Connect-it Large serie kan gebruikt worden voor bevestiging van een video wall aan het plafond of van vloer tot plafond. Tot slot zijn er diverse stevige trolleys en vloerstandaards verkrijgbaar waarmee in een handomdraai een compacte 2x2 of 3x3 video wall opstelling gemaakt kan worden. Door het zeer ruime aanbod en expertise op gebied van video walls kan Vogel's Professional zich met trots dé video wall specialist noemen.

Overijssel waardeert TV Oost

Dagelijks kijkt één op de vier inwoners van Overijssel naar TV Oost. Wekelijks is dat zelf één op de twee. De Overijsselse kijkers naar TV Oost kijken gemiddeld 35 minuten per dag. Ze waarderen hun regionale tv-zender met een 7,2. Een en ander blijkt uit onderzoek van het bureau Motivaction. Het onderzoek maakt deel uit van een landelijk onderzoek waarbij een kleine vijftienduizend mensen waren betrokken. Het werd uitgevoerd om een gedegen inzicht te krijgen in bereik en waardering van regionale tv-zenders. Het reguliere kijkonderzoek van Intomart is specifiek gericht op landelijke schaal en geeft voor regionale zenders geen goed beeld. Zo wordt voor dat onderzoek gemeten onder slechts 155 Overijsselaars. Motivaction betrof 1172 inwoners van Overijssel in haar onderzoek. De regionale tv-zenders blijken samen wekelijks bijna 6,3 miljoen Nederlanders te bereiken met hun tv-uitzendingen. Het onderzoek onderstreept volgens directeur/hoofdredacteur Marcel Oude Wesselink van RTV Oost nog maar weer eens de waarde van regionale omroep. Hij wijst er in dat verband ook op dat de regionale radiozenders marktleider zijn en wekelijks 3 miljoen Nederlanders bedienen. "En dan worden onze websites maandelijks ook nog eens ruim 47 miljoen keer bezocht. Samen met de regionale dagbladen zijn we de spil in de regionale nieuwsvoorziening. Iets om trots en zuinig op te zijn", aldus Oude Wesselink.

Nieuwe directie KRO-NCRV bekend

Eind augustus heeft de Raad van Toezicht KRO-NCRV in principe besloten tot benoeming van een nieuwe driehoofdige directie, die bestaat uit Coen Abbenhuis (directievoorzitter), Yvonne de Haan (zakenlijk directeur) en Taco Rijsssemus (mediadirecteur). De voorgenomen directie KRO-NCRV gaat de komende maanden de organisatie

KRO-NCRV verder voorbereiden op de fusie die voor 1 januari op de rol staat. Door de fusie zullen in totaal 57 voltijdbanen verloren gaan. Dat komt neer op 30 procent van de arbeidsplaatsen op ondersteunende afdelingen, in het management en bij de RKK (12 voltijdbanen).

Mediakraft Networks opent in Amsterdam

Mediakraft Networks, Midden Europa's grootste online TV zender, heeft zijn nieuwe Nederlandse kantoor en studio geopend. In het hart van Amsterdam biedt Mediakraft NL een nieuw creatief centrum voor de beste Nederlandse (online-)videomakers. Gedreven om nog veel meer getalenteerde "makers" te vinden en hen te helpen met het vergroten van hun publiek, produceert het Nederlandse Mediakraftteam tevens het gloednieuwe en exclusieve format Ponk NL. De opening van Mediakraft Networks' kantoor in Amsterdam, is een mijlpaal voor Mediakraft NL. Sinds begin 2013 is Mediakraft NL intensief gaan samenwerken met de eerste Nederlandse partners. Deze videomakers produceren regelmatig video's waarmee zij hun publiek vermaken en/of informeren. Met het nieuwe

kantoor in Amsterdam kunnen bestaande en nieuwe partners nog betere support verwachten van hun lokale online videonetwerk: persoonlijk en in het Nederlands. Co-country manager Jonatan de Boer: "We zijn zeer verheugd dat er nu in Nederland ook een kantoor en studio van Mediakraft is geopend, omdat juist Nederland een grote historische rol heeft gespeeld in de manier waarop video wordt geproduceerd, vermarkt en wereldwijd verspreid. Het doel is om van ons kantoor en de studio een plek te maken waar de videomakers de ruimte en de middelen tot hun beschikking hebben om hun passie voor video te kunnen delen met de fans. We werken graag met getalenteerde mensen en wij zijn er van overtuigd dat de volgende generatie van videomakers de revolutie in het medialandschap zal voortzetten, ditmaal vanuit ons kantoor in Amsterdam." Ponk NL zal een van

de eerste exclusieve Mediakraftproducties voor de Nederlandse markt zijn. Dit nieuwe kanaal zal grappige, vermakelijke video's bevatten van enkele van de beste komieken binnen de Nederlandse YouTube community. Peter de Harder (samen met Kelvin Boerma een van Nederlands' meest succesvolle online videomakers met hun kanaal "Cinemas") is de creatieve voorman van Ponk NL.

Omzetstijging freelancers

Payrollbedrijf Tentoo ziet in het tweede kwartaal van 2013 dat freelancers en flexwerkers een omzetstijging realiseren ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2012. De omzet voor freelancers in de Randstad is gemiddeld 7,2% hoger. Het onderzoek richt zich op freelancers uit Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag en Hilversum die aangesloten zijn bij Tentoo. Paul den Ronden, financieel directeur bij Tentoo, licht toe: "In onze kwartaalmonitor zien we dat de gemiddelde omzet per freelancer is gestegen en dat een positieve tendens is ingezet. De grootste omzetgroei is in Utrecht gerealiseerd. Daar steeg de gemiddelde omzet met 18% ten opzichte van het tweede kwartaal in 2012. Over ons gehele klantenbestand zien we dat professionals gemiddeld 4,1% meer uren hebben gewerkt in het tweede kwartaal van 2013 ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2012."

NIEUW

1 Ongelooflijke Klank

Beide luidsprekers bevatten een subwoofer. Dit levert een verbijsterend rijke klankkleur op in een behuizing van slechts één rack unit hoog!

2 Geluidsniveaumeter

Grote ingebouwde niveaumeter simuleert het gedrag van standaard VU geluidsmeter, is helder en gemakkelijk uitleesbaar.

3 Topkwaliteit LCD

Het ingebouwde scherm toont onmiddellijk de binnenkomende video, alsmede volumenniveau, input-keuze en video standaard!

4 Elegant Ontworpen Behuizing

Het prachtig ontworpen voorpaneel is uit één stuk aluminium gefreesd en zal geweldig ogen in uw studio!

5 Geavanceerde HDMI-afkijk

De 4K HDMI-uitgang ondersteunt Ultra HD, dus u kunt zelfs 4K videoprojectoren en grote TV-schermen aansturen!

6 's Werelds Eerste 6G-SDI

De 6G-SDI video-connecties maken Ultra HD over slechts één kabel mogelijk! Schakelt tussen SD, HD, 2K en Ultra HD!

7 AES/EBU Digitale Audio

Professionele audio-apparatuur kan via de ingebouwde gebalanceerde AES/EBU digitale audio-ingangen worden aangesloten.

8 Analoge Audio Inputs

Aansluitingen voor gebalanceerde analoge audio-apparatuur én voor ongebalanceerde HiFi-apparatuur zoals iPods en DVD spelers!

Een ongelooflijk goed klinkende audio monitor met de technologie van 6G-SDI en Ultra HD!

Blackmagic Audio Monitor is slechts één rack unit hoog, maar levert niettemin een uiterst hoge geluidskwaliteit. Het ontwerp is erg elegant, met subwoofers die samen met de breedband speakers worden aangedreven door een krachtige klasse AB versterker, met duidelijke en heldere meerkleurige geluidsniveaumeters en met een ingebouwde LCD voor het afkijken van videobronnen. En er is zelfs 6G-SDI input en HDMI 4K output voor afkijk op een groot native 4K scherm!

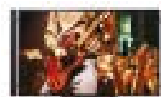
Klein Formaat, Groot Geluid

De Blackmagic Audio Monitor is ontworpen op basis van de modernste audio-analysetechniek, resulterend in een brede en soepele frekwentiecarakteristiek, kristalhelder hoog en een krachtige diepe bas. Met als eindresultaat prachtig klinkende muziek, extreem helder stemgeluid en alle detail in uw geluidseffecten! Blackmagic Audio Monitor laat zich horen, ook in de meest rumoerige ruimten!

Nauwkeurige Uitlezing

Achter elk segment van de twee grote heldere geluidsniveaumeters zijn meerkleurige RGB LEDs gemonteerd, waardoor de meterschaal oneindig kan worden aangepast. En de metersegmenten zijn talrijk zodat u een zeer groot dynamisch bereik kunt uitlezen. Blackmagic Audio Monitor heeft een elegant en erg robuust voorpaneel, uitgefreesd uit een massief blok aluminium, en zal in uw studio zeker niet misstaan!

Geavanceerde 6G-SDI en Ultra HD

Blackmagic Audio Monitor ondersteunt alle videoresoluties, SD, HD en het nieuwe Ultra HD 4K, zowel via de compromisloze 6G-SDI ingang als via de extra HDMI 4K uitgang voor aansturing van monitoren en projectoren. En alle 16 geluidskanalen op de 6G-SDI ingang zijn voor af luistering beschikbaar. 6G-SDI is vier keer sneller dan reguliere HD-SDI en laat resoluties toe die vier keer groter zijn dan HD! U krijgt dus de meest geavanceerde future proof technologie!

Meer Audio en Video connecties

Blackmagic Audio Monitor heeft zowel professionele audio-ingangen als 'cutting edge' video ingangen, waaronder een 6G-SDI input met loop output, een HDMI 4K uitgang voor afkijk, gebalanceerde analoge XLR audio ingangen, gebalanceerde AES/EBU audio ingangen alsook consumer level HiFi audio ingangen. Enkel Blackmagic Audio Monitor heeft alle inputs die u nodig heeft voor het monitoren van zowel video als audio!

Blackmagic Audio Monitor
€1.175*

*Adviesprijs, exclusief BTW

Ga voor meer informatie naar www.blackmagicdesign.com/nl/audiomonitor

Voet Verhuur voor al uw tijdelijke stroom en lichtvoorzieningen

Parkweg 67a,
4153 XL Beesd
T 0345 684000
info@voetverhuur.nl
www.voetverhuur.nl

VOET
VERHUUR.nl

TOT **95%**
BESPAREN OP
JE KOSTEN VOOR
MUZIEK

**Tell me
YOUR PLANS**

Bereken met één muisklik hoeveel je kunt besparen door één van onze Download Plans af te sluiten. Bereken je voordeel op www.allmusic.nl/actie

allmusic.nl
library music direct online beschikbaar

PHASE 1 STUDIOS

Studios en Facilities

Bolderweg 2 - 1332AT Almere
06-5201 7583 - 06-5434 2845

WWW.PHASE1STUDIOS.NL

GAX
STAGING
PODIUM
VERHUUR
EN ANDERE CONSTRUCTIES

WWW.GAXSTAGING.NL

0650264929
info@gaxstaging.nl

fence 4 events • nl
your crowd controlled 1

Fence 4 Events - Hoge Kamp 29
3853 GL Ermelo
+31 (0) 341-265434
www.fence4events.nl

Fence4events is een bruisend bedrijf op het gebied van veiligheidsvoorzieningen op evenementen. Van kassa-units tot dranghekken, bouwhekken met of zonder zeil, fietsenrekken, stagebarriers en politiebarriers, alles ademt de betrokkenheid van ons bedrijf.

Your Crowd Controlled !

M **X**
mansveld expotech

Amsterdam | Eindhoven | Maastricht

www.mansveldexpotech.nl

WEBSHOP

licht
beeld
geluid
energie
rigging

Cueco...
The Cue Company

Autocue
Bij concerten, evenementen, video, tv en presentaties. Ondersteuning van vele bekende artiesten.

Verhuur en verkoop van autocue apparatuur

Vraag vrijblijvend naar info of kijk op onze website

Contact...

Einsteinstraat 67
3316 GG Dordrecht
T: +31 10 29 29 545
F: +31 10 29 29 658
@: info@cueco.nl
www.cueco.nl

www.eekelverhuur.nl

LAYHER PODIUM CONSTRUCTIES
POLYTE ROOF SYSTEMS

GIOVANNI EEKELS VERHUUR BV

Gruttostraat 9, 5212VM
's-Hertogenbosch
Tel: 073 6136867
Fax: 073 6136644
Mobiel: 06-54311136
info@eekelsverhuur.nl

eAVr
Europe Audio/Video Rent BV

Verhuur en verkoop van av-apparatuur voor studio en/of live-events

Overzetten van analoge en digitale tapes naar Protocols/Avid/FCP

T: 030-6775911
E: planning@eavr.nl
I: www.eavr.nl

INTERSTAGE

LinkedIn Interstage BV | Facebook Interstage BV

Twitter InterstageBV | Internet interstage.eu

EDWARD AIR

WORLD WIDE LOGISTICS

SPECIALISTS FOR THE ENTERTAINMENT INDUSTRY

Partner of

EDWARD AIR CARGO B.V.
FREIGHTWAY BUILDING ROOM 170
FLAMINGOWEG 22 - 1118 EE SCHIPHOL-ZUID
TEL. +31 20 6485016 - FAX +31 20 6480979
E-MAIL : INFO@EDWARDAIR.NL
WWW.EDWARDAIR.NL

mel
BROADCAST SOLUTIONS

29 jaar tv ervaring

T: +32 34887102
F: +32 34887103
M: +32 477558320
E: mel@melbroadcastsolutions.com
www.melbroadcastsolutions.com

Media Werkplaats Hilversum biedt professionals nieuwe kansen

In Hilversum is de Media Werkplaats Hilversum (MWH) opgericht. De nieuwe Stichting gaat zich inzetten voor boventallige omroepmedewerkers. De Werkplaats wil voor deze groep, maar ook voor aanverwante sectoren, uitgroeien tot een creatieve ontmoetingsplaats van mediaprofessionals.

Bij de publieke omroepen verdwijnen de komende maanden door de omroepbezuinigingen en de daarmee samenhangende fusies, vele honderden banen. Ook bij toeleveranciers en gerelateerde bedrijven verdwijnen arbeidsplaatsen. Dit gegeven vormt de basis onder het ruwe idee voor de Werkplaats. De MWH is in een paar maanden tijd ontstaan, dankzij de enthousiaste reacties en medewerking van de Gemeente Hilversum, de publieke omroep en uitkeringsinstantie UWV. Het idee kon daardoor ook zeer snel gerealiseerd worden. "Alle partijen zien direct het belang van een fysieke ontmoetingsplek. De zes tot achthonderd boventalligen kunnen hier straks terecht en samen bouwen aan uitzicht op een nieuwe toekomst; binnen of buiten de omroep", aldus Albert Bek, voorzitter van de Stichting MWH. Hij stond samen met Lars Timmermans van MediaMovers zo'n twee maanden geleden aan de wieg van het initiatief.

"De bezoekers of deelnemers aan de MWH helpen we natuurlijk op weg met een groot aantal ideeën en workshops die we zelf al hebben gepland. Maar de sleutel tot succes van dit project ligt uiteindelijk bij de deelnemers zelf", aldus Bek; "Wanneer over een paar maanden blijkt dat het niet werkt en er geen nieuwe initiatieven ontstaan, dan zijn we ook weer zo praktisch dat we de deuren sluiten." Bij de opzet van de Werkplaats is rekening gehouden met een tijdelijke opzet. Want ook bij een gebleken succes, zal de instroom uiteindelijk na een jaar of twee jaar opdrogen, zo verwachten de initiatiefnemers.

De ruimte voor de werkplaats (in het voormalig Belastingkantoor van Hilversum) wordt ingericht met meubilair van diverse zendgemachtigden en van de gemeente; alles om een creatieve en inspirerende omgeving te bieden. De MWH is dus laagdrempelig, zonder veel gedoe, pragmatisch van opzet en vooral: zonder grote kosten. Deelname is gratis, de gemeente draagt bij in de huisvesting, het UWV en de Publieke Omroep en een aantal beroepsverenigingen (onder andere de NVJ) steunen MWH voor de duur van het project. Bovendien werken we samen met bestaande initiatieven vanuit de omroep, zoals de site van werkwijzer via Werkstation.tv.

Het bestuur van de Werkplaats is optimistisch. Het is de bedoeling dat uiteindelijk alle boventalligen bij de Werkplaats genoeg inspiratie opdoen om weer aan de slag te gaan. Van journalist tot video-editor en van it-er en musicus tot facilitair medewerker. Simpel, door het ruilen van kennis en netwerken, maar vooral door samen te praten en na te denken over de mogelijkheden die er ook in deze economisch krappe tijd zeker nog zijn.

De MWH is ondergebracht in een stichting zonder winstoogmerk en heeft dus geen banden met outplacementbedrijven of andere zakelijke dienstverleners die in deze markt actief zijn.

Creatieve producenten

Leuk om te zien hoeveel reacties er op mijn vorige column zijn gekomen. Over het algemeen was men blij verrast dat er onderzoek gedaan was naar de toekomst van de bedrijfsfilm. Ook de constatering dat er nog wel degelijk een toekomst is, stemde tot tevredenheid. Hoe de toekomst ingevuld moet worden is minder duidelijk, aangezien het onderzoek ook aangaf dat de films korter, goedkoper en breder van opzet moesten worden.

Als reacties kreeg ik links en suggesties doorgemaaild. Had ik al gezien dat er een website is waar je als klant zelf je videomateriaal kunt uploaden, waarna er voor een vast bedrag een bedrijfsfilm van werd gemonteerd? Nee, dat had ik nog niet gezien. De klant moet zelf videobeelden maken d.m.v. z'n mobiele telefoon of digitale camera. Na upload van de videobeelden moet je online betalen met iDeal en een week later heb je je film in je inbox. Leuk concept dat de bedrijfsfilm zeer betaalbaar maakt en voor bijna elk bedrijf bereikbaar. Vraag is natuurlijk wel of de kennis van het maken van mooie plaatjes, het vertellen van een verhaal en het met de ogen van een buitenstaander kijken naar je bedrijf aan de klant zelf overgelaten kan worden. Het voldoet echter wel aan de eis dat de films goedkoper geproduceerd moeten worden.

Een ander voorbeeld, waar ik enthousiast over ben, is het plaatsen van testimonials van klanten in videovorm. Als ik normaal testimonials lees, en soms lijkt het meer op Opsporing Verzocht als er als afzender staat Andre R te Almere, vraag ik me altijd af hoeveel er verzonnen zijn. Bij videotestimonials is het natuurlijk ook mogelijk om door middel van het inhuren van acteurs en actrices de boodschap te faken. De kosten die daarmee gemoeid zijn zullen de meeste bedrijven echter tegenhouden om dit te doen. Als je je klanten echt zover krijgt om gratis iets over je bedrijf te vertellen op video, dan moet dat wel een tevreden klant zijn. Persoonlijker kan het (bijna) niet worden.

Zomaar twee voorbeelden waar creatieve producenten mee bezig zijn. Ze kijken goed om zich heen, inventariseren de behoeften en zoeken mogelijkheden om goedkoper te produceren of met een ander doel te communiceren. Laat dat nou precies zijn wat er in het rapport van de Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen als aanbeveling stond.

Nu je waarschijnlijk net fris en uitgerust terug bent van vakantie, rust ook op jou de schone taak om onze branche te helpen vernieuwen. Ik ben benieuwd wat voor ideeën jij allemaal hebt. Je kunt me mailen: ferry.van.beek@allmusic.nl, volgen op twitter [@ferryvanbeek](https://twitter.com/ferryvanbeek) en met me connecten op linkedin.

Als je dit leest ben ik zelf op vakantie. Zodat je binnenkort het resultaat kunt zien van mijn frisse uitgerustheid. ■

VOORBESCHOUWING

IBC 2013

Amsterdam – en de RAI in het bijzonder – maakt zich weer op voor de IBC. Meer dan 50.000 professionals uit meer dan 160 landen komen van 12 t/m 17 september weer samen om het nieuwste van het nieuwste op broadcastgebied te aanschouwen, veel handen te schudden en ideeën uit te wisselen.

Zoals altijd bestaat de IBC weer niet alleen uit de beurs zelf (veertien hallen van de RAI boordevol bedrijven die hun nieuwste producten wereldkundig maken), maar is er ook weer een indrukwekkend congresprogramma. Daarnaast worden bijvoorbeeld ook weer de IBC2013 Innovation Awards uitgereikt, waarvoor onlangs al een shortlist de wereld in werd gestuurd. De shortlist – met tien finalisten langer dan ooit te voren – weerspiegelt volgens de organisatie de dynamiek en de veranderingen binnen de indu-

strie, die uiteindelijk allemaal leiden tot een betere, aantrekkelijkere en meer meeslepende ervaring voor de consumenten. De tien finalisten komen uit negen verschillende landen van over de hele wereld. “Dit jaar is de shortlist echt een weerspiegeling van de opmerkelijke breedte van onze industrie. Het gaat van een blockbuster film tot het onderzoek naar het verkrijgen van de best mogelijke HD-kwaliteit in de huiskamer”, vertelt Michael Lumley, voorzitter van de IBC 2013 Innovation Awards Jury. De IBC Innovation Awards erkennen niet alleen

de nieuwe technologieën, maar juist de toepassing ervan. Er zijn drie categorieën waarin de award wordt uitgereikt: voor projecten op het vlak van content creatie, content management en content delivery. De winnaars zullen tijdens de IBC Awards Ceremony, op zondag 15 september worden uitgeroepen.

CONTENT CREATION

De eerste van de vier nominaties voor het meest innovatieve content creatie project gaat naar Fox Sports in Australië. Dat wilde cricketfans écht laten beleven hoe het voelt om tegenover de beste 'bowlers' van de wereld te staan. Samen met Globecast werd een helmcamera ontwikkeld, die gebruikt werd door de slagmannen en de wicket keepers. Om het gewicht laag te houden werd gewerkt middels draadloze HDMI en werden de signalen omgezet en doorgegeven door transceivers die de scheidsrechters droegen, die hun eigen cap camera's hadden.

Naast de BBC en ITV als tweede en derde genomineerde in de categorie Content Creation, maakt ook de film 'The Hobbit: An Unexpected Journey' kans op een award. De film vulde de nieuwsrubrieken als eerste high frame rate, high dynamic range 3D mainstream film. De postproductie was een technische en creatieve klus van formaat en voor de inspanningen die het Nieuw-Zeelands bedrijf Park Road Post Production daarin heeft geleverd, is het bedrijf nu genomineerd voor de Innovation Award, samen met haar technologie-partner SGO.

In de categorie Content Management zijn de genomineerden T-2 (Slovenië), de Ierse nationale omroep Raidió Teilifís Éireann en RTBF, uit België. In de categorie Content Delivery is onder andere de Nederlandse kabelaar Ziggo genomineerd. Het bedrijf geavanceerde interactieve diensten leveren, maar dan wel zonder een nieuwe reeks set-top boxen

te moeten aanboren. Platgezegd is de hele boel in de cloud gezet, waardoor Ziggo-abonnees een zeer rijke grafische user interface draaien op hun bestaande hardware. Het werd gerealiseerd middels een technologisch partnership dat werd geleid door ActiveVideo, samen met Seachange, Samsung, Humax, unidid en Webadvance. Ook de Japanse Commercial Broadcasters Association heeft een plaats verdiend op de shortlist. Het heeft met NTT Communications, Fujitsu en Juniper Networks gewerkt aan een next generation platform om met behulp van multi-protocol label switching (MPLS) HD televisie te leveren. De derde finalist is Abertis Telecom, uit Spanje. Abertis Telecom heeft samen met enkele andere partijen een cloud-gebaseerd multiscreen delivery platform ontwikkeld.

YAMAHA

Om alle nieuwtjes die te zien zijn tijdens IBC 2013 op te noemen is onbegonnen werk, maar een selectie ervan zetten we hier graag uiteen. Zo laat Yamaha Music Europe met Nuage haar nieuwste postproductie toepassing zien. Yamaha Commercial Audio biedt hiermee een echte geïntegreerde oplossing voor de Audio professionals die werkzaam zijn in televisie, reclame, film of de game-industrie. De nieuwe Nuage controller/interface hardware is volledig geïntegreerd met de laatste versie van Steinberg's Nuendo-6 DAW-software. De verschillende Nuage onderdelen communiceren optimaal met elkaar via het snelle Dante netwerk. De Dante PCI-Express audio-interface-kaart (voor Mac of pc) levert maximaal 128 gelijktijdige, bi-directionele kanalen op 192 kHz, of 256 bi-directionele kanalen op 96 kHz. De Nuage hardware is modulair, en biedt maximale flexibiliteit voor iedere applicatie en configuratie. Nuage onderdelen zijn de Nuage Fader module (sluit aan op het LCD-scherm en geeft een zeer mooie visuele overgang met

de Nuendo-6 software), de Nuage Master module (met alles wat nodig is voor Nuendo bewerkingen en het beheer van een sessie), de Nuage Workspace units (deze blindplaten kunnen gebruikt worden om hardware van derden en/of specifieke aangepaste opties te integreren) en de PCI-e Dante Accelerator in/out kaart (multi-channel audio data overdracht met extra lage latency en redundantie). Er zijn drie verschillende Nuage in/out units: 16 x analoog in/out, of 16 x AES/EBU in/out, of 8 x analoog in/out met nog 8 x AES/EBU in/out.

TELEQUIP

Ook Telequip - Ensemble Designs is aanwezig op IBC 2013. Het bedrijf toont de Brighteye NXT 430 Compact Router voor 'Clean and Quiet Switching' van video- en audiobronnen. Het exclusieve LCD scherm biedt realtime full motion video van alle router bronnen. Het perfecte product voor fly-packs, evenementen, presentatie en overal waar je een compacte, broadcast kwaliteit video-router nodig hebt. Het biedt ongelooflijke mogelijkheden in een kleine 1RU hoge en 1/3 RU brede behuizing van ongeveer de grootte van een cd-box. Telequip toont ook voor het eerst haar nieuwe (en eerste) Avenue Multiviewer, die verbluffende kwaliteit biedt voor elke bron, ook wanneer hetzelfde signaal meerdere keren wordt weergegeven. Videobronnen worden altijd weergegeven op volledige motion frame rate, zelfs met 16 beelden op het scherm. Configuratie op basis van click-to-fill, snap-to grids en intuïtieve menu's maken de set-up via Browser control op iPad super eenvoudig. De Avenue Multiviewer is de juiste keuze voor eindregie, reportagewagens, nieuwswagens en mobiel op locatie wanneer geïntegreerd in de Flexible Router & Layering Engine van Ensemble Designs.

STEREO TOOL

Sound Audio Processing is opgericht in 2011 en staat dit jaar voor het eerst op de IBC. Het toont er de FM-processor Stereo Tool, die ook bruikbaar is voor AM, DAB, streaming en TV processing incl. R128 normalisatie. Stereo Tool draait op een standaard computer onder Windows, Linux of Mac OS X. Dit

houdt de kosten laag, terwijl het de concurrentie met tientallen keren duurdere hardware prima aankan. Veel muziek van de laatste decennia is geclipped uitgebracht - de pieken zijn weggesneden wat zorgt voor distortion. Stereo Tool was de eerste FM-processor die een declipper in de processing-keten introduceerde, die de pieken herstelt en zo distortion verwijdert en verloren dynamiek herstelt. Verschillende grote producenten hebben de declipper in licentie in hun product opgenomen of zijn erover in gesprek. De declipper is ook los verkrijgbaar. Daarnaast vergroot het Natural Dynamics filter de dynamiek van te vlak klinkende muziek. Met Stereo Tool kan een FM-station harder en zuiverder klinken dan met elke andere processor, met tot 160% modulatie per kanaal bij 100% MPX modulatie, binnen Stokkemask. Ook nieuwe ontwikkelingen zoals SSB stereo worden ondersteund. Stereo Tool wordt wereldwijd gebruikt door zo'n 500 FM-stations, variërend van kleine lokale zenders tot landelijke stations met tientallen frequenties, tientallen AM stations en duizenden webradiostations. Een gratis versie voor thuisgebruik is ruim 1.5 miljoen keer gedownload.

CANON

Canon toont tijdens IBC 2013 haar grootste product line-up ooit. Het bedrijf neemt al meer dan dertig jaar deel aan IBC en in 2013 is Canon aanwezig zijn met de grootste stand ooit. Met een oppervlak van 432 m² geeft de stand een duidelijk beeld van Canon's duurzame en toenemende betrokkenheid bij de omroepwereld. Op de stand toont Canon een compleet assortiment producten van wereldklasse, waaronder naast meer dan 75 objectieven een reeks Full HD en 4K-cameraoplossingen.

BROADCAST PARTNERS

Broadcast Partners is aanwezig met haar totaalpakket aan radio automatiseringen, van Express tot de meest uitgebreide software. Met deze reeks aan software is er een oplossing voor elke omroep, van lokaal tot de meest veeleisende omroep. De gebruiksvriendelijke oplossingen bieden uitgebreide mogelijkhe-

den op het gebied van onder andere live programma's, format- en commercial planning, editie systemen, thuiswerkmogelijkheden, beheer enz. Verder zijn de specialisten van Broadcast Partners aanwezig voor alle vragen over het volledige productgamma, of het nou gaat over een zendinstallatie, studio inrichting of een microfoon.

AKAMAI TECHNOLOGIES

Bij Akamai draait het tijdens IBC om de toekomst van digitaal entertainment. Op de stand van Akamai zijn twee demo's te zien. De eerste toont hoe bij het tv-kijken automatisch gesynchroniseerde content kan worden getoond op een 'tweede scherm', zoals een smartphone of tablet. De tweede demo betreft high-definition 'Glasses Free 3D'-weergave, waarvoor geen speciale bril nodig is. Het centrale thema van de stand is de 'Hyperconnected Living Room', waarin Akamai's Intelligent Platform-technologie wordt gebruikt om in real-time informatie gerelateerd aan de actuele tv-content af te leveren op 'second screens', als aanvulling op het tv-programma. De nadruk ligt bij de demo op de vele commerciële kansen voor tv-zender en content providers om adverteerders rechtstreeks in contact te brengen met hun doelgroepen.

HITACHI DATA SYSTEMS

Hitachi Data Systems (HDS) is samen met enkele belangrijke software- en systems integration-partners aanwezig in Post-Production Hall 7, met een stand waar bezoekers live demonstraties en sessies met experts kunnen volgen. Verder worden daar opslagsystemen gedemonstreerd die zijn ontworpen om de totale kosten te verlagen en er zijn ook producten voor het integreren van netwerk, opslag en verwerking in één rack te zien. Bezoekers kunnen op de stand in het Hitachi Data Systems Presentation Theatre demonstraties volgen om zich op de hoogte te stellen van de meest kosteneffectieve antwoorden op de grote workflow-problemen waar omroepen en mediabedrijven zich voor gesteld zien. Verder is er op de stand informatie te vinden over de laatste trends in opslagsoftware en -services op het gebied van media en entertainment.

EGRIPMENT

Met de toenemende vraag naar Virtual Studio's alsmede het gebruik van Augmented Reality, biedt Egripment nu Encoder oplossingen van hoge kwaliteit aan die te gebruiken zijn met Egripment Cranes, Remote Heads, telescopische Kolommen en Camera Tracking Dollies. Gebaseerd op haar bestaande camera-ondersteunende apparatuur, biedt Egripment nu een volledig gecodeerd systeem met hoge precisie encoders aan voor gebruik op haar telescopische kolommen, cranes en dollies op rails. In combinatie met Trackmen's superieure tracking-interface, biedt Egripment een hoogwaardig compleet pakket aan voor de hedendaagse markt. Camera Cranes voor VR-Applications zijn meestal gepositioneerd in het high-end prijssegment van de markt, heel vaak onbetaalbaar voor de eindgebruiker. De Encoding Package van Egripment levert hoge kwaliteit en betrouwbare informatie in een veel meer betaalbare prijsklasse, met behoud van dezelfde hoge normen waar Egripment om bekend staat. De encoders kunnen onder andere gebruikt worden met de TDT Crane Arm, de Scanner Classic Arm, de Scanner Elite Arm, het Jan Jib System, Telescopische Starcams en Generic Tracking Dollies van Egripment. De tracking interface biedt informatie verkregen van alle gemeten assen via een eenvoudige interface. De positie van elke as wordt volledig en betrouwbaar door de grafische software of andere software ontvangen. De positiegegevens wordt verstuurd via een Ethernet-netwerk. Zo kunnen meerdere interfaces op het netwerk worden gebruikt. De tracking data kan eenvoudig worden geïntegreerd met de grafische software van toonaangevende fabrikanten van virtuele studiosystemen en grafische systemen. De camera data-modus, levert superieure tracking data, waarbij de camera parameters (bv. FoV, XYZ, PTR) worden berekend aan de interface-elektronica zelf. Door het meten van de absolute positie wordt u verdere homing en verdere kalibraties bespaard. Naast de 'live-streaming' van de tracking gegevens naar VR-Rendering machines, kunnen via de FBX Plug in tracking gegevens worden gesynchroniseerd met een externe tijdcode, zodat deze kan worden opgenomen met een extern apparaat naar een bestand voor later gebruik in animatie

OBV-2800

**HD/SD 12-Channel
Mobile Video Studio**

- 12-channel HD/SD-SDI&HDMI inputs switcher.
- Zero modification with your car, perfect for indoor and outdoor use.
- Full functionality: Switcher, Monitor, Intercom system, Recorder, Audio Mixer, Power Center, Vector Scope and Multi-camera Control Unit.

Live in Seconds

Mobile Video Studio Series

HD/SD 12-Channel
MS-2800

HD/SD 12-Channel
OBV-2800

HD/SD 16-Channel
MS-3000

SD 8-Channel
MS-900

Visit us at IBC
Hall 7 Stand 7D 39

Datavideo Technologies Europe BV
Floridadreef 106 3565 AM
Utrecht, The Netherlands
Tel: +31-30-261 96 56
Fax: +31-30-261 96 57
E-mail: info@datavideo.nl

Datavideo
website

www.datavideo.com

PRISMAHUB

Visit us at IBC
Rai Amsterdam
13-17 september 2013
Hall 8 stand A-01

CLOUD BASED MEDIA ASSET MANAGEMENT

MEDIA BACKBONE BY DISPERSE

software zoals Autodesk® Maya® of MotionBuilder®. De oplossingen van Egripment zijn uiteraard te zien op IBC 2013.

PRISMAHUB

Tijdens de IBC 2013 is ook het Nederlandse PRISMAHUB mediaplatform te zien. PRISMAHUB is een all-channel, cloud-based asset managementsysteem, gebaseerd op de Vidispine media backbone. Met behulp van de PRISMAHUB kan via de standaard webbrowser, media worden ge-ingest, opgeslagen in de mediacatalogus en metadata worden toegevoegd, gemonteerd in de video editor en geëxporteerd naar de bekende NLE's. De media kan vervolgens gedistribueerd worden naar alle mogelijke kanalen als TV-playout, websites, tablets, smartphones en screen netwerken met behulp van het ingebouwde digital signage systeem. Lucas Vroemen (directeur) over de PRISMAHUB: "Onze focus ligt vooral op het faciliteren van de story-based workflow en hoe we verhalen in de juiste context kunnen plaatsen door verhalen en publiek te matchen op basis van metadata en doelprofielen. Door het aanbieden van een Software-as-a-Service-oplossing in een hybride model, het combineren van de cloud met lokale Hi-Res opslag, kunnen we niet enkel grote internationale medianetwerken ondersteunen in deze, maar maken we Media Asset Management ook betaalbaar voor kleine mediabedrijven zoals lokale televisiestations. Met onze internationale partners ToolsOnAir, Burli newsroom en Vidispine kunnen we daarom een workflow

van A tot Z ondersteunen in televisiestations, zowel in de high-end als in de low-end markt."

ROLAND SYSTEMS GROUP

Roland Systems Group zal tijdens de IBC onder andere de gloednieuwe VR-50HD Multi-Format AV Mixer in de spotlight zetten. De Roland VR-50HD biedt een naadloze integratie van audio mixer, video switcher en tot 1080p USB Video/Audio Streaming in een stand alone apparaat dat voorzien is van een indrukwekkende reeks aansluitmogelijkheden. Zo is de vier-kanaals videomixer voorzien van SD/HD/3G-SDI, HDMI, RGB/component en composiet. De 12-kanaals digitale audio mixer is uitgerust met XLR, TRS en RCA jacks naast audio afkomstig van SDI en HDMI inputs. Deze gunstig geprijsde portable live 3G-HD productie oplossing zal ongetwijfeld veel publiek naar zich toetrekken. Verder zal Roland Systems Group van de gelegenheid gebruik maken om de VC-1 Series Lossless Mini SDI/HDMI Converters uitgebreid te demonstreren en te laten zien wat dat 'Lossless' nou exact betekent. Hierbij zal ook de nieuwe VC-1 Up/Down/Cross Scan Converter voor het eerst in Europa getoond worden. Net zoals de VC-1 FS Delay is ook de Scan Converter een multifunctionele 3G converter die zich door zijn robuuste (en koelende) behuizing met vastgeschroefde connectoren en een controle LED op iedere aansluiting uitstekend leent voor zwaar gebruik. ■

FIELDRECORDERS EN -MIXERS

PURE GELUIDSWINST

De fieldrecorder voor geluid heeft zich de afgelopen jaren flink ontwikkeld. Portable werd zakformaat en de displays, bedieningsknoppen en de beschikbare aansluitingen mogen gezien worden. Naast het deel voor geluidsopname komt er ook steeds meer ruimte voor het mixen van audio. Dat komt met name bij video-opnamen en kleine geluidsstudio's 'on the spot' van pas. En als laatste niet onbelangrijke factor de verdere perfectionering van de aanvullende software voor audio-postproduction en synchronisatie. Ulco Schuurmans

Veldrecorders zijn er in alle soorten en maten en hebben ook zo per type hun eigen specifieke toepassingen. Het 'record and mix it in the field' staat uiteraard voorop. Maar hoe en wat je dan precies waarop kunt opnemen en mee wilt mixen, verschilt per apparaattype. De belangrijkste toepassingen van fieldrecorder voor audio zijn het verbeteren van de geluidsopnamen bij video, journalistiek, portable compacte geluidsstudio's, een veelzijdige audio-interface naast de NLE-notebook of -desktop en als vanouds het geluidsjagen zelf. Het gaat daarbij om echte professionele geluidsproductie en niet het 'even er een soundje bij opnemen'. Daarvoor is de kwaliteit veel te goed en zijn de mogelijkheden voor bewerking en aansluitingen te groot.

VERRASSEND LAAG

Leveranciers te over voor audio fieldrecorders en -mixers. Wij noemen Allen & Heath, Azden, Beachtek, Edirol, Marantz, Olympus, Sound Devices, Fostex, Juiced Link, Mackie, MOTU,

RME, Roland, Sony, Steinberg, Tascam, Zaxcom en Zoom. Vlak daarnaast de iPhone met bijpassende X/Y-microfoon en recording-app niet uit als een volwaardige fieldrecorder voor audio. Hetzelfde geldt voor de iPad in combinatie met de Mackie DL1608 mixer. De prijzen zijn vaak verrassend laag. Van enkele honderden euro's voor een cameramixer tot een paar duizend voor een complete portable soundstudio en apparatuur geschikt voor registratie van evenementen. Daar het ondoenlijk is om alle professionele veldrecorders en mixers op de markt te bespreken volstaat dit artikel met een aantal treffende voorbeelden.

JOURNALISTIEK EN ENG

Een van de grootste afnemers van audioveldrecorders zijn de journalistiek en Elektronische NieuwsGaring (ENG). Het bandrecordertje en zelfs de minidiskrecorder van weleer zijn vervangen door compacte handopnemers met SD-kaart of smartphone. Je moet vooraf een keuze maken uit voornamelijk spraak en/of ste-

reomuziek opnemen. Dat vraagt om verschillende manieren van opnemen en filtering plus een bijpassende microfoonopstelling. Spraak heeft een meer gerichte karakteristiek met optimaliseren rond de 500 Hz nodig. Bij muziek gaat het om meer ruimtelijk geluid met een goed stereobeeld en een ruim frequentiebereik van de bassen tot de hoge tonen. Spraak- of voicerecorders zijn tevens geschikt voor het ter plaatse opnemen van commentaren en voice-overs. Het is ronduit verrassend wat een kleine handheld fieldrecorder van bijvoorbeeld Olympus of voor slechts iets meer dan € 200,- kwalitatief goed kan opnemen. Het klinkt allemaal heel natuurlijk en behoorlijk ruis- en storingsvrij. Voor de muzikman of vrouw zet Olympus op LS-14 naast de in de praktijk bewezen X/Y-stereoconfiguratie voor de beide microfoonkapsels ook nog een derde centrale microfoon in. Dit zogenaamde 'derde oor' zorgt voor een betere registratie van de lagere frequenties. Dat verbetert de basweergave van 60 naar circa 20 Hz, waardoor het totale frequentiebereik 20-20.000 Hz omvat.

TOPPER

Een ander populair model is de Zoom H4n. Je hebt bijna geen aparte audiostudio in het veld meer nodig. Het apparaat heeft als handige feature 2 seconden buffering voor de start record, je u niet het begin van de take mist. Geheel compleet met windkapje, USB-connector (ook direct als microfoon bruikbaar voor andere audiodevices), SD-opslag, standaardje, prima X/Y-microfoons, intuïtieve menu's, goed leesbaar display, vier muzieksporen en het werkt op twee AA-batterijen of netvoeding. Een ware topper in het prijssegment onder de € 500,- is de Roland R26 die de voicerecorder overstijgt naar het niveau van de multitrack fieldrecorder. Deze compacte veldrecorder beschikt over twee (interne) cardioïde en omnidirectionele stereomicrofoons. Tevens zijn er twee XLR-aansluitingen aan de onderzijde van het toestel. Je kan op zes kanalen tegelijk opnemen, drie maal per stereopaar. Opnemen in MP3 of WAV-formaat met keuze uit diverse bitrates en frequentie-instellingen. Lekker groot zijn de LC-display en precies werkende regelaars voor de ingangsniveaus.

SOUND DEVICES 302

Een klasse apart is de 302 Compact Production Field Mixer van Sound Design. Dit zowel wat betreft de lekker compacte vormgeving als de specificaties. Wat direct opvalt is de kwartronde dubbele LED-balk aan de rechtervoorzijde. Een prima indicatie om het volume te kunnen aflezen. Deze 302 mixer heeft drie microfooningangen met 48V fantoom voeding en een aantal uitstekende limiters aan boord. Als gebruikersgroep mikt Sound Design met deze compacte mixer op professionele camcordergebruikers, met de SLT videofilmende crews en gewoon de compacte studio-setup. De 302 weegt relatief weinig, is compact en zeer betaalbaar. De voeding gaat via 3 AA batterijen of een externe 12V DC-aansluiting. Onder andere verkrijgbaar bij audiosense bvba. www.audiosense.be

Een opmerkelijk fenomeen is de Livescribe Smartpen. Terwijl de reporter een interview of gesprek noteert, neemt de pen deze conversatie gelijk in mono op. Later herkent de pen de geschreven steekwoorden en zoekt hij de bijpassende uitspraken in de opgenomen audiobestanden op. De Smartpen beschikt over een kleine interne speaker, 2GB geheugen (goed voor 200 uur spraak), 3.5 aansluiting voor een hoofdtelefoon en op de duurder modellen een WiFi-verbinding met de PC. Een Livescribe Dot Paper-schrijfblok zit bij de levering. Behalve voor journalisten ook handig om bij interviews met de camera of het vastleggen van performances aantekeningen te maken voor straks bij de montage.

OOK MET DE IPHONE

Dat de iPhone ook een goede videorecorder en audiorecorder is, zal bekend zijn. Voor het transformeren van deze Apple smartphone in een audio-fieldrecorder heb je een geoptimaliseerde microfoon, bijpassende recordapp en een standaard plus hoofdtelefoon nodig. De smartphone audioveldrecorder valt zowel goed in te zetten bij cameraopnamen (camcorder en videofilmende spiegelreflex- of systeemcamera), interviews en eventtakes binnen of buiten. Als voorbeeld de RØDE iXY stereomicrofoon (circa 5 bij 4 cm) inclusief cardioid condensormicrofoons van ½ inch diameter in X/Y-opstelling. De stereogeluidskarakteristiek komt overeen met die van de menselijke oren. Het frequentiebereik is 20 tot 20.000 Hz en de signaalruis (SPL) is 120dB. De microfoon pikt vrijwel geen bedieningsgeluid op. Onderaan het microfoonplateau zit de connector voor de Apple iPhone (nog niet beschikbaar voor iPhone 5). Desgewenst valt deze microfoon ook op de iPad en iPod te gebruiken. Voor het bedienen van de microfoon is het installeren van een RØDE rec-app vanuit de App Store vereist. Deze app

WELKE FUNCTIONALITEIT?

Bij de keuze voor een audioveldrecorder en mixer is een belangrijke vraag welke functionaliteit er nodig is. Waar gaat het precies om:

- Hoe lang valt er op te nemen? Voeding, opslagkaartjes.
- Het afzonderlijk kunnen regelen van het volume en/of toon;
- Het mixen en het aansluiten van meerdere microfoons en/of andere ingangsbronnen;
- Het direct (al of niet gescheiden van de camera) opnemen en opslaan van beter geluid bij video;
- En heeft de gebruiker al deze functies of slechts enkele daarvan nodig?
- Het ook kunnen nabewerken (audio-postproduction) van het geluid;
- Het converteren van het opgenomen geluid naar een geschikt audioformat;
- Welke aanvullende audiosoftware is er nodig? Bijvoorbeeld het samenwerken met het veel gebruikte Sony Sound Forge;
- Robuuste kwaliteit. Kan in het veld tegen een stootje of spatje;
- Een complete portable geluidstudio ter plekke. Op hoeveel sporen? En welk opslagformaat?;
- Extra aansluitingen. Met name ontbrekende XLR- en cinch-connectoren bij videofilmende fotocamera's en een aantal camcorders.

verzorgt zowel de opnamefuncties als het editen van de opgeslagen geluidsbestanden. Een LED-indicator geeft de werking van de iXY-microfoon aan, waarmee dan op 24bit/96kHz kan worden opgenomen – het hoogst haalbare op de iPhone, iPad of iPod op dit moment. Meegeleverd worden een schuimrubberen windkap en een klein doch stevig buideltasje. Optioneel is een bijpassend harig minivachtje verkrijgbaar als optimale afscherming voor stoorgeluiden.

Er zijn twee RØDE record-apps beschikbaar. De gratis Lite-versie verzorgt alleen de basisfuncties en het delen van de gemaakte geluidsopnamen. Het binnenkomende geluid staat meteen live als een golfpatroon op de monitor. Je kan de aangemaakte audiobestanden transporteren naar iTunes, de Apple SoundCloud, in de Dropbox of via Internet (FTP). Bijvoorbeeld in de geluidsformaten WAV, AIFF of AAC. De betaalde versie van €5,49 biedt o.a. extra effecten, een volwaardige parametrische equalizer, montagefuncties, normalisatie van het volume, de gain (versterking) aanpassen, meer verschillende samplingrates, extra exportformaten en regelbare ruisonderdrukking. Verder zijn aan boord: een compressor expander voor de correctie van te hard of te zacht geluid en filters voor hoge (high-pass) en lage (low-pass).

Hoewel niet duur vinden wij dat de volledige versie best wel gratis had mogen zijn. Je kunt bijna niet zonder om de geboden functionaliteit van de RØDE iXY volledig te benutten. Behalve de eigen RØDE-apps is de iXY tevens compatibel met tal van andere audio-apps voor de iPhone. Pro Audio To Go is een app die de iPhone geschikt maakt voor het opnemen in 48 kHz AIFF-formaat. Direct te uploaden naar een FTP-server of per email te verzenden.

VELDMIXERS VOOR CAMERA'S

De portable audiomixer heeft een ware hausse te danken aan de komst van videofilmende spiegelreflex- en systeemcamera's en compacte camcorder zonder XLR-ingangen. Veelal ontbreekt op

de videofilmende fotocamera ook de volumeregeling per kanaal of werkt deze oncomfortabel. Monteer een portable veldmixer onder de camera (statiefschroef), in de accessoireschoen, op een rig of met andere systeemhouder of klittenband en je krijgt de volgende functies onder handbereik:

Het kunnen aansluiten van één of meerdere (Phantom XLR-) externe microfoons. Sommige mixers hebben ook cinch-ingangen. Je kan het volume per kanaal regelen en tot een master-output mixen; Modelafhankelijk is de weergave van pieken of volume-indicatoren. Een aantal mixers beschikt over een AGC-functie om het pompen van de camerageluidsautomatiek te voorkomen. Duurdere modellen bieden regelmatig ook een limiter en tooncorrectie; Indien niet op de videofilmende camera aanwezig, is een aansluiting voor een hoofdtelefoon op de mixer heel welkom. Je sluit de mixer doorgaans aan op de 3.5 mm audio-ingang van de fotocamera of camcorder. Controleer bij het monteren onderop de camera of grote zoomobjectieven niet bij de instellingen blokkeren. In het algemeen verzorgen mixers een redelijk tot goede ruisarme voorversterking voor externe microfoons op de camera. Alle waar echter naar zijn geld. Kies bij voorkeur een model boven de € 500,- want die presteren aanmerkelijk beter dan de onderklasse. Goede voorbeelden zijn de Sound Devices MixPre-D, Beachtek DXA-SLR Pro en de Azden FMX-42 4-kanaalsmixer. De laatstgenoemde moet je dan wel op een forse rig monteren.

MUZIEK EN EVENEMENTEN

Bij het geluid opnemen in het veld, zowel binnen als buiten, spelen veldmixers een belangrijke rol. De sterke troeven daarbij zijn: compact van vorm, je kan er meerdere microfoons (simultaan) op aansluiten, in veel gevallen is multitrack recording mogelijk, werkt op batterij /accu en/of netvoeding en is robuust uitgevoerd.

Doorgaans gebruikt de geluidsmen de mixer in combinatie met een soundrecorder, een camera of weergavesysteem. Je moet je

afvragen of bij opname er niet beter meteen voor de combinatie geluidsmixer en solid state audiorecorder gekozen kan worden. Een andere afweging is of de veldmixer tevens in gebruik komt als computerinterface c.q. microfoonversterker voor de notebook of iPad in het veld en de NLE-desktop in de studio. Bijvoorbeeld de Apogee Duet 2 (vooral voor de Mac soundeditor die Logic Pro of Express gebruikt), de MOTU Track 16 (Firewire, USB en optisch), de voortreffelijke Steinberg UR 824 (studiosynchronisatie, 16-kanaals ADAT, 8 analoge combi-ingangen) en de Focusrite Forte (tot 192 KHz).

CAMERAFIELDRECORDERS

Voor de geluidsmen die de interne audioprocessing van de videofilmmende SLR- of systeemcamera en camcorders maar niets vindt, zijn er de camerafieldrecorders. Doorgaans een combinatie met een aardige mixer, een doorsnee professionele soundrecorder met SD-kaart en compacte robuuste vormgeving. Ook hier gaat de veldrecorder weer op de rig, in de accessoireschoen, op de statiefaansluiting onderaan of andere houder / klittenband aan de camerabody. Als alternatief kun je de veldrecorder ook los op een apart statiefje neerzetten. Het is de bedoeling dat zowel de camera als de veldrecorder het geluid tegelijkertijd opnemen. Achteraf vervangt de editor in de montagestudio het camerageluid voor de aanmerkelijk betere audioregistratie van de fieldrecorder. Een aantal punten ter overweging. Als eerste de synchronisatie van het beeld en geluid. Een aantal veldrecorders voor audio-opnamen kan een tijdcode aan de takes meegeven. Als alternatieve manier de inzet van synchroniserende software tijdens de montage zoals bijvoorbeeld Plural Eyes voor de Mac en PC. Als tweede punt het inzetten van meerdere camera's. Dat betekent verschillende zoom- en opnamehoeken. Het opgenomen geluid dient daarbij ook te passen. Valt dat bij de audiopostproduction bij de take van de algemene fieldrecorder ook aan te passen? Of toch elke camera zijn eigen fieldrecorder?

En als we toch bezig zijn met extern opnemen, punt drie: video- en audio tegelijkertijd op een één en dezelfde solid state AV-recorder opnemen? Tot slot het vierde punt: op hoeveel kanalen/audiospo-

ZAXCOM NOMAD 12

Zoals de naam 'nomade' al aangeeft, is deze combinatie van mixer en veldrecorder bedoeld voor de rondreizende videoproducer en geluidssingénieur. Aantrekkelijk voor de videoproduktie zijn met name de gecombineerde zes Mic/Lijn-ingangen, een ver-rassend aanbod van on board DSP-effecten en twaalf onderling te mixen opnamekanalen. Er zijn diverse analoge en digitale uitgangen beschikbaar en Zaxnet IFB is ingebouwd voor TC synchronisatie en communicatie met draadloze systemen. Ook kan de Nomad 12 nog eens drie verschillende (stereo-)mixers naar vijf verschillende camera's uitsenden. De vormgeving is heel functioneel, de LED-display met zes kanalen informatief en de knoppen draaien comfortabel. Onder andere verkrijgbaar bij audiosense bvba, www.audiosense.be

ren willen we gaan opnemen? Bij meer dan twee ontkom je, op een enkele camcorder na, niet aan een externe audioveldrecorder. Het is opmerkelijk wat voor een kwaliteitswinst een aparte audiorecorder oplevert bij videofilmmende spiegelreflex of systeemcamera's.

AANTREKKELIJKE PERSPECTIEVEN

Camera-fieldrecorders van een goede kwaliteit starten gemiddeld in de range van € 400,- tot € 500,-. Een treffend voorbeeld van dit marktsegment is de Tascam DR-60 D. Een veldrecorder voor audio die geheel ontwikkeld is om de povere geluidresultaten bij de videofilmmende spiegelreflexcamera eens flink op te vijzelen. Tot de belangrijkste specificaties behoren twee XLR-aansluitingen, zowel stereo minijack als camera in, WAV Broadcast (44,1, 48, 96 kHz), vier opnamekanalen, duidelijke display, looptijdcorrectie, ingebouwde limiter, een goede mixer en volumeregeling. Opslag op SD(HC)-kaart. Gebruik natuurlijk wel goede microfoons voor een zo optimaal mogelijk resultaat. Van een andere orde is de meer universele Zoom H6. Het gaat om een 6-kanaals handheld stereorecorder die zowel uit de hand, op een standaard als rig te plaatsen valt. Naast de twee eigen X/Y-microfoons beschikt de H6 over vier gebalanceerde XLR-ingangen. Dat biedt ook naast gebruik op de camera aantrekkelijke perspectieven. Bijvoorbeeld allround via de X/Y-opstelling en vier close-miked performers of zes close-miked solisten (na verwijdering van de microfoons en het plaatsen van een extra XLR/TRS-input). De X/Y-capsules zijn desgewenst te vervangen door een Mid-Side-set. Alle zes de kanalen zijn afzonderlijk regelbaar. Een prima voorbeeld van een professionele 4-kanaals veldrecorder met tijdcode (SMPTE, AES/EBU) is de Roland R-4 Pro. De on board 80 GB voorziet in 116 uur aan hoogwaardige audio. De pre-amp is van hoge kwaliteit, het bedieningsgemak heel ergonomisch en je kan backuppen via USB2.

Consultancy - Workflow begeleiding Training - Media Management

info@mediaassist.nl www.mediaassist.nl 035 6239297

THE LIGHT

the unique aLL-in-one Light

DISTRIBUTOR FOR BENELUX

Perfect light quality, Precise chromaticity calibration and accurate color reproduction according to international standards of color space for professional use (CRI over 90).

Latest high power Philips LED with ultra high output / 2500°K-6500°K
Stable colour dimming / Instant start / Green & Magenta correction
Low power consumption / Long lamp life; up to 50.000hrs

STAND ALONE VELDRECORDERS

Een schoolvoorbeeld voor de moderne compacte standalone audioveldrecorder is de Roland R-44. Geen bewegende onderdelen meer dankzij opslag op SD en SDHC. Om te beginnen kun je de eigen ingebouwde stereomicrofoons en monitorspeakers gebruiken. Daarnaast zijn er vier combojacks voor XLR en cinch. Je kan standaard met vier kanalen opnemen en door twee R-44 units te combineren (Master en slave remote record en stop) zelfs tot acht kanalen. Tot de overige specificaties behoren o.a. een driebands parametrische equalizer, een zesbands grafische equalizer, pre-recordfunctie, noise gate, ingebouwde limiter, Low-Cut-filter, enhancer, Comp & DeEsser en diverse studio-effecten. De display is geheel up to date met een hoog responsief OLED-scherm. De maximum opslagkwaliteit is 24-bit / 192 kHz. Hoewel eigenlijk meer rack dan portable, slaat de Allen & health ICE-16 geen slecht figuur in een portable veldstudiokoffer of -wagen. Je kan er 16 kanalen cinch mee opnemen en op een USB-stick opslaan. Bij 32 GB en 16 audiotracks past er zo'n zes uur hoogwaardige audio op een USB-stick. Als alternatieve opslag kan de gebruiker ook een USB-hard disk inzetten. Voor de liefhebber is er ook nog FireWire aan boord. De geluidsopslag vindt plaats in WAV 441,1 – 96 kHz op 16 of 24 bit. Een mixerdeel ontbreekt. De doelgroep is 16-kanaals eventrecording vanuit de zaalinstallatie.

ROLAND R-88

Roland biedt met de R-88 een naadloze integratie van een recorder, mixer en een multi-channel audio interface voor een aantrekkelijke prijs. Met acht separate kanalen van audio-opname plus een stereo mix, is de R-88 ideaal voor veeleisende multi-channel toepassingen zoals locatie sound design, event productie, evenement video-grafie, en live optredens.

- Gelijktijdig opnemen van 8 kanalen + stereo mix (tot 96 kHz)
- Tot 24-bit/192kHz ongecomprimeerde lineaire PCM-opname (tot 4 kanalen)
- 3 uur opnametijd met 32GB SDHC-kaart (24bit/96kHz, 10CH)
- 8 XLR-ingangen, 8 XLR uitgangen, AES / EBU input / output
- Ingebouwde 8-kanaals mixer met 3-bands EQ en MS microfoon decoder
- Ingebouwde 10in/8out USB audio interface
- touch panel display voor intuïtieve navigatie
- SMPTE tijdcode in / uit voor video-sync

SOFTWARE

Een belangrijke vraag is of de audioveldrecorder of mixer aanvullende geluidsoftware nodig heeft. Het antwoord hangt uiteraard af van hetgeen je er mee doet, van rechtstreekse opname tot audio-postproduction. Wie direct met het audiodeel van de videofilmende fotocamera of camcorder het geluid registreert, heeft geen aanvullende software nodig. Hoogstens nabewerking met het NLE-pakket op de computer. Zodra het om extern opgenomen geluid te combineren met video-opnamen gaat, is een vorm van synchronisatie nodig. Dat kan op basis van tijdcode bij de montage of via synchronisatiesoftware als Plural Eyes 3 voor de Mac

en PC. Deze software vervangt bij de montage exact synchroon het origineel met de camera opgenomen geluid door met een externe recorder geregistreerde audiofiles. Plural Eyes 3 is verbluffend snel, vergt van de gebruiker niet meer dan het activeren van hit en sync (de rest gaat grotendeels automatisch) en is compatibel met tal van montageomgevingen / workflows en camera's. De kwaliteit van het proces van geluidsanalyse en synchroon vervangen is meestal uit de kunst. Echt het einde van het traditionele klapbordje of handjeklap. Ga je de veldrecorder in combinatie met een notebook of tablet gebruiken voor soundproduction ter plaatse, dan komt software voor studiogebruik in aanmerking. Bekend in deze zijn Apple Logic en Sony Sound Forge Pro, dat sinds kort ook voor de Mac leverbaar is. Voor een paar honderd Euro staat er al een volwaardige geluidsstudio met vele sporen op de computer. Ook andere leveranciers, zoals Steinberg, voorzien in eigen software voor audiopostproduction.

In feite is de veldrecorder of -mixer met bijbehorende software een koopje. Pure geluidswinst voor weinig geld en bovendien flexibel en robuust. Bij een videofilmende spiegelreflex en systeemcamera kan je eigenlijk niet meer zonder. Maar ook wie lekker voordelig en met weinig mankracht op locatie of bij events geluid wil opnemen komt aan zijn trekken. Vergeet niet om tevens te investeren in microfoons, standaards, reserveaccu's en extra opslagcapaciteit. ■

DE BESTE SINGER-SONGWRITER VAN NEDERLAND

IN DIENST VAN

DE MUZIEK

In de komende edities van AV & Entertainment Magazine brengen we verhalen over hoe verschillende soorten tv-programma's worden gemaakt. Welke mensen zijn er bij betrokken, wat zijn hun taken en hoe komt de productie tot stand? Voor deze eerste aflevering waren we bij de finale van 'De Beste Singer-Songwriter van Nederland'. Arnout van der Hoek, MediaAssist

Na vier afleveringen met audities in de Wisseloord Studio's, één aflevering op locatie en vier semi-live uitzendingen vanuit Bitterzoet, was het eind juli tijd voor de finale van 'De Beste Singer-Songwriter van Nederland', vanuit het Paard van Troje in Den Haag. In De Beste Singer-Songwriter moet je kunnen schrijven, zingen, jezelf muzikaal begeleiden én je publiek weten te raken. Het programma is van VARA en BNN en wordt geproduceerd door BlazHoffski, het productiebedrijf van Dan Blazer en Erik van der Hoff. Na het vorige (eerste) seizoen sleepte het programma een TV Beeld voor het 'Beste Nieuwe Format' in de wacht.

DE INGREDIËNTEN

De finale-uitzending was groots opgezet in het Paard van Troje en werd rechtstreeks uitgezonden op Nederland 3. Zes finalisten brachten hun zelf gekozen beste lied en werden daarbij ondersteund door de band van Miss Montreal, aangevuld door strijkers, blazers en backingvocals. Giel Beelen presenteerde vanaf het podium en de verschillende juryleden gaven commentaar vanaf het eerste balkon. Midden

in de zaal konden de kandidaten vanaf een bank de hele voorstelling volgen. Beelen zocht ze regelmatig op om commentaar te vragen en opmerkingen op Twitter met ze te bespreken.

In de middag voor de uitzending werd uitgebreid gerepeteerd, daarvoor waren techniek en productie al geruime tijd bezig met de opbouw. Bij de finale was een groot deel van het productieteam van BlazHoffski aanwezig om mee te helpen en kritisch mee te kijken onder leiding van Erik van der Hoff. Naast productie waren er de redactie, de regie en de begeleiding van de muzikanten en de juryleden.

TECHNIEK

De techniek was uitgebreid. Er waren voor de live uitzending tien camera's opgesteld in de zaal. Eén camera was onbemand en stond vast opgesteld achter op het podium, ter hoogte van de drumkit. De rest van de camera's was bemand en bijna allemaal waren ze min of meer portable. Ze konden van statief worden gehaald en snel worden verplaatst, of op de schouder worden genomen. Camera 1, achter in

de zaal, stond wel op een grote sokkel en had een lange boxlens. Hiermee konden de klassieke presentatieshots en totalen worden gemaakt. De tweede belangrijke camera was de camera op een crane. Deze remote gestuurde camera kon zowel helemaal aan de achterkant van de zaal komen als boven het podium. De cameraman zat achter een console waarmee hij de camera kon bedienen en hij werkte samen met de crane-operator. Omdat bewegingen van de crane ook 'live' werden gebruikt, was het werk van de operator niet alleen om aan de contragewichten te hangen, maar moest hij tevens in samenwerking met de camera-operator vloeiende bewegingen maken. Hierbij komt nog het aspect dat het een live uitzending was en dat het beeld van deze camera werd geschakeld in combinatie met de andere negen camera's. Zaak dus om bij de les te blijven, goed te repeteren en te zorgen dat je de beweging goed inzet en goed vloeiend weer stopt. Veiligheid is natuurlijk erg belangrijk.

CAMERA'S

Behalve een camera in het publiek waren er nog twee camera's voor het podium, vier

MULTIDISPLAY - MULTIMEDIA - SHOW CONTROL

The WINGS AV Suite fits them all..!

Wings AV omvat een nieuw totaalconcept van zeer geavanceerde hard- en software componenten voor multidisplay, media- en show control toepassingen.

- Wings Vioso: Multidisplayssoftware met automatische, cameragebaseerde beameruitlijning
- Wings Touch: Mediacontrolsoftware voor touch screen toepassingen
- Wings Avio: Softwareverbinding tussen Vioso, Touch en Show control technology
- Wings IO boxes: Show control hardware componenten
- Wings Engines: Medioservers met 2 of 4 outputs, live inputs, etc, etc.

Maak een vrijblijvende afspraak met onze productspecialist Kees Hemmes

AV Stumpfl Nederland T. +31 (0)30 - 6361481
Nieuwe Schaft 3a, E. info@avstumpfl.nl.com
3991 AS HOUTEN I. www.avstumpfl.nl.com

expanding experiences

Connect-it vloer

Vogel's Professional introduceert

Connect-it vloer:
modulaire vloerstandaards en trolleys
voor in iedere ruimte

www.vogels.com/professional

Media Profession

bemiddeling mediapersoneel

Media Profession is een bemiddelings- en payrollbureau voor mediapersoneel.

- Media Payroll
- Intermediair
- Stages in de Media

Onze kracht ligt in het samenwerken!

Media Park - Gateway A - 1e Verdieping • Sumatralaan 45 • 1217 GP Hilversum
T: +31 (0)35-640 00 65 • F: +31 (0)35-640 07 75 • E: info@mediaprofession.nl

www.mediaprofession.nl

op het podium en één camera achter op het balkon. De camera achter op het balkon kon naar het zijbalkon lopen om bij de jury te komen. Ook de cameramannen op het podium hadden allerlei changementen. Voor de muzikale uitvoering moesten ze shots aanbieden op band en artiest en tijdens de gesprekken met presentator en jury konden ze meer naar voren komen. Tenslotte was er voor de eindfase, waarin Michael Prins tot winnaar werd gekozen, een groot changement. De jury kwam naar beneden, alle kandidaten gingen naar het podium en in de eindchaos moest Giel Beelen nog een eindpresentatie doen. De cameramannen moesten zowel op het podium als in het publiek manoeuvreren. De camera-assistenten waren dus geen overbodige luxe. Ze hielden de veiligheid van hun cameraman in de gaten en zorgden voor genoeg kabellengte. Er was erg veel publiek en de vloer en balkons waren volgepakt. De changementen waren soms snel en dwars door het publiek heen, maar met een beetje vriendelijk geduw en getrek lukte het prima. De techniek was overigens in handen van United. Aan de straat plaatsten zij een grote meercamerawagen (OB 12) en Materiaalwagen 12. Aan het eind van de middag kwam daar nog de satellietwagen (HOL-75) bij voor de live verbinding.

LICHT EN GELUID

Voor de belichting waren Light-h-art en Bourgonje ingeschakeld. Er hing een flink plafond aan licht en de bediening werd gedaan vanaf het eerste balkon van de zaal. Op de tweede verdieping was nog een operator met een volgsport. Ook de technici van het Paard van Troje hadden het nodige te doen. Audio in de zaal en de verschillende technische voorzieningen voor en achter het podium werden door hen verzorgd. Voor de changementen op het podium, het zorgen van de juiste gitaar, het verplaatsen van de piano en voor alles wat eventueel kon misgaan waren verschillende stressbestendige podiumassistenten aanwezig. Het geluid was dubbel aangepakt. De muziekmix voor de uitzending (en later online) werd in de wagen gemaakt. Apart van deze mix was er een geluidstechnicus die de presentatie mixte en zorgde voor alle zogenaamde retoursignalen. Datzelfde gold voor de zaal. Ook daar waren twee geluidstechnici aan het mixen. De muziekmixer in de zaal had de opdracht om enigszins 'vlak' te mixen, dit om te zorgen voor een goede mix naar tv. Bij te veel dynamiek in de zaal zou er te veel overspraak op de microfoons zijn en zou het muziekbeeld op TV wat 'hol' overkomen. De zaalmixer diende zich dus te beheersen. Op het podium zat achter de coulissen de monitormixer. Hij mixte voor de verschillende muzikanten wat zij horen over de bij hen geplaatste monitorboxen of in-ears. De zangers en zangeressen willen een net wat andere mix horen dan bijvoorbeeld de slagwerker.

OPLETTEN

In de wagen was het ook volgepakt met mensen. Centraal zat de regisseur met een overzicht over alle camerabeelden en andere bronnen. Rechts van hem de schakeltechnicus, links de regie-assistente. Op het podium hingen vijf manshoge plasmaschermen waarop graphics en beelden als decor werden ver-

Troonswissel 2013 GF8-Xten

Vestiging Nederland te Nederhorst den Berg
eurogrip@eurogrip.com
0032 (0)15-216 751

EUROGRIP
YOUR PARTNER IN GMP

Verhuur van
Satelliet uplink
Draadloze camera systemen & Point to Point verbindingen

Nu te huur: PDW700 + HD Videozender

VIDEOLINK

www.videolink.nl

Voor actuele prijzen kijk op de site of bel:
Tel 0345 520177

Spring
in onbekommerd
ondernemerschap

Tentoo vindt dat je als werkgever, freelancer of ZZP'er moet kunnen springen en vliegen. Dat niets je klein of tegen mag houden.

En als je wilt vliegen, moet je kunnen loslaten wat je aan de grond houdt.

Je onzekerheid over financiën. De risico's om in vrijheid te ondernemen. Dat soort dingen.

Dat kan nu. Laat het los.

Waag de sprong en ga nú naar tentoo.nl

TENTOO
Payroll Professionals

toond. De schakeltechnicus in de wagen schakelde deze bronnen op een aparte rail van zijn beeldmixer. Achter de regie was een kleine verhoging waar plaats was voor de redactie voor Twitter en andere nieuwe media. Ook was daar een plekje voor de graphic operator. Tijdens de uitzending kreeg Giel Beelen een aantal keren een iPad met de laatste opmerkingen via Twitter, die hij met de kandidaten besprak. In de ruimte naast de regie zat aan de ene kant achter glas de audio en aan de andere kant de videotechniek. Met twee personen werden de tien camera's 'geschad'. Zij zorgden ervoor dat de camera's in kleur en licht met elkaar gelijk waren. Omdat er nogal wat changementen en veel verschillende lichtsituaties waren, was het opletten voor ze. Naast hen zat de LSM EVS operator. Deze bediende de video harddisk recorders en had drie verschillende opnamen lopen. Er werd ook een 'clean-feed'

opgenomen, waarbij alle graphics worden weggelaten. Voor het maken van muziekclips voor de site kunnen dan later andere graphics worden gebruikt. De derde recorder nam een zogenaamde 'iso' op, één van de camera's apart. Zo kunnen bij hermontage eventuele schakelmomenten anders worden opgelost en kunnen eventuele kleine foutjes worden weggehaald.

VOLLE WAGEN

De audio opname werd diezelfde nacht gemasterd bij de Wisseloord Studio's. Als back-up liep er ook nog een Digital Betacam recorder mee. Aan de andere kant van de ruimte zat nog een tweede LSM Operator die alle instarts verzorgde. Aan het einde van de show werd een samenvatting getoond van alle optredens van die avond. De LSM Operator zorgde voor de montage en de instart daarvan. Hij moest vlot werken, want de tijd tussen het laatste

optreden en het terugkijken was maar heel kort. Al met al een volle wagen, waarbij ik vast nog wat assistenten heb overgeslagen, net als de niet te vergeten Operationeel Productie Leider die het project facilitair leidde.

CROSSMEDIAAL

Het programmaformat van de talentenshow was crossmediaal opgebouwd. Het begon en eindigde met radio-optredens en presentaties met gebruik van social media en clips op internet. Singer-Songwriter is een niche in de popmuziek en werd hier met liefde en kwaliteit gebracht. Wat mij opviel was dat ook de registratie, het camerawerk en geluid je dichtbij de artiesten bracht, zonder te veel opsmaak. Hoewel er tien camera's waren, stond het programma ten dienste van de optredens. Bij vele talentenshow's op televisie is dit andersom. ■

"Met Stereo Tool laten we onze concurrenten ver achter ons op vlak van audiokwaliteit, luidheid en technische integriteit van ons uitgezonden signaal."

Wim Weetjens, Business Manager Radio, Sanoma Media Belgium

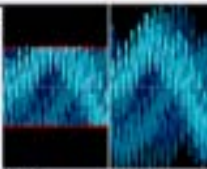
I've been playing radio for 46 years & it's been a LONG time since anything has got my attention like this - exciting stuff!

Bob Hawkins, contract engineer, Indiana

Stereo Tool 7.23 rocking in several large markets. Engs are stunned when they hear it and how easy it competes with (and actually sounds better than) 10K+ boxes.

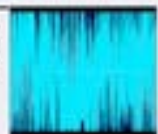
Ray Fisher, broadcast engineer

Declipper repareert geclipte audio, verwijdert distortion en herstelt dynamiek. Natural Dynamics geeft dynamiek een extra boost.

Extreem schoon MPX signaal zorgt voor betere ontvangst. Stereo en RDS-encoders ingebouwd.

Strakste clipper op de markt. Tot 160% modulatie per kanaal bij 75 kHz zwaai, binnen Stokkemask.

Stereo Tool

FM, AM, DAB, Streaming & TV audio processor

www.soundaudioprocessing.com

Sound Audio
processing

Delta Star

Mobile Broadcast Systems

GIGAWAVE - SVP BM - ERICSSON - BMS - TANDBERG

Point to Point verbindingen

betrouwbaar en compact

studiokwaliteit

camerazenders

Low delay

HD - SD

Snel inzetbaar voor:

studio - op locatie - motor - auto - heli - boot enz.

Bel voor verkoop & verhuur

Delta Star Mobile Broadcast Systems

0315 - 32 82 97 www.delta-star.nl

BroadcastNow

direct live HD multicam streaming

live naar internet

live naar stage

live naar social media

Get connected Stay Connected

www.broadcastnow.nl

035 6231268 info@broadcastnow.nl

we kunnen het natuurlijk ook opnemen en direct uitleveren aan het publiek op memorystick

Samenwerking 538 / Van Diepen en Global Dance Chart

Als stem van het station is Wessel van Diepen nog steeds met 538 verbonden, maar vanaf volgende maand is hij ook weer te horen als DJ op het populaire radiostation. Van Diepen komt met een internationale dancechart, die hij zelf produceert en presenteert: de Global Dance Chart. De lijst beperkt zich niet tot de Nederlandse markt. De 40 tracks zijn samengesteld op basis van wereldwijde downloads, streams, radio- en dj-play. De Global Dance Chart is vanaf 13 september elke vrijdag tussen 21.00 en 23.00 uur te beluisteren op 538. Dave Minneboo, programmadirecteur 538: "Deze dancechart wordt toonaangevend in de wereld. Als je ziet wat er op dit moment wereldwijd gebeurt op het gebied van dance, dan moet je een lijst niet meer beperken tot één land. Dance is global! En wie kan zo'n internationale lijst nou beter produceren en presenteren dan één van de grondleggers van dance in Nederland, Wessel van Diepen! Ik ben supertrots en blij dat Wessel weer te horen zal zijn op het enige station waar hij thuis hoort, 538!" Wessel van Diepen: "Mijn liefde voor dancehits en strakke programma's komen samen in dit concept, dat veel verder kan gaan dan radio alleen. In Amerika noemen ze hedendaagse dance niet voor niets 'Dutch Music'. Het is natuurlijk geweldig dat we dit programma maken in het hol van de leeuw."

Muziekpiraterij in Nederland neemt af

Spotify heeft de resultaten van een onderzoeksrapport met het thema 'muziekpiraterij in Nederland' gepresenteerd. In 2008 werd Spotify gelanceerd als legaal alternatief voor muziekpiraterij. Maar ondanks dat de muziek-aanbieder nu actief is in 28 markten en 24 miljoen actieve gebruikers heeft, er tot nu toe nog weinig bekend over de effecten van Spotify op muziekpiraterij in Nederland. Het rapport 'Adventures in the Netherlands', geschreven door Will Page, economisch directeur bij Spotify, neemt deze kwestie onder de loep. In mei 2010 werd Spotify in Nederland gelanceerd. Door de samenwerking met telecom provider KPN en de populariteit van het aanbod is Spotify uitgegroeid tot marktleider op het gebied van muziekstreaming. Mede dankzij de populariteit van Spotify de eerste officiële Nederlandse hitlijst ontstaan die zowel muziek-downloads als streams bevat - een Europese primeur. Daarnaast zijn er geluiden dat de Nederlandse muziekindustrie een nieuwe weg inslaat. Afgelopen jaar is de digitale omzet in Nederland met 66% gegroeid. De hoogste score in West-Europa tot nu toe, aldus de International Federation of the Phonographic Industry (IFPI). Uit het onderzoeksrapport 'Adventures in the Netherlands' blijkt dat in 2012 muziekpiraterij in 'slechts' 1.8 miljoen Nederlandse huishoudens voorkomt. Dit beves-

tigen eerdere wetenschappelijke studies, die blijk gaven van een afnemende trend in muziekpiraterij. Daarnaast laat ook een lange-termijn-analyse zien dat van de 1.8 miljoen gevallen van muziekpiraterij, iets meer dan de helft van de mensen slechts drie bestanden of minder downloaden, hoewel de top 10 procent goed was voor meer dan de helft van de beschikbare content. De boyband One Direction en wereldster Robbie Williams hebben hun albums sinds de lancering op Spotify ter beschikking gesteld op het platform en verkochten meer dan dat ze 'gestolen' werden. Rihanna en Taylor Swift stelden hun albums niet beschikbaar en werden evenveel illegaal gedownload als dat zij werden verkocht. Om deze resultaten inzichtelijker te maken, maakt het onderzoek een vergelijking tussen Nederland en één van Spotify's nieuwere markten, Italië, waar piraterij heel gewoon is. "De studie biedt nieuwe inzichten in een oud vraagstuk. Naast dat we nu ook onderzoek buiten Scandinavië doen, kunnen we enerzijds het aantal mensen meten dat muziekpiraterij bedrijft en anderzijds de langere termijneffecten zoals hoe vaak en hoeveel er illegaal gedownload wordt inzichtelijk maken. Deze doorbraak maakt het voor de muziekindustrie mogelijk de legale markt te doen groeien. Welk type muziekfan zal het meest waarschijnlijk tot Spotify over gaan: de passieve meerderheid van de piraten of de hardcore minderheid?", aldus Will Page, economisch directeur van Spotify.

Niek van der Bruggen terug naar Q-music

Niek van der Bruggen versterkt met ingang van 1 januari 2014 het dj-team van radiostation Q-music. De 538 dj gaat weer aan de slag bij zijn oude werkgever, waar hij in 2005 zijn carrière echt begon. Programmadirecteur Iwan Reuvekamp: "Niek heeft de start van Q-music in Nederland meegemaakt en is voor ons geen onbekende. Hij heeft een mooie staat van dienst in radio en met zijn ervaring wordt hij een belangrijke schakel tussen het nieuwe talent en de gevestigde orde. Niek zal programma's gaan maken op de vrijdag-, zaterdag- en zondagavond en zal daarnaast twee nachtprogramma's voor zijn rekening nemen." Niek van der Bruggen was eerder te horen bij Radio Veldhoven, Radio Decibel, Fantasy FM, Royaal FM, Dolfijn FM en Noordzee FM.

GOED NIEUWS VOOR CONSUMENT:

DUAL-TRIPLE- QUADRUPLE

Als er iets in beweging is in digitaal Nederland, dan is het wel de markt van telefonie, internet en televisie. Termen als Dual Play, Triple play, en Quadruple play zijn aan de orde van de dag. Grote partijen zijn druk op overnamepad en nieuwe businessmodellen zijn nodig om oude modellen te vervangen. Kortom, een interessante en dynamische markt.

 Lucas Vroemen, onafhankelijk mediaconsulent bij MediaManage bv (www.mediamanage.nl)

Nagenoeg alle bedrijven die zich enkel bezighielden met televisie, hebben hun diensten uitgebreid met zogenaamde Triple-play of Quadruple-play diensten, zijnde vaste telefonie, mobiele telefonie en internet. Met name bij televisie zorgt de omwenteling van analoog naar digitaal voor een enorme opmars van digitale televisie, zodanig dat de digitale TV variant waarschijnlijk binnen enkele jaren analoge televisie zal vervangen. Op dit moment kijkt 84% van Nederland al naar digitale televisie en dat percentage groeit iedere maand.

MARKTSCAN

Kijken we naar de grote spelers in die markt, dan heeft Ziggo met 2,15 miljoen digitale televisiekijkers verreweg het grootste aandeel. KPN neemt de tweede plaats in met 1,9 miljoen kijkers en op plaats drie vinden we UPC, met iets meer dan één miljoen digitale TV abonnementen. Canal Digitaal zou ergens rond de 800.000 TV abonnementen verkocht hebben, maar dit bedrijf maakt geen cijfers bekend. Onder het aantal kijkers dat gebruik maakt van de digitale televisiediensten van KPN zijn in 2013 nog zo'n 675.000 kijkers die kijken via Digitenne, het digitale televisiepakket van KPN dat digitale televisie kijken via de ether mogelijk maakt. Het aantal kijkers naar deze dienst neemt met tienduizenden per jaar af. Dat heeft deels te maken met de alternatieven die de consument heeft en de zachte aandrang van KPN om deze kijkers naar IPTV te krijgen, maar ook vanwege de tariefverhoging van maar liefst 30% die KPN onlangs heeft doorgevoerd. Digitenne kostte onlangs nog €9,50 per maand, per 1 juli 2013 is dat maar liefst €12,50 geworden.

Er zijn ook wel wat kleinere aanbieders in Nederland actief, zoals XS4ALL, KickXL, Concepts ICT, Edutel, XMS, Telfort, Lijbrandt en Glashart Media, maar die zijn inmiddels allemaal opgekocht door KPN. KPN is een zeer actieve speler op de markt van IPTV geworden en levert zelfs de televisiekanalen aan een andere grote speler die ook de Triple-play markt is ingestapt: Vodafone. Vodafone heeft op zijn beurt weer het bedrijf Wiericke overgenomen, dat ondermeer Multivisie.tv als TV-aanbieder in zijn gelederen heeft. Het is natuurlijk erg vreemd dat de grootste concurrent van Vodafone op mobiele telefoniegebied, KPN, de Triple-Play diensten aan Vodafone levert. Kenners verwachten daarom meer acquisities door Vodafone, zodat het niet meer afhankelijk is van KPN voor de aanlevering van diensten.

Ook is nog een klein aantal onafhankelijke IPTV aanbieders actief in Nederland, zoals Solcon, Scarlet (eigendom van Belgacom), Fype, Glashelder (eigendom van MoCo en nu de Daisy Group), Plinq/Compenz (die innig samenwerken), Tele2 en InCompanyMedia (business IPTV).

OPEN KABEL

De grote kabelmaatschappijen hebben nog altijd een geografische hegemonie. Ziggo en UPC bezitten de kabel in de grond en bieden daarover hun diensten aan, terwijl er een omwenteling aanstaande is om, net als bij het elektriciteitsnet, infrastructuur en diensten nog meer te gaan scheiden. Pogingen van de Nederlandse Telecom waakhond OPTA om de kabel van de grote partijen open te gooien zodat

ook andere providers analoge televisie kunnen gaan aanbieden over hun kabel zijn tot nu toe niet gelukt. Alleen Tele2 heeft een poging gedaan, maar heeft dat - waarschijnlijk omdat er geen sluitende business case is - niet doorgezet.

TECHNIEKEN

Er bestaan verschillende technieken om digitale televisiekanalen bij de mensen thuis te krijgen. Verreweg de meeste klanten van UPC en Ziggo kijken via coax bekabeling (de bekende antennekabel), terwijl het aantal televisiekijkers via een ADSL/DSL en glasvezel toeneemt. Digitaal kijken via coax gaat met behulp van de zogenaamde Docsys technologie en is voornamelijk uitgevonden om de oude coax bekabeling zo lang mogelijk te kunnen gebruiken. Hoe langer de kabel blijft liggen, hoe meer geld daar aan verdiend wordt omdat er geen grote sommen geld hoeven te worden gespendeerd aan de kostbare vernieuwing van het kabelnet. Het televisiesignaal wordt in het zogenaamde DVB-C formaat over die coax kabel getransporteerd naar het televisietoestel.

IPTV daarentegen is een datastream die via een data-infrastructuur kan worden getransporteerd naar de huiskamers, zoals glasvezel of ADSL. Beide technieken hebben gemeen dat ze via een vertaalapparaat pas beeld kunnen leveren aan de televisie, een zogenaamde settop box. Voor de DVB-C technologie zijn alternatieven voorhanden als CI+ modules, die vaak al in de televisie geïntegreerd zijn. Voor IPTV komen alternatieven in de vorm van Smart TV's, hybride toestellen die zowel een televisieaansluiting als een internetaansluiting hebben. Dan kun je natuurlijk nog TV kijken via de satelliet (Canal Digitaal) waarbij de DVB-S techniek wordt gebruikt en via Digitenne kijken met behulp van DVB-T technologie. De C, S en T achter DVB (Digital Video Broadcasting) staan overigens respectievelijk voor Cable, Satellite en Terrestrial.

OTT

De nieuwere ontwikkelingen zijn de zogenaamde Over The Top diensten. Over The Top Content (OTT) is content die vaak ter beschikking wordt gesteld via hybride technieken, waarbij televisie en internetdiensten gecombineerd worden. Smart TV's kunnen ook videostreams via het internet aan. Het zogenaamde HLS streaming protocol, http Live Streaming, kan videostreams in goede kwaliteit streamen naar een Smart TV, zodat er geen verschil meer tussen een traditioneel kanaal en een HLS kanaal is. Via de hybride opzet van een Smart TV is het tevens mogelijk om de live content van de HLS stream te combineren met internet content. Dan ontstaan legio mogelijkheden waarbij de traditionele verbinding tussen kabelaanbieder en contentaanbieder niet meer nodig is. Via de algemene internet infrastructuur worden contentdiensten aangeboden van iedere provider, ongeacht of de kijker in Ziggo-gebied, of in UPC gebied woont. Dat betekent natuurlijk nogal wat voor het huidige businessmodel. Waarschijnlijk krijgen we straks een Ziggo, UPC of KPN app. op de smart TV en kiezen we voor het contentaanbod en de prijs.

Kortom, veranderingen in deze wereld zijn onontkoombaar, voor de consument is dat goed nieuws en ontstaat er steeds meer keuze. ■

BOX OF DOOM

WONDERDOOS

Artiesten als Rammstein en Guus Meeuwis staan tegenwoordig op het podium met een zogenaamde 'Box of Doom', een doos van flightcasemateriaal die een speaker en een microfoon bevat. Je neemt zo je eigen akoestische omgeving mee het podium op. AV & Entertainment Magazine sprak met bedenker Sylvester Vogelenzang de Jong.

Sylvester Vogelenzang de Jong (Symbioses) is de bevrogen bedenker van de Box of Doom, oneerbiedig gezegd een stuk gereedschap voor muzikanten en geluidstechnici dat je steeds vaker tegenkomt in studio's, bij radiostations en live muzikanten. Feitelijk brengt de Box of Doom twee belangrijke

schakels bijeen: de speaker en de microfoon. Het is een geïsoleerde box, waarin zich een speaker bevindt. Naar wens kan iedere microfoon voor deze speaker geplaatst worden. Aan de achterzijde van de unit bevinden zich de microfoonaansluitingen (tot drie aansluitingen) en een speakeraansluiting. Door de klep te sluiten blijft het

speakergeluid binnen de akoestisch geïsoleerde ruimte, maar zal de microfoon het geluid wel opvangen en doorgeven aan de mengtafel.

OVERAL HETZELFDE

Na veel testwerk is de Box op zo'n manier ontworpen dat het interieur geen invloed heeft op het geluid. Sterker nog, volgens Sylvester Vogelenzang de Jong zal het voor veel gebruikers juist voordelen geven: "Het geluid is namelijk directer en vrij van welke bijgeluiden dan ook. Je vervangt eigenlijk je speakerkabinet voor een Box of Doom, waarin je een losse microfoon voor de losse speaker hangt. Voor de gitarist verandert in de praktijk niet veel. Het belangrijkste is dat 'ie moet leren vertrouwen op zijn (in-ear) monitors. Er zijn steeds meer bands die live met in-ears spelen, maar dan wel onnodig het volume moeten opdraaien om achtergrondgeluid te overstemmen. Best jammer, want daarmee schiet je je doel voorbij." Bijkomend voordeel is volgens Vogelenzang de Jong dat je altijd en overal hetzelfde geluid hebt. Of je nu thuis speelt of op de mainstage van Pinkpop, met de Box of Doom neem je feitelijk je eigen akoestische omgeving mee. Dat het werkt is inmiddels dubbel en dwars bewezen. In de Wisseloord Studios, bij The Voice of Holland, de concerten van Guus Meeuwis in het Philips Stadion en bij optredens van Rammstein is bijvoorbeeld al gebruikgemaakt van de oplossing.

ONTSTAAN

Vogelenzang de Jong kwam op het idee voor de Box of Doom toen hij in 2008 met zijn band Ulysses bezig was met een albumproductie. "We hadden een redelijk budget, maar toch wilde ik zelf de gitaren thuis opnemen. Praktisch gezien ging dat eenvoudigweg niet vanwege het bijkomende geluidsniveau, zeker omdat ik was aangewezen op de avonduren. Ik heb toen gekeken naar de mogelijkheden die verkrijgbaar waren om thuis op te nemen zonder overlast te veroorzaken voor anderen. Dat ging van speakersimulators en loadboxen tot software plugins en de al bestaande Isolation Cabinets." Niets sloot aan bij wat Vogelenzang de Jong zocht: "Ik wilde graag blijven werken met een combinatie van speaker en microfoon. Ik ben toen zelf gaan experimenteren en heb toen de oerversie gemaakt van wat nu de Box of Doom is. Toen het album klaar was, gingen we met de band op pad om het te promoten. Ik liep toen backstage te zeulen met dat ding. Hij was nog niet voorzien van wieltjes, er was nog geen flightcase en hij had zelfs geen handvatten. Daarom werd door de band al snel de naam 'Box of Doom' bedacht. Vervolgens heb ik een luxere variant gemaakt die al meer op de huidige versie leek. De bijnaam hebben we vervolgens omgedoopt tot productnaam. Eerst maakten we er twee, toen vier, toen tien...zo is het verder gegaan."

BOX IN BOX

Bij het ontwerp werd meteen uitgegaan van de professionele gebruiker. De buitenzijde is gemaakt van het meest robuuste flightcasemateriaal dat Vogelenzang de Jong en consorten konden vinden. "Je hoeft 'm dus niet in te pakken als je klaar bent met je optreden, maar je rijdt 'm gewoon de truck in en bent klaar", legt Vogelenzang de Jong uit. De Box of Doom heeft een 'box in box-constructie' en zeer hoogwaardige absorptiematerialen voor de meest optimale absorptie en isolatie. Afhankelijk van de set-up is een reductie van 30dB niet ongewoon. Dankzij de grote klep is er een ruime opening en is er veel ruimte om bij de microfoons te komen om die te positioneren. Er kunnen tot drie microfoons geplaatst worden en omdat er redelijk wat ruimte is, kunnen naast de standaard SM57's ook grote microfoons gebruikt worden. Standaard heeft de box BOD XLR aansluitingen, maar in overleg kunnen bijvoorbeeld ook 7 of 8 pinaansluitingen aangebracht worden indien gebruik gemaakt gaat worden van buizenmicrofoons. "Een opvallende belangrijke feature is dat de speaker gemonteerd is op een demontabel schot. Binnen dertig seconden wissel je de speaker. Erg handig voor studio's of gitaristen die graag experimenteren met verschillende karakteristieken."

RAMMSTEIN

Zelfs een band als Rammstein is inmiddels overtuigd van het kunnen van de Box of Doom en zette 'm in tijdens haar Europese tour. Vanaf het begin is er sowieso bewust gekozen

SHURE

LEGENDARY
PERFORMANCE™

WIRELESS
MASTERED

ULX-D DIGITAL WIRELESS

PROFESSIONAL WIRELESS SOUND

Shure ULX-D Digital Wireless offers for the most demanding applications an expansive set of professional features

- Transparent 24-Bit / 48 kHz Digital Audio within a 20 Hz – 20 kHz frequency range
- Signal Stability with no audio artifacts over the entire 100 meter line-of-sight
- Lithium Ion Rechargeability provides up to 11 hours of use on a single charge
- 256-bit Advanced Encryption guarantees unbreathable privacy
- Dante™ digital networked control
- Scalable Hardware with single, dual and quad channel configurations
- High Density Mode for up to 560 channels in 72 MHz
- Bodypack Frequency Diversity safeguards against RF interference
- Audio Summing allows the receiver to function as a 2 or 4 channel mixer

ULX-D – The professional solution, wherever reliable and high-performance sound is required.

output

Professional audio, video & lighting

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
Fax: +31 (0)73 639 2601
info@outputnl.com

www.outputnl.com

om de ontwikkeling van het product 'gezamenlijk' te doen met de gebruikers. Vogelenzang de Jong: "Tot op heden weten we van bijna iedere BOD waar deze is en wie hem gebruikt. Zo nu en dan vragen we de gebruikers hoe de ervaringen zijn. Hierdoor hebben we de box binnen redelijk korte tijd enorm verbeterd en afgestemd op de wensen van de professionele gebruiker, waarmee we een goede reputatie hebben opgebouwd. Vorig jaar kregen we een e-mail van de gitaartechicus van Richard R. Kruzpe, van Rammstein. Hij vertelde dat 'ie veel gehoord had over de BOD en ook wat had rondgebeld in onze klantenkring, waaronder bijvoorbeeld de Wisseloord Studios. De vraag was of ze konden testen. Het verbaasde me dat zo'n megaband, ook problemen had met het geluid van de backline. Uit de toelichting van de technicus bleek dat vooral de omgeving tijdens festivals problemen opleverde, door stof, wind en vocht

bijvoorbeeld. Dit had de nodige invloed op de peperdure microfoons. Bovendien stond de technicus op het podium naast de cabinets van de gitarist en stond 'ie dus de gehele show in de herrie, die ruim over de 100dB heen gaat." Vorig jaar oktober reisden Vogelenzang de Jong en consorten af naar Berlijn voor een uitvoerige test. Daar bleek dat ze alle Isolation Cabinets die er überhaupt bestaan al hadden staan. "Stuk voor stuk waren ze door de gitarist afgeserveerd. Ze waren erg onder de indruk van de prestaties van onze BOD. Er waren wat praktische zaken, zoals speciale aansluitingen voor microfoons die we moesten aanpassen. Vervolgens is er heel veel overleg geweest, maar intussen hebben we een aantal custom build versies geleverd, die tijdens deze Europese tour ingezet zijn. Afgelopen juni speelden ze op Fortarock in Nijmegen en hebben we zelf onstage de setup kunnen bekijken. Wel een beetje onwettelijk hoor, al zeg ik

JE DACHT TOCH NIET ECHT DAT DIE PARAPLU HET WERK DEED?

OOK MARY VLIEGT NIET ALLEEN.

HIJS EN HEFTECHNIEK VOOR DE ENTERTAINMENT INDUSTRIE

Toprek Rigging BV is gespecialiseerd in hijs- en heftechniek voor de evenementen industrie. Met name op het gebied van theater-rigging is Toprek Rigging BV het enige riggingbedrijf dat zich hierop heeft gespecialiseerd.

VLEGSYSTEMEN VOOR THEATER, EVENEMENTEN, TELEVISIE EN FILM

Flying By Wire is de benaming van alle vliegssystemen van Toprek Rigging BV. Dit zijn zowel de manuele- als de computer gestuurde systemen. De systemen worden ingezet voor het laten vliegen van personen, objecten en camera's.

het zelf. We gaan dit najaar nog een tweede serie ontwikkelen, om nog beter aan te sluiten bij de wensen van de band. Het mooie van zo'n samenwerking is dat we de ervaringen en ideeën kunnen gebruiken in de nieuwe productieverseries."

AMBASSADEUR

Eén van de eerste gebruikers was sessiegitarist Bert Meulendijk, die door de Celestion importeur was doorverwezen. "Toen hij ons belde hadden we amper de eerste paar boxen gebouwd", vertelt Vogelenzang de Jong. Bert is een echte ambassadeur en gebruikt de box al drie seizoenen bij The Voice of Holland, de Edwin Evers Band, de Toppers en al zijn studio/sessiewerk. Via hem kwam o.a. Clemens Blacquièr (Krystl, Jeroen van der Boom) bij ons terecht. Ook Angelo de Rijke (Guus Meeuwis/Anouk gaf me te kennen dat ze op zoek waren naar een 'stille' speaker, vanwege de in-ears. We spraken toen af dat we tijdens de soundcheck voor een optreden een test zouden doen. Ik ben toen naar het Paard van Troje in Den Haag gereden met een Box of Doom in mijn auto. Die avond heeft hij live gespeeld met de Box en de rest is geschiedenis. Tijdens de afgelopen shows van Guus Meeuwis in het Philips Stadion stond zijn BOD ook weer op het podium. Naast Rammstein speelt bijvoorbeeld ook de Franse band Phoenix live met onze boxen en ook het Oostenrijkse Serenity heeft een Box of Doom. Gek genoeg hebben we niet zoveel lokaal talent, maar daar zien we natuurlijk graag verandering in komen."

STUDIO'S

Binnen Nederland hebben al wel heel wat studio's de weg naar de Box of Doom gevonden. Zo zijn bijvoorbeeld al boxen te vinden bij de Wisseloord Studios, BulletSound, Giesound, Parklane Studios en Key Productions. En het kan zomaar zijn

dat dit snel verder uitgebreid wordt. "We zijn constant bezig met tests bij studio's en bands. Er lopen wat dat betreft veel zaken waar we nog niets over kunnen zeggen. Bovendien zijn er de nodige bands die onze producten officieus gebruiken, waar we officieel ook niet over kunnen praten. Dat heeft dan weer te maken met lopende 'endorsements' met grote fabrikanten, die de bands niet op het spel willen zetten. Voordeel is dat we zelden hoeven te onderhandelen over endorsements, omdat we op dat gebied toch niet veel te bieden hebben. Daar zijn we als bedrijf nu eenmaal te klein voor. De afgelopen tijd zijn we heel veel festivals afgereden voor overleg met bands en technici. Er zijn alweer partijen die lange duurtesten gaan doen en die we hopelijk kunnen gaan toevoegen aan onze lijst met tevreden klanten."

BUILT LIKE A TANK

Op de vraag of de Box of Doom de toekomst is, reageert Vogelenzang de Jong helder: "Nou, het principe 'Isolation Cabinets' hebben wij natuurlijk niet uitgevonden, maar het is langzamerhand wel duidelijk dat we een uitvoering ontwikkeld hebben die boven de huidige standaard uitkomt. Daarnaast vraagt de markt ook om oplossingen voor diverse uitdagingen. Geluidsoverlast wordt een steeds groter ding en steeds meer bands spelen live met in-ears. Ook veel studio's willen efficiënter en goedkoper werken en dat kan uitstekend als je een band live kan laten spelen zonder overspraak. Natuurlijk zijn er ook andere wegen die naar Rome leiden, zoals beschikbare digitale oplossingen. Gelukkig zijn er veel technici, muzikanten en engineers die kiezen voor een combinatie van versterker, speaker en microfoon. De Box of Doom is dan een simpele en betrouwbare oplossing. Feitelijk is het een analoge oplossing, die niet onderhevig is aan modegrillen en niet gevoelig is voor software updates. Op dat gebied is het dus een tijdloze investering in de toekomst. Of zoals een gitaartechneut daarover al tegen me zei: 'The Box of Doom is built like a tank, it will probably survive humanity'." ■

KEY STUDIO'S

VAN CD NAAR AUDIO FLYER

In het Friese plaatsje Akkrum, fraai gelegen tussen de beroemde Friese Meren, ligt één van de grootste studiocomplexen van Nederland: Key Studio's. We spraken met geluidstechnicus Gosse-Pieter de Vries over de geheel eigen werkwijze van 'Key': van cd naar audio flyer!

Rogier Trampe, eigenaar van de 350 m² grote Key Studio's, verkocht in 2008 zijn succesvolle Accent Organisatie Advies BV om verder te gaan met zijn grootste passie: muziek, gitaren, opnametechniek, componeren en produceren. Die werkzaamheden combineert hij overigens nog altijd met de vakkennis van trainingen, business procesmanagement en consultancy. Het heeft de Key Studio's gemaakt tot wat ze nu zijn: het antwoord op de vele thuisstudio's die nét het verschil tussen 'good' en 'great' missen, zoals ze bij 'Key' zeggen. Op de vraag wat dat verschil dan is, antwoordt Gosse-Pieter de Vries (geluidstechnicus bij Key Studio's): "Het zijn de onderscheidende factoren. De oorstrelende akoestiek bijvoorbeeld, of de uitstekende opnameapparatuur. Daarnaast hebben we een collectie topmicrofoons en is ook de setting hier gewoon erg mooi."

UNIEKE KLANK

De Key Studio's herbergen twee studio's (Studio A en Studio B), een Voice-Over Booth, een control room en een lounge. Studio A is met een kleine 170 vierkante meter vloeroppervlak

en een hoogte van vijf meter de grootste studio. De Vries: "Voor de akoestiek hebben we samengewerkt met een akoestikus. Door de grootte, hoogte en de natuurstenen muur heeft de ruimte een unieke klank. "In Studio A kunnen we bovendien zelf onze rooms opnemen. Door zijn afmetingen is de ruimte perfect voor opnamesessies met orkesten en grote koren. Bovendien kunnen we het licht naar wens instellen op warmte en kleur, waardoor het ook een goede locatie is voor bijvoorbeeld een videoshoot, try-outs of televisieopnames."

MULTIFUNCTIONEEL

Met een afmeting van 8 x 6 meter is Studio B een mooie setting voor kleinere opnamesessies met akoestische bands, singer/songwriters, blazers, violen, contrabassen en elektrische gitaren. "Ook gebruiken we de studio voor het plaatsen van versterkers, terwijl de muzikanten in Studio A gezamenlijk optreden", vertelt De Vries. "Zo zijn de muzikanten verzekerd van de juiste muzikale energie, zonder overspraak." De indirecte verlichting in de studio is helemaal aan te passen aan het humeur van de artiesten, wat zorgt voor een ontspan-

nen en inspirerende werksfeer. De Voice-Over Booth van de Key Studio's wordt gebruikt voor het inspreken van teksten voor commercials en bedrijfspresentaties, of het opnemen van zangpartijen. Daarnaast wordt de booth ingezet als versterkerruimte, wanneer in Studio A wordt opgenomen. Het kloppend hart van de Key Studio's is de control room. "Het is een multifunctioneel productiecentrum met een geweldige akoestiek, top of the bill speakers en vintage opname apparatuur", legt De Vries uit. Versterkt met veel verschillende buizen pre-amps – waaronder Tube-Tech, Avalon en Manley – en een Bricasti M7 galm-unit.

AUDIO FLYER

In januari van dit jaar heeft Key Studio's de activiteiten uitgebreid met een unieke vorm van 'artiesten support'. "Doel

is om acts die bij ons opnemen zoveel mogelijk de kans te bieden op succes", vertelt De Vries. "Wat we feitelijk doen is van een CD een onderscheidende Audio Flyer te maken, waarmee acts meer kans hebben om hun uiteindelijke droom op een leuke en gestructureerde manier te bereiken. De Audio Flyer is het totale stappenplan waarmee artiesten zich als act op de kaart zetten." Het stappenplan waar De Vries over rept bestaat uit zeven stappen, die we hier onder zullen beschrijven en die zijn opgezet door Key-eigenaar Rogier Trampe.

STAP 1, PRE-PRODUCTIE

De beste manier om je ideeën op een kosteneffectieve manier op te nemen is een pre-productie. "Ten eerste is dat handig om met de bandleden de songs te analyseren en te verbeteren.

"Geen HOI. Geen deal."

Bert Kamp, mediamanager Rabobank

HOI dankt Jules & Jeremy voor het ontwerpen van de stoel en Studio 320PK voor hun welwillende medewerking.

Bert Kamp van de Rabobank wil graag weten of hij het juiste bedrag betaalt voor z'n advertenties. Kamp let daarbij o.a. op het HOI-keurmerk. Als titels dat keurmerk hebben, betekent dit dat de oplagecijfers gecontroleerd zijn en dat advertentietarieven daarop zijn gebaseerd. Als bladen dat certificaat niet hebben doet Kamp geen zaken met ze. PS Deze titel heeft het HOI-keurmerk.

HOI. De Harde Cijfers. www.hoi-online.nl

Daarnaast kan dan getoetst worden wat de songs teweegbrengen bij collega-muzikanten, ouders, vrienden en fans”, geeft De Vries aan. “Ook is het goed om de pre-productie te toetsen bij een plugger en een artiestenmanager. Op basis van de terugkoppeling kunnen songs worden bijgeschaafd en kan een band goed voorbereid de studio in om ze opnieuw als pre-productie op te nemen.”

STAP 2, DOELSTELLINGEN BEPALEN

Een geslaagde pre-productie is een mijlpaal. Niet alleen de artiest, maar ook zijn omgeving en de mensen die in de toekomst met het product aan de bak moeten, zijn dan namelijk enthousiast. De Vries: “De volgende stap is dan dat de artiest voor zichzelf doelstellingen gaat bepalen. Willen leven van de muziek bijvoorbeeld, of beroemd willen worden. Een goede doelstelling is in onze opinie ‘SMART’: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.” De doelstellingen moeten dus worden uitgezet in de tijd en vervolgens moet worden bepaald wanneer de doelstellingen zijn behaald. Omdat ook budget de haalbaarheid van de doelstellingen bepaalt, moet vooraf goed worden bepaald wat de audio flyer mag gaan kosten. Volgens de Vries is het voor de artiesten vervolgens wel taak om vervolgens niet in paniek te raken als doelstellingen gaandeweg een keer moeten worden bijgesteld om de audio flyer inderdaad haalbaar te maken.

STAP 3, CONCURRENTEN BEKIJKEN

Bij de derde stap wordt bepaald wat de ‘Unique Selling Points’ zijn voor de betreffende artiest. “Hoe unieker de band, hoe maar kans om de doelstellingen te bereiken en hoe meer partijen zich willen inzetten voor de muziek”, vertelt De Vries. “Bands moeten dus bekijken welke andere acts met

hen vergeleken kunnen worden en hoe die zich in de markt zetten. Ze moeten gaan kijken door de ogen van de doelgroep. Kritisch zijn dus ook, voordat ze hun zuur verdiende geld gaan uitgeven om de droom te bereiken. Bands zijn onderscheidend wanneer er een duidelijk deel van de markt voor ze open ligt, juist doordat ze zich onderscheiden van andere bands.”

STAP 4, OPNAMES

Bij stap vier wordt feitelijk de basis gelegd voor de audio flyer. “De songs van de pre-productie worden opgenomen in de studio, samen met een producer die verstand heeft van de betreffende muzieksoort. Althans, dat is hoe het zou moeten zijn”, vertelt De Vries. “Een goede studio verrijkt de songs met goed gekozen microfoons, pre-amps en soundscapes. Het verschil tussen een opname en een te gekke opname is dat de te gekke opname een productie is. Een topproduct dat het goede van de songs naar boven haalt en de luisteraar boeit en verrast. Vandaar ook dat het een must is om naar een high-end studio te gaan. Pluggers en radiostations worden overspoeld met thuisstudio demo’s die ‘goed’ zijn, maar daarmee kom je er niet. Met de middelen van tegenwoordig en de overkill aan aanbod verwachten ze opnames die ‘fantastisch’ zijn. Echt overdachte en onderscheidende producties dus.”

STAP 5, ‘BRANDING’

Bij deze stap is het de hoogste tijd om de muziek te gaan delen met de wereld. Het product is er, maar dan? “De strik moet om het cadeau heen”, omschrijft De Vries. “Met bijvoorbeeld een artiestenmanagement kan worden bepaald wat het verhaal is dat de band wil vertellen aan doelgroep, pluggers

AV&Entertainment[®]

MAGAZINE

Check de AV-Entertainment E-Paper app voor je tablet en smartphone op www.av-entertainment.nl

en labels om ze te prikkelen en geïnteresseerd te krijgen. Het resultaat is een mediacampagne met een planning voor de media-uitingen. Daarbij is het belangrijk om consistent te zijn in de uitingen. Vaak zie je bijvoorbeeld dat op Facebook of Twitter de meest onhandige dingen gepost worden. Dat reduceert de geloofwaardigheid en helpt niet mee om de droom tot een succes te maken." Ook moet een huisstijl bedacht worden die past bij het gewenste imago en bij het bedachte verhaal. Ongelooflijk belangrijk, omdat het in één oogopslag het gewenste gevoel oproept bij de doelgroep.

STAP 6, 'PLUGGING'

Deze stap is volgens de mensen van Key de meest motiverende stap tot nu toe: er mag geschreeuwd gaan worden! De audio flyer is ondersteund door de huisstijl en het verhaal en dan is het taak de wereld te laten weten dat men bestaat. "Het is dan ten eerste wijselijk om een goede plugger te vinden die de audio flyer onder de aandacht brengt bij de invloedrijke mensen in de muzieksceen en radiostations. Als het goed gedaan is, dan onderscheidt de band zich door een mooie cd-hoes en wordt de muziek beoordeeld als een kwalitatief goed en uniek product bij een luisterbeurt. Als ver-

volgens de website van de band bezocht wordt, dan komen de uitingen daar overeen met het gevoel dat de muziek heeft opgewekt." Daarnaast is het zaak om de muziek verkoopbaar te maken. De labels verleiden om het te vermarkten dus. "In deze stap wordt dus de markt gecreëerd en leert men de doelgroep nog beter kennen. Met goed gekozen uitingen wordt een schare fans opgebouwd. In het circuit van boekers en podia gaat over de act gesproken worden.....tijd voor de laatste stap!"

STAP 7, 'GIGS'

"Bij deze laatste stap is het tijd om te doen wat bands het liefste doen, namelijk live optreden", vertelt De Vries. "De audio flyer, voorzien van de marktuitingen en in combinatie met de gegenereerde airplay uit stap 6, zorgen ervoor dat optredens gescoord kunnen worden. Via een exclusieve boeker bijvoorbeeld, maar bands kunnen het ook zelf gaan doen. Wijzelf helpen bands uiteraard graag bij alle stappen, door voor hen de spin te zijn in de dynamische, maar keiharde muzikwereld." ■

Controllux

Deze bedrijven gingen u reeds voor:

Eventec
Invent Design
Ampoo Flashlight Rental
Jurights
Purple Haze
React
SBE
4U-Renting
LGR Licht- & Geluidstechniek

Voor meer informatie, prijzen en/of demonstraties,
neem contact op met onze verkoopafdeling.

What's the *Pointe* of using anything else?

Controllux
Tankwal 5
3408 ZC Alphen aan den Rijn
Nederland

ROBE

Tel.: +31 (0)68 444 6 444
Fax: +31 (0)68 444 6 400
www.controllux.com
info@controllux.nl

Turn Silver into Gold

Met Phonak FM!

Phonak FM gebruikt de 169.4 MHz band, speciaal gereserveerd voor slechthorenden door het Agentschap Telecom.

Slechthorendheid biedt uw theater kansen.

PHONAK
life is on

www.phonakfm.nl

De firma Theatex bestaat al ruim 50 jaar en is gestart met de inrichting van schouwburgen, culturele centra, dorpshuizen, scholen etc. Tevens ging Theatex zich richten op het leveren van nieuwe theaterstoffen voor decor o.a. breedweefsels.

Theatex heeft zich verder sterk ontwikkeld in de theaterwereld door steeds weer nieuwe en hoogwaardige produkten in het assortiment op te nemen. Door onze grote kennis en ervaring met architecten, film- en tv-producenten, ontwerpers en kunstenaars kunnen wij altijd het beeld realiseren dat voor ogen staat.

Vlamwerende toneelgordijnen - Akoestische gordijnen - Linnen en PVC tape
Verduisteringsstof - Horizontodoeken - Grondkleden - Decorstoffen - Dansvinyl
Electrische railgarnituren - Projectieschermen - Vlamvrije plastics
Railgarnituren - Glasweefsels - Praktikabels - Kaasdoek en Gazen

theatex
holland

Theatex textiel en theater-inrichting

Voorbancken 5 | 3645 GV Vinkeveen | Nederland
T 0297-263087 | F 0297-264088 | E info@theatex.nl

www.theatex.nl

KS vertegenwoordigd door Holland audio Import / Decilux AV Sales

Na een afwezigheid van meer dan tien jaar is KS weer terug in Hengelo. Holland Audio Import neemt de taken van de distributie waar. Decilux zorgt voor de verhuur en technische support middels haar vakbekwame technische dienst met de nodige KS kennis. KS is door de jaren heen uitgegroeid tot een volwaardig A-merk met een viertal line arrays (2x12"; 2x 10"; 2x8" en nieuwste in de lijn 2x6": S line). Naast de line arrays kent het KS-product programma ook zeer compacte full range topkasten en bas-kasten. Van podiumrand luidsprekers tot stand-alone systemen voor de veeleisende artiest / geluidstechnici, zowel actief als passief versterkt. Door gebruik van de, voor KS bekende, FIR-processingtechniek behoren deze systemen absoluut tot de A-klasse. KS heeft een productprogramma in huis voor vrijwel elke toepassing. Niet alleen gericht op theater en conferentiezalen, maar ook Rock- en Dancemuziek. Alhoewel deze producten allemaal in de laatste jaren ontwikkeld zijn is er voor Holland Audio Import en Decilux toch een zekere herkenning in de stijl en klasse die KS al meer dan dertig jaar heeft. Het voelde dus als thuiskomen.

Please introduceert digitale ondertekening arbeidscontract

Sinds begin juli kunnen nieuwe payrollmedewerkers hun arbeidsovereenkomst bij Please Payroll digitaal ondertekenen. Direct na het arbeidsvoorwaardengesprek met de werkgever, ontvangen zij het opgemaakte digitale arbeidscontract via hun persoonlijke online Please account. Als ze akkoord zijn met de inhoud, kunnen ze het contract direct online ondertekenen met een persoonlijke code. De payrollorganisatie wil de aanname van personeel hiermee vergemakkelijken en versnellen, wat voordelig is voor zowel werkgever als werknemer. Please introduceert deze dienst als een van de eerste payrollbedrijven in Nederland. De digitale handtekening vervangt op deze manier de traditionele handtekening op papier. Het grote voordeel hiervan is dat werkgever en werknemer niet meer afhankelijk zijn van de tijd dat een getekend contract via de post onderweg is. De medewerker hoeft het getekende contract namelijk niet meer op te sturen of het contract in te scannen en te mailen. Jan Franken, directielid van Please licht toe: "Met de digitale ondertekening kunnen we het aannameproces van personeel enorm versnellen en vergemakkelijken. We merken dat vooral werkgevers in branches waar seizoenswerkers aan de slag zijn, zoals op dit moment in de horeca, baat hebben bij deze nieuwe manier van ondertekenen. Een medewerker kan sneller aan de slag en alle gemaakte afspraken tussen hem en de werkgever liggen direct vast." Na ondertekening van het contract wordt het gewaarmerkt in de systemen van Please met datum en tijdstip van ondertekenen. Zo ligt de arbeidsovereenkomst officieel vast en is deze meteen gedocumenteerd in het persoonlijke dossier van de medewerker. Als medewerkers aan de slag gaan zonder dat een arbeidscontract getekend is, lopen zowel de werkgever als de werknemer onnodige risico's. Door de online contractondertekening zijn deze risico's echter gedekt.

Noteer alvast: CUE2014

Van 13 tot en met 15 januari 2014 vindt CUE2014 plaats in Ahoy Rotterdam. Deze tweejaarlijkse vakbeurs voor event-, installatie- en entertainment-technologie biedt een totaaloverzicht van technische faciliteiten voor binnen- en buitenpodia. Drie dagen lang is Hal 1 van Ahoy het professionele podium voor circa 90 bedrijven die hun producten en diensten presenteren op het gebied van events, installaties en entertainment. Degelijke, bewezen technologie en vernieuwende multimediale toepassingen gaan hierbij hand in hand. Bezoekers komen naar CUE om op de hoogte te blijven van technische ontwikkelingen, voor relatiebeheer of om zich te oriënteren op nieuwe contacten en investeringen. Exponenten zijn fabrikanten, leveranciers en verhuurders van o.a. licht-, beeld- en geluidstechniek en ontwerp, decor, inrichting, hijs- en heftechniek. Het is de vaste ontmoetingsplaats voor technici in de evenementenbranche en podiumkunsten. CUE2014 wordt ondersteund door de brancheverenigingen VPT, VNPF, VSCD en VVEM. De Vereniging voor Podiumtechnologie (VPT) organiseert gedurende alle beursdagen een uitgebreid lezingenprogramma.

Kwadrant Theater weer open

Het Kwadrant Theater kan, nu de technische aanpassingen gereed zijn, weer in gebruik worden genomen. Het theater werd eind juli gesloten, omdat de brandmeldinginstallatie niet naar behoren werkte en de veiligheid in het geding was. Inmiddels worden de nodige technische aanpassingen gedaan om de veiligheid weer te kunnen garanderen. Door het doen van de enkele technische aanpassingen aan de huidige installatie en met de inzet van brandwachten bij de groepsactiviteiten, wordt de brandveiligheid de komende periode, tot er een nieuwe brandmeld- en ontruimingsinstallatie (eind september klaar) is, gewaarborgd. Met de stichting Greg en Baud Productions, de hoofdgebruiker van het pand en aanspreekpunt voor de gebruikers van het theater, is regelmatig over de ontwikkelingen gesproken en overlegd. Het Kwadrant Theater blijft beschikbaar als tijdelijke oplossing tot 1 december 2015. De oplevering van de nieuwbouw, in en bij het CKC in het centrum van Zoetermeer, is gepland op uiterlijk 1 december 2015. (Bron: Gemeente Zoetermeer).

MOOI IN ALLE EENVOUD:

PLOPSA THEATER

In Plopsaland De Panne (België) is in een halfjaar tijd het Plopsa Theater verrezen. Een fraai theater met zo'n 1400 stoelen, basic qua idee, maar uitstekend om te doen waar het voor bedoeld is: een podium bieden voor de parkshows van Plopsaland en eventuele inzet bij zakelijke meetings. Dat laatste onder andere door de enorme foyer, waar zo'n 675 mensen kunnen dineren. AV & Entertainment Magazine zakte af naar het zuiden...

De Panne, net boven de grens tussen Frankrijk en België, is bij Nederlanders bekend van twee dingen: ten eerste het feit dat het een badplaats is en ten tweede vanwege het attractiepark Plopsaland dat er gevestigd is. Dat laatste was voor ons reden om af te zakken naar België. In het park is namelijk in korte tijd het Plopsa Theater gebouwd. Reden genoeg voor een gesprek met Steve Van Camp (als lid van het Invest Team van de Plopsa Group bij de bouw verantwoordelijk voor de binnenkant van het theater) en commercieel directeur Dan Dewerchin, die uitermate te spreken is over de zakelijke mogelijkheden van het nieuwe theater.

EENVOUDIGE DOOS

"Eigenlijk hebben we een heel eenvoudige doos gebouwd met een podiumgedeelte en een tribunegedeelte", vertelt Steve Van Camp, die bij Studio 100 vóór zijn huidige baan vijftien jaar verantwoordelijk is geweest voor de techniek. "Daarnaast is er een foyer van 44 x 18 meter, waar nog extra ruimten bijgetrokken kunnen worden en van waaruit een rechtstreekse doorgang is naar Mayaland, het indoorgedeelte van het attractiepark." Ideaal voor zakelijke meetings met een ontspannen randje dus. Dan Dewerchin: "Het is dan ook de bedoeling om dat naast de park-

TREKKENINSTALLATIE

Onder leiding van Hugo Van Oost tekende Artnation bvba voor de trekkeninstallatie van het Plopsa Theater. Ook installeerde het Belgische bedrijf er haar besturingsplatform, de FLYMASTER PRO. De installatie bestaat uit 18 decortrekken en 2 zijtrekken. De trekken hebben een minimaal hefvermogen van 250 kg met een netto snelheid aan de roede van 1 m/s. Elke trek is opgebouwd uit minimaal 6 trossen, die zijn verbonden met een cardanas verbinding. De installatie is volledig computergestuurd via de FLYMASTER PRO, een mobiele trekkenwandsturing conform de geldende veiligheidsnormen. Dit breed programmeerbare systeem is uitgevoerd via een industriële PC sturing die is ingebouwd in een elegant bedieningspaneel. De PC sturing staat

garant voor een sterke visualisatie en stuurt op haar buurt de professionele showcontroller aan. De communicatie van de showcontroller naar de regelaars gebeurt over industriële bus.

Verder is er ook een lokale bediening, waarbij de trekken volledig onafhankelijk van de besturing via een eenvoudige op /neer knop kunnen bewogen worden. Op die manier kan ook een minder ervaren technicus de trekken bedienen tijdens bijvoorbeeld een op- of afbouw. Binnen enkele weken werd de trekkeninstallatie gerealiseerd en meteen ten volle benut tijdens de zomershow van Samson en Gert: 32 cues en meer dan 150 trekbewegingen in dik 25 minuten maken alvast van deze eerste show een dynamische opener!

activiteiten te gaan exploiteren, met of zonder de zaal. Alle combinaties zijn wat dat betreft mogelijk. De mogelijkheden worden binnenkort bovendien alleen nog maar groter, omdat er ook een waterpark en een hotel gebouwd worden."

CIRCUSTENT

Met de bouw van het Plopsa Theater (onder leiding van het eigen bouwteam dat Plopsaland in huis heeft), is pas in december 2012 begonnen. "De fundering werd in december gelegd en met de staalstructuur is in januari van dit jaar begonnen", legt Van Camp uit. "De definitieve plannen waren in september /oktober gedefinieerd. Toen had de staalbouwer dus tot januari de tijd om zijn voorbereidingen te treffen en werden ondertussen de funderingen gegoten." De wens voor een eigen theater in Plopsaland bestond al langer bij hoofdaandeelhouder en stichter Gert Verhulst. "En eigenlijk was het ook wel nodig", vertelt Dan Dewerchin. "Voorheen vonden onze shows plaats in een oude circustent. Dat was wel oké, maar qua multifunctionaliteit niet echt ideaal. Je kunt in zo'n tent geen trekkenwanden installeren, dus je had niet de faciliteiten die je zou willen. Ook de energiekosten om zo'n tent in de winter te verwarmen waren enorm. Bovendien nam de tent ook nogal wat ruimte in het park in beslag." Met de komst van het theater zijn volgens Steve Van Camp meerdere vliegen in één klap geslagen: "Op de ruimte die is vrijgekomen in het park is nu bijvoorbeeld een compleet nieuwe area rondom Wickie de Viking gebouwd, dat is één van de mooiste zones van het park nu. Dat gebied is eind juni, twee weken

CUE 2014

Vakbeurs voor event-, installatie-
en entertainmenttechnologie

13 t/m 15 januari 2014
Ahoy Rotterdam

Het startsein voor elk podiumevent!

Kom voor een compleet overzicht van technische faciliteiten op het gebied van events, installaties en entertainment naar CUE2014. Oriënteer u op het aanbod van licht-, beeld- en geluidstechniek, ontwerp, decor, inrichting, hijs- en heftechniek en wissel kennis en ervaringen uit met andere technici werkzaam bij binnen- en buitenpodia. CUE is uw startsein voor elk podiumevent! Ga naar www.cue.nl voor een overzicht van exposanten en het lezingenprogramma, verzorgd door de VPT.

**Registreer voor
een gratis bezoek!**
www.cue.nl/registratie

twitter

@CUE2014

LinkedIn

Partners:

WWW.CUE.NL

eerder dan het theater, geopend. De bouw liep dus gelijktijdig, maar dat is allemaal goed verlopen.”

PRAKTISCH

Volgens Van Camp was snel duidelijk hoe het theater er uit moest komen te zien. “We hebben alleen lang getwijfeld over het al dan niet installeren van een trekkenwand. Dat was vooral een financiële kwestie, we moesten bepalen of het wel rendabel zou zijn. We hebben het uiteindelijk wel gedaan en hebben daarbij gekozen voor een oplossing van Artnation. We beschikken nu over achttien trekken en twee zijtrekken. Het licht hebben we tussen de trekken in op trussen gestoken, zodat we daar geen trekken aan kwijt zijn.” Volgens Van Camp was meteen helder dat het een overzichtelijk en functioneel gebouw ging worden. “Alles moest vooral zo praktisch mogelijk. Alle techniek blijft nu bijvoorbeeld op acht meter hoogte. Licht en geluid zitten gewoon op een bordes, de kabels komen – behalve voor het vloerlicht – niet naar beneden. We hebben op het bordes een volwaardige stroomvoorziening geplaatst en beneden hebben we parallel nog eens hetzelfde voor de bezoekende gezelschappen. Het huismateriaal is boven dus volledig onder controle, spullen van bezoekers kunnen beneden terecht. Ook eventuele registratiewagens kunnen daar gefaciliteerd worden.”

GEZOND VERSTAND

Qua licht en geluid is gekozen voor een basisset voor de Plopsa-shows en is er voor evenementen nog wat extra materiaal beschikbaar. Niet heel uitgebreid, maar het voldoet prima, geeft Van Camp aan: “Er zitten 32 bewegende koppen in, zestien washes en zestien spotjes, een set wit licht, 24 Cameleon 18/4 spots en 10 x ADB ACL42 Led cycloverlichting. Eigenlijk op zich al vrij groot als je het vergelijkt met een gewone schouwburg. Voor de dagelijkse shows is dat voldoende en als we richting de grotere kerstshows en dergelijke gaan, dan moeten we op die momenten maar wat bijhuren.” Wat dimmers betreft is het hetzelfde verhaal: “We hebben nu zo’n 140 kanalen en daarmee kunnen we prima ons plan trekken. Komen er grotere spektakels binnen, dan huren we bij. We hebben echt afgewogen om daar de juiste balans in te zoeken. Voor het geluid geldt hetzelfde. We hadden nog een Meyer Sound MSL-set van jaren terug, die we de voorbije 10 jaar in de tent gebruikten, maar hij voldeed nog altijd. We hebben ‘m laten nakijken en nu hangt ‘ie hier in het theater. We weten dat we ‘m over een paar jaar misschien moeten laten vervangen, maar nu doet ‘ie het gewoon nog. Op deze no-nonsense manier zijn we heel het theater gaan bekijken. We hebben niks overbodigs gedaan en hebben alles heel praktisch en functioneel proberen te houden.”

ZUIVERE CONSTRUCTIE

Steve Van Camp en consorten hebben op deze manier het theater compleet naar wens kunnen invullen, legt hij uit. “Dat komt deels ook door de hele structuur die we hier in Plopsaland hanteren: we hebben niemand op commissie staan. Architecten, adviseurs...ze hanteren allemaal een vaste prijs. Dat maakt dat je als opdrachtgever heel duidelijk kan zeggen wat je wel en niet wilt. Niemand praat je iets aan omwille van een of andere commissie die ze kunnen vangen. Omdat wij in zo’n heel zuivere constructie zitten, kunnen we ons geld besteden aan wat we echt nodig hebben. Op die manier kun je de kosten veel beter beheersen. We wisten precies wat we wilden en zo is het uiteindelijk ook gebeurd.”

AMPCO
FLASHLIGHT
ON TOUR
SUMMER 2013

BOSPOP
SONGBIRD
FORTAROCK XL
HAVENWERK DEVENTER
BEECKESTIJN POP
PINKPOP
BEST KEPT SECRET
BEVRIJDINGSFESTIVAL
PARKPOP
KETIKOTI
DE BESCHAVING
ROOTS IN THE PARK
RTL VIERT DE ZOMER
BREDA LIVE
PITCH
DE WERELD DRAAIT BUITEN

NORTH SEA JAZZ
WERFPOP
LOWLANDS
NORTH SEA JAZZ CURACAO
UITMARKT
INTO THE GREAT WIDE OPEN
NEDERLANDS FILM FESTIVAL
R'DAM-UTRECHT-HAARLEM
CROSSING BORDER
HOLLAND FESTIVAL
OEROL FESTIVAL
OVER HET IJ FESTIVAL
DEFQON
WELCOME TO THE FUTURE
MYSTERYLAND
ZEELAND NAZOMERFESTIVAL

AMPCO
FLASHLIGHT

CREATIEVE OPLOSSINGEN IN
LICHT, GELUID, VIDEO EN RIGGING

www.ampc-flashlight.com

DE BIJDRAGE VAN SHOWTEX
 ShowTex was verantwoordelijk voor de volledige afstopping van het gloednieuwe Plopsa Theater en zorgde daarbij voor alle vlamwerende gordijnen en bijhorende ophangsystemen. De zaal is rondom feestelijk aangekleed met fonkelende ShowLED Classic sterrendoeken. Het theaterrode voordoek is op maat gemaakt in Oeko-Tex gecertificeerd Shakespeare fluweel en is bevestigd aan een fluissterstille ShowTrack rail. Alle zijzwart bestaat uit Molton afstopsgordijnen die op hun beurt bevestigd zijn aan een H100 railsysteem. ShowTex installeerde tevens FP Supermat frontprojectieschermen zowel links als rechts van het podium. De schermen werden opgespannen in de nieuwe Print Frame Profielen van ShowTex voor een mooi strak resultaat.

BOUWTEAM

De bouw van het Plopsa Theater is razendsnel gegaan en dat is volgens de heren te danken aan het feit dat het park over een eigen bouwteam beschikt. Het team onder leiding van Luc van der Biest haalt de zweep er bij wijze van spreken wel overheen. We zijn op 14 juli open gegaan, maar eigenlijk was de bouw op 1 juli al klaar. Toen moesten nog wel wat kleine aanpassingen gedaan worden, maar de aannemers waren op 1 juli weg. Dat is echt de verdienste van de bouwploeg." Steve Van Camp deed feitelijk de planning van de binnenkant van het theater. Het ging daarbij om de theatertechniek, maar ook zaken als tapijt en theaterstoelen en dergelijke. Ook qua stoelen is overigens gekozen voor functionaliteit: de stoelen die op de vloer voor het podium staan, kunnen namelijk eenvoudig verwijderd worden. Bijvoorbeeld als er tafels geplaatst moeten worden, een orkestbak nodig is of een catwalk gecreëerd wordt voor wat voor doeleinden dan ook."

DEMONTABEL

"Dit is het geworden", vertelt Van Camp als we het theater binnenlopen en we de enorme foyer al achter ons hebben gelaten. "De zwarte sterrenhemel komt van Showtex en verder hebben we hier high-end cameleon spotjes waarmee we alle sferen in de zaal kunnen creëren. Met de LED-verlichting die we nu hebben kunnen we ook al perfect tegenlicht creëren voor televisieregistraties." De zichtlijnen in het theater zijn overal uitstekend en de opening van het toneel telt achttien meter. "Indien nodig kunnen we bijvoorbeeld naar zestien meter gaan", legt Van Camp uit. "Het blijft namelijk een demontabel gegeven. Eigenlijk is de manteaux gemaakt door een verticale truss waar een doek op gespannen is.

Het is een dag werk, maar als het moet dan verplaatsten we de truss, bestellen we twee meter sterrendoek bij en hangen we de boel weer netjes af. Je moet het niet voor de lol gaan doen, maar het kan allemaal."

NIEUWE STAP

Als we naar boven gaan, blijken in de sterrendoeken uitsparingen te zitten op de plekken waar (achter het doek) de speakers hangen. Een mooie oplossing om het geluid op een goede manier door te laten en het plaatje vanuit de zaal niet te bederven. De achttien trekken zijn zoals gezegd alleen nodig voor doeken en decor en dergelijke, aangezien het licht er tussenin aan trussen bevestigd is. "Vandaar ook dat we tot achttien trekken gekomen zijn, hoewel dat deels ook een budgettaire kwestie was", vertelt Van Camp. "We hebben overigens dertig centimeter ruimte tussen de trussen gelaten, dus we kunnen als het nodig is altijd nog uitbreiden. We wilden op dit moment niet zozeer een vol plafond hebben, maar liever een functioneel theater." Op de bruggen boven de zaal zijn overal stroompunten te vinden, waar bijvoorbeeld heel makkelijk extra licht kan worden ingeprikt. Van Camp: "Al deze staalconstructies zijn door het staalbedrijf al meegenomen in de ruwbouw. Als dat niet gebeurt, dan moet het na de ruwbouw nog allemaal in delen geplaatst worden, nu is het in één keer doorgetrokken. Ook dat heeft veel geld gescheeld." Van Camp is terecht blij met het theater dat in korte tijd verzeen is: "Het is een mooie klus geweest en het draait nu al op volle toeren. Een no-nonsense theater waar veel gemeentebesturen jaloers op zijn. Het is weer een mooie nieuwe stap voor Plopsaland." ■

THEATERLICHT

DYNAMISC DAN OOOIT

De ontwikkelingen op de het gebied van theaterlicht gaan nog altijd snel. Zo snel zelfs, dat het voor theaters nog wel eens moeilijk kiezen is. Wel of niet instappen in iets nieuws? En wanneer dan? Drie lichtbedrijven over de ontwikkelingen binnen hun vakgebied: "Licht is dynamischer dan ooit."

“Onze ervaring is dat de ontwikkelingen nog net zo snel gaan als vijftien jaar geleden. Misschien zelfs wel sneller”, begint Jeroen van Aalst (Controllux) zijn verhaal. “Er is een constante behoefte aan nieuwe producten, toepassingen en ideeën. Sommige producten ontstaan bij toeval, andere producten worden met een gedachte ontworpen. De theaterwereld is een kweekvijver waar nieuwe producten ontstaan, ook omdat de grenslijn tussen theater, festival en andere activiteiten steeds meer vervaagt. En met de komst van de LED als lichtbron zijn de mogelijkheden alleen maar groter geworden.”

BELEVING

Wat een paar jaar geleden nog niet mogelijk was, is nu wel mogelijk, benadrukt Van Aalst: “We kunnen theaters al grotendeels inrichten met LED armaturen en moving heads. De betere merken hebben betrouwbare producten ontwikkeld van een hoge kwaliteit en worden daarom ook geaccepteerd. Wel is het zo dat niet alle LED producten hetzelfde karakter hebben als die van een halogeen armatuur. Amber drift is bij de meeste LED profielschijnwerpers nog geen standaard eigenschap. Ook de beleving van het licht is vaak anders, minder natuurlijk. Maar er zijn genoeg voorbeelden van producten waar dat wel goed voor elkaar is, zoals bij de Robe Actor LED washes en de Robe DL serie moving heads.”

Ook in andere disciplines zoals verhuur en studio's is dit volgens Van Aalst geen enkel probleem, of soms zelf nog makkelijker. “Het NOS journaal is hiervan een mooi voorbeeld, het wordt al een tijdje volledig belicht met LED fresnels en waarschijnlijk zullen niet veel mensen dit gemerkt hebben. In verhuurland zijn de vele Robe LED washes, maar ook Robe DLX LED spots, DLF LED fresnels en LedBeam 100's niet meer weg te denken.”

KOSTEN

Over het algemeen is de aanschafprijs van een LED product wel een stuk hoger dan een die van een conventionele schijnwerper, maar het gat wordt snel kleiner, geeft Van Aalst aan. “En er staat tegenover dat je én minder stroomverbruik realiseert én geen dimmers meer nodig hebt. Dat laatste is eigenlijk pas een punt als de lichtinstallatie vervangen moet worden, anders is het een kwestie van pure kapitaalvernietiging. Het gat tussen de gasontlading moving heads en de LED moving heads is echter weer een stuk kleiner. Ook het overbruggen van grotere afstanden is soms nog een onoverkoombare uitdaging. De vermogens zijn nog niet van dien aard dat je vanuit de zaalbrug van een wat groter theater of schouwburg het toneel haalt zonder de ventilator te horen. Koeling en/of de afmeting van het armatuur is nog een uitdaging waar het hogere vermogens betreft. Maar ook dat zal ongetwijfeld opgelost worden.”

HER

GEEN ERVARING

“Ander obstakel om over te stappen is het ontbreken van ervaring met LED armaturen”, geeft Van Aalst verder aan. “Men houdt nog vast aan het bekende, maar dat zal in de loop der jaren veranderen. De jongere generatie zal over het algemeen eerder geneigd zijn om met LED aan de gang te gaan, om te ontdekken wat je er mee kan doen. Ook bij de diverse theateropleidingen is LED opgenomen in het onderwijs. Je wordt er bij wijze van spreken mee opgevoed.”

“Een deel van de producten die momenteel beschikbaar zijn, is een regelrechte kopie van een conventionele voorganger”, gaat Van Aalst verder. “Daar is gewoon behoefte aan, aangezien gebruikers graag één-op-één willen vergelijken met hun eigen ervaringen en producten. Maar er zijn vele voorbeelden van nieuwe producten die vanaf de basis ontwikkeld zijn. Innovatieve merken

zoals Robe, Arri en Area 52 zijn hier goede voorbeelden van. Robe heeft o.a. een nieuwe moving head RGBW LED spot met geïntegreerde mediaserver (MiniMe) ontwikkeld die als gobo spot gebruikt kan worden maar ook film, live input en images kan projecten. Redelijk vernieuwend!”

VERRASSEND

Van Aalst ziet ook nog steeds veel ontwikkeling op het gebied van armaturen met gasontladingslampen. Recent voorbeeld hiervan is de Robe Pointe, een multifunctionele alleskunner (Beam, Spot en Wash). “Toch weer een verrassend product in een range waar dit eigenlijk niet meer verwacht wordt. Aangezien LED nog beperkingen heeft, zal de ontwikkeling in de deze groep ook nog lang niet stoppen. Ook op het gebied van dimmers is tegenwoordig een goed alternatief beschikbaar om halogeen en LED te combineren, aangezien de klassieke dimmer steeds meer terrein gaat

**AL MEER DAN 20 JAAR
 PROJECTOREN VAN WERELDKLASSE**

WWW.DIGITALPROJECTION.CO.UK
 DISTRIBUTER IN THE NETHERLANDS - WWW.BEAMBROTHERS.NL

SKB Europe is looking for an:

INTERNATIONAL ACCOUNT MANAGER

For the Music and Pro Audio market in Europe

Check www.skb-europe.com/vacancy
 for more information and applications

NEW JOB?

Vacancy

Daily Status Report

Februari 2013						
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24

Ticket sales

2000	Leren (geen) dollar uit en	Concert Amsterdam Concertgebouw
2000	Leren (geen) dollar uit en	Concert Amsterdam Concertgebouw
2000	Leren (geen) dollar uit en	Concert Amsterdam Concertgebouw
2000	Leren (geen) dollar uit en	Concert Amsterdam Concertgebouw

iTheatre | iConcert | iMuseum

Dé software om uw evenementen gestroomlijnd te organiseren

Bijzonder gebruiksvriendelijke software voor eventmanagement. Van planning tot realisatie en reporting. Voor schouwburgen, theaters, concertzalen, musea en andere organisaties in de culturele sector.

- ✓ Planningssoftware voor al uw activiteiten
- ✓ Jarenlange expertise
- ✓ 24/7 support

ESB-TSB

www.esbtsb.com | +31 (0) 20 670 7150 | info@esbtsb.com

verliezen. Men zoekt een brede oplossing die geschikt is voor de toekomst. ADB heeft al enkele jaren de succesvolle TwinTech dimmers in het pakket. De dimmer kan halogeen, LED, HMI en meer verwerken door een combinatie van sinewave en dimswitch dimmermodulen. De verwachting is dat het aantal dimmers verder zal afnemen naarmate LED verder doordringt in het theater.”

GROEIEN

Uit de verkoopcijfers bij Controllux is duidelijk te concluderen dat het aandeel van LED groeiende is t.o.v. conventioneel en gasontlading. Van Aalst: “Ook zien we dat kleurfilter en lampen iets in aantallen achteruit gaan. Allemaal tekenen dat LED aan het groeien is. Maar toch verwachten we niet dat het alles gaat overnemen. Wel zal het een stevige positie innemen, maar zoals in zoveel gevallen kan je niet alles met één oplossing af, je wilt diversiteit houden. De toepassing bepaalt uiteindelijk voor welke oplossing je kiest en niet andersom, mits het past in het budget!”

GROENE OVERWEGINGEN

Ook Robert Winters (Rolight) geeft aan dat technische ontwikkelingen aan de orde van de dag zijn op het gebied van theaterlicht. “LED’s verdubbelen bijna ieder jaar in lichtopbrengst. Daarbij gaan de efficiency en kwaliteit van het licht omhoog, en de prijs omlaag.” Het is volgens Winters niet zo dat hier revolutionair nieuwe armaturen mee gemaakt worden: “Maar de techniek leent zich steeds meer voor een brede toepassing en wordt voor steeds meer gebruikers toegankelijk. Dat is ook noodzakelijk, want LED zal een groot deel van de halogeen verlichting gaan vervangen. Overheden dwingen

ons hiertoe vanuit ‘groene overwegingen’. Je kunt lang discussiëren over het wel of niet legitiem zijn van de redenen of het wel of niet kwijt willen raken van de sfeer van halogeenlicht. Feit is dat de grote fabrikanten van lichtbronnen geen halogeen lampen zullen blijven produceren voor de entertainmentmarkt. Daar zijn we gewoon te klein voor. LED zal daarmee de toekomst inkleuren.”

ECONOMISCHE LEVENSDUUR

Winters ziet ook dat ontwikkelingen niet altijd omarmd worden: “LED biedt de mogelijkheid vanuit één armatuur kleur te mengen, dat biedt mogelijkheden. En toch is de vraag naar single color (witte) LED armaturen groot. Niet teveel verandering, dezelfde manier van sturen en het vertrouwde kleurfilter.” Een te snelle ontwikkeling is ook niet optimaal, geeft Winters aan. “Als je producten binnen een jaar verouderd zijn omdat een fabrikant al weer een nieuw model heeft uitgebracht kan dat wel nieuwe mogelijkheden geven, maar verkort het wel de economische levensduur. Dan zie je mensen toch weer terugvallen op fabrikanten als bijvoorbeeld MA en Vari-Lite, die met hoogwaardige producten hun productlijn en dus hun gebruikers lange tijd trouw blijven.”

CREATIEVE ONTWIKKELING

Een duidelijke trend die we zien is dat de vraag naar dimmers afneemt en de vraag naar vaste spanningsdistributie sterk toeneemt. “De Admiral productlijn biedt daar inmiddels diverse oplossingen die het werk van de technicus eenvoudiger maakt. Op het gebied van lichtsturing en video integratie worden grote stappen gemaakt in software ontwikkeling. Kijk naar systemen als grandMA lichtstuurtafels en Coolux mediaservers. Deze doen je continu verbaasd staan wat er mogelijk is. En deze technische ontwikkeling zou natuurlijk moeten leiden tot creatieve ontwikkeling, maar daar is wel een creatieve gebruiker voor nodig.”

Op de vraag of de ontwikkelingen net zo snel gaan als in het verleden, reageert Winters: “Sneller zelfs. We zijn alleen verwend geraakt met meer producten en meer mogelijkheden en zien daardoor de vernieuwing minder. Echte vernieuwing komt ook niet van de fabrikanten, maar van creatieve gebruikers die de handreikingen van fabrikanten aanpakken en er werkelijk nieuwe dingen mee doen. Kansen genoeg, benut ze!”

GROTE VLUCHT

“Theaterbelichting en bijbehorende middelen hebben de afgelopen vijftien jaar een grote vlucht genomen”, vertelt Leon van Warmerdam (Lichtpunt Theatertechniek). “Ten eerste is licht een essentieel onderdeel geworden van een voorstelling. Dat heeft als eerste geresulteerd in een grotere beroepsgroep die licht als specialiteit tot hun vak heeft gemaakt. Ontwerpers, belichters, operators, lichttechnici, ze zijn niet meer weg te denken.”

BOUWVORM

“Ook de middelen die deze beroepsgroep tot zijn beschikking heeft, zijn gigantisch veranderd de afgelopen jaren”, geeft Van Warmerdam

CREW SOLUTIONS

YOUR PROFESSIONAL PARTNER IN EVENTS

STAGEHANDS / SCAFFOLDERS / CLIMBERS / RUNNERS / FORKLIFT-
DRIVERS / FOLLOWSPOT OPERATORS / SHOWCREWS / CHANGE-
OVER CREWS / STAGEMANAGERS / PRODUCTION MANAGERS

T +31 (0) 76 520 74 07

E planning@crewsolutions.nl

I www.crewsolutions.nl

verder aan. “Iedere zichzelf respecterende fabrikant heeft een bewegende schijnwerper in het pakket. Door de opkomst van LED ontkomen deze zelfde fabrikanten er niet aan om ook een schijnwerper met deze nieuwste techniek te gaan maken. Sommige partijen nemen hiervoor hun ‘oude’ bouwvorm en passen daar nieuwe lichtbronnen in toe. Andere fabrikanten kiezen om de bouwvorm aan te passen aan de lichtbron om deze optimaal tot zijn recht te laten komen, het principe waar de ‘oude’ theaterschijnwerper op is gebaseerd.”

Doordat de mogelijkheden van schijnwerpers én lichtbronnen met de dag toenemen, is het pallet van de lichtontwerper alleen maar groter geworden. Van Warmerdam: “Aan hem of haar de taak de juiste keuzes hierin te maken. LED is op sommige plekken ideaal om toe te passen, voor andere toepassingen kan juist een gloeilamp of HMI het gewenste effect geven. Alles vervangen door LED zal niet op hele korte termijn gebeuren, maar de ontwikkelingen gaan snel.

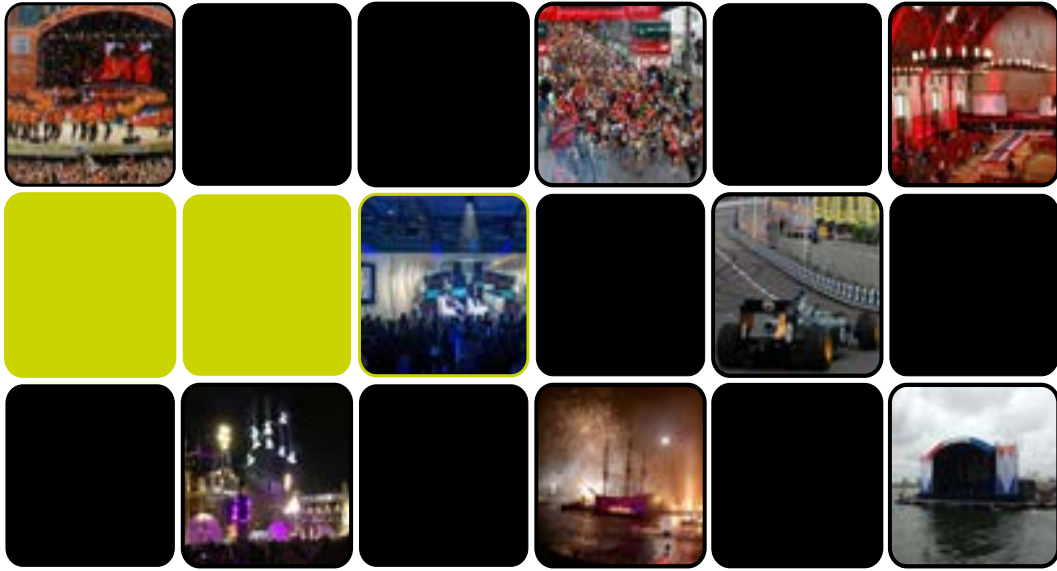
STEEDS VAKER

Lichtpunt Theatertechniek past LED ook steeds vaker toe. “Horizonverlichting, tegenlicht en effectlicht zijn op kleinere schaal al goed met LED te creëren. Maar recent is er ook een volledig LED-theater opgeleverd. Dat neemt niet weg dat ook andere nieuwe of verbeterde lichtbronnen zoals de R5 geen toegevoegde waarde meer zouden hebben. Integendeel: de kleine smalle bundel (Sharp) is enorm populair.” Ook binnen musea en in de architectuur zie je een enorme ontwikkeling in de belichtingsbranche. “Onderhoud en energiekosten zijn hier een belangrijke kostenpost. Op deze plekken,

waar vaak de armaturen vele uren achtereen branden, is grote winst te behalen door energiezuinige armaturen toe te passen. Ook hier dient de lichtontwerper in samenspraak met de gebruiker de juiste keuze te maken.”

DYNAMISCHER

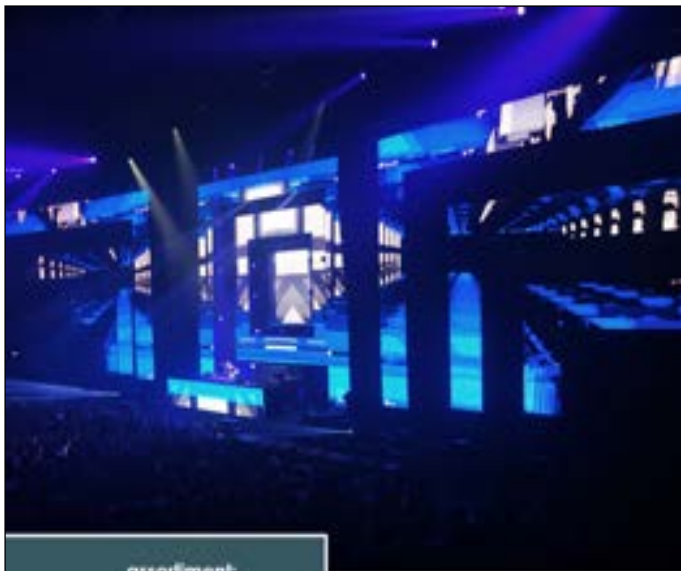
Licht is een belangrijk onderdeel binnen een omgeving, of het nu in theater, museum of architectuur is. “De wensen en gebruikerseisen van de klant zijn de leidraad voor een lichtontwerper of lichtadviseur om de juiste keuze te maken in type lichtbron, armatuur en sturing”, legt Van Warmerdam uit. “Lichtpunt heeft de afgelopen jaren met succes de nieuwste lichtbronnen toegepast, daar waar nodig of daar waar mogelijk. Van gerenommeerde merken zoals Philips, Selecon, Erco en LDDE tot de minder bekende leveranciers zoals CLS-LED, Concord en RVE. In de toekomst komen er steeds meer mogelijkheden binnen de armaturen zoals we ze nu kennen. Aanpassing van kleurtemperatuur, op afstand kunnen uitlezen of instellen van de armatuur en data meesturen over voeding (data over power) gaat in de toekomst gebeuren. En de ontwikkelingen binnen LED zullen elkaar in hoog tempo blijven opvolgen. Vaak is er kritiek op de kleurweergave en dimming van LED, maar dat zal iedere maand beter worden. Licht is dynamischer dan ooit!” ■

Uw partner voor complete technische productie

Livetime Productions BV • Fokkerstraat 18 • 2811 ER • Reeuwijk
 T: +31 (0)88 548 38 46 • F: +31 (0)88 548 38 47
 info@livetime.nl • www.livetime.nl

assortiment:

130m² 6 mm indoor
 120m² 12 mm curtain
 200m² 110 mm flexled
 50m² 37 mm flexled
 30m² 8 mm outdoor

Ledlease zoekt
 LED-operators!

Interesse?
 Stuur je CV naar
 info@ledlease.nl

www.ledlease.nl

**Maak in 3 stappen jouw gratis
 mobiele programmaboekje!**

1 Meld je event aan
 op twoppy.com

2 Voer de informatie
 in van het event

3 Publiceer je guide
 en klaar ben je!

Creëer je twoppy account
 en krijg direct toegang tot
 het beheersysteem. Kies
 een unieke naam voor het
 event en ga verder met
 stap twee.

Voer simpel o.a. sessies,
 performers en algemene
 info over het evenement
 in en maak het indien
 gewenst interactief met
 een plattegrond.

Kies zelf de naam van je
 twoppy evenement en je
 programmaboekje is klaar
 voor gebruik. Zo hebben
 bezoekers altijd alle juiste
 info in hun broekzak.

www.twoppy.com

Social Event Experience

300 LED lichtlianen in show Sensation 'Into the Wild'

Meer dan 40.000 muzikliefhebbers keken tijdens Sensation vol verwondering naar de overweldigende lichtshow in de ArenA. Geheel in het verleidelijke thema 'Into the Wild' voer Sensation haar publiek mee tot diep in de jungle. Livingprojects ontwierp en produceerde de 300 lichtlianen die onderdeel zijn van de futuristische show. "De reactie van het publiek wanneer de show 'los' gaat, dat is het moment waar je het voor doet", aldus Michael Sebrechts, directeur van Livingprojects. "Vanaf de eerste brainstormsessies met de creatieve afdeling van Sensation in februari is er onafgebroken gewerkt om de lichtlianen af te krijgen voor de show." Om de lianen echt te laten knallen zijn er custom made LED strings gemaakt van de CK Philips iColor Flex SLX string van 9 meter waarbij de LED's in verschillende afstanden van elkaar zijn geplaatst. Dankzij het slim bedachte kabelsysteem kunnen de lianen niet alleen vrij aan de plafonds worden gehangen, maar kunnen deze ook makkelijk en compact getransporteerd worden. "Daar houd je vanaf het begin al rekening mee, de shows gaan de hele wereld over, dan is het noodzaak dat alles, van het transport tot aan de installatie en de aansturing zo praktisch mogelijk wordt gemaakt." De grote uitdaging binnen het project zat echter in het netwerk. Maar liefst 50.000 DMX kanalen zijn er nodig om de lichtsturing met de LED's te laten communiceren. "Door speciale netwerk switches te ontwikkelen konden we het signaal door het enorme aantal kanalen laten lopen", vertelt Michael Sebrechts. Na de wereldpremière van de 2013 editie in de Amsterdam ArenA zal Sensation 'Into the Wild' nog 21 landen aandoen over de hele wereld. "Onlangs hebben we de 'Source of Light', het showelement van verleden jaar en de editie uit 2008 nog terug gehad voor revisie. We werken inmiddels al jaren samen met Sensation, maar toch blijft het altijd spannend tot dat allereerste moment dat in de ArenA het licht aangaat."

Mojo Barriers lanceert toegangscntrolesysteem 'The Gatekeeper 2.0'

Mojo Barriers onthulde haar nieuwe toegangscntrolesysteem 'The Gatekeeper 2.0' op het Belgische festival Graspop. Het is een combinatie van een beveiligde tourniquetentree met geïntegreerde scanmogelijkheden. Op het festival werden 18 Gatekeepers gebruikt om het inkomend en uitgaand verkeer van de 45.000 bezoekers te beheersen. De Gatekeeper 2.0 is een intelligente draagbare tourniquet, die direct verbonden is met een eenvoudig te gebruiken centraal computersysteem dat realtime en nauwkeurig alle data bijhoudt. Het bevat alle benodigde scanmogelijkheden en is compatibel met alle bestaande scanmethoden. Cees Muurling, algemeen directeur van Mojo Barriers: "Met de opkomst van RFID, QR-codes, barcodes en mobiele telefoon ticketing, en de enorme hoeveelheid gegevens die we kunnen vergaren voor organisatoren en sponsors van een evenement, ontstond de eis van klanten voor een hardware oplossing die deze technologieën kan hosten. Wij werken samen met organisatoren van evenementen, ticketing- en scanbedrijven om ticketfraude te verminderen door het combineren van een stevige fysieke barrière - The Gatekeeper - met de nieuwste ticketscanmethodes." Voor Graspop werkte Mojo Barriers samen met het Belgische bedrijf PlayPass, dat RFID polsbandjes verstrekke aan de festivalgangers, medewerkers, pers en artiesten. Scanners van het bedrijf werden gemonteerd op het Gatekeeper-systeem, dat zo een compleet toegangscntrolesysteem bood, met directe toegang tot de gegevens van de verplaatsingen van de mensenmassa tijdens het drie dagen durende evenement. Gatekeeper 2.0 is bij uitstek geschikt voor buitenevenementen, maar bijvoorbeeld ook voor locaties die op zoek zijn naar aanvulling van hun bestaande entreesystemen. Het kan worden gecombineerd met Mojo Barriers' standaard tijdelijke barriersysteem om een robuuste scheidingslijn met entrepunten en nooduitgangen te creëren.

Stagefreaks.nl over de grens en viert opening nieuwe locatie

De webshop voor professionele benodigdheden voor de evenementenbranche, Stagefreaks.nl groeit in een razend tempo. Het team heeft een groter pand op industrietrein Ekkersrijt te Son betrokken en viert daar met iedereen die wil op 24 en 25 september de officiële opening. Aanmelden hiervoor kan via www.stagefreaks.nl. Merken zoals Laserliner, Maxguard veiligheidsschoenen, Meindl, Leatherman, Gerber, Petzl, Peli case, Giss en Rock Empire zijn hierbij aanwezig en worden vertegenwoordigd. Ook zijn de verschillende productspecialisten van Stagefreaks aanwezig om vragen en probleemstellingen aan de kaak te stellen. Tevens wordt de nieuwe Stagefreaks Super tools gepresenteerd. Deze nieuwe multifunctionele tool is speciaal bedacht voor de evenementenbranche. Met één tool op zak kun je bijna alle werkzaamheden aan. Er zullen diverse aantrekkelijke acties lopen op deze dagen en iedereen zal een goed gevulde goodie-bag mee krijgen. De producten van Stagefreaks.nl kunnen worden bezorgd, maar kunnen vanaf nu ook worden opgehaald op de nieuwe locatie in Son. Het magazijn en de afhaalbalie liggen ligt op een strategische plek, naast de A50 en de A2 en is makkelijk bereikbaar. Stagefreaks bedient vanaf nu overigens ook de Belgische markt via www.stagefreaks.be, zo kunnen ook de Belgische collega's profiteren van goede producten om veilig te kunnen werken. De website is onlangs gelanceerd en het lijkt nu al een succes te zijn!

FABER

AUDIOVISUALS

Creator of live experiences

CONTACT

HEMMAWEG 22
9076 PH ST.ANNAPAROCHE
WWW.FABER-AV.NL

E.: INFO@FABER-AV.NL
T.: +31(0)518 40 16 29
F.: +31(0)518 40 17 04

Wij zijn gespecialiseerd in het leveren van kwalitatief, enthousiast en goed personeel met ruime kennis en ervaring.

Alle Crew op het gebied van evenementen, concerten, theater, tv-studio's

- Lichttechnici
- Videotechnici
- Geluidstechnici
- Stagehands
- Barpersoneel
- Volgspotters
- Riggers
- Magazijnmedewerkers
- Heftruck-/Hoogwerkerchauffeurs
- C/CE Chauffeurs

Kijk op onze website voor meer informatie

www.QuintyCrew.nl

Met een garandeerde bereikbaarheid 24*7

Bezoekadres: Conderweg 10 4001 N-80
7332 N- Apeldoorn
Postadres: Postbus 1400
7301 DR Apeldoorn
T: +31 (0)55 534 1590
M: +31 (0)6 2626 8545
E: info@QuintyCrew.nl
W: www.QuintyCrew.nl

www.eekelsverhuur.nl

LAYER PODIUM CONSTRUCTIES
PROLYTE ROOF SYSTEMS

GIOVANNI EEKELS VERHUUR BV

Gruttostraat 9, 5212 VM 's-Hertogenbosch
Tel: 073 6136867, Fax: 073 6136644
Mobiel: 06-54311136
info@eekelsverhuur.nl

XL Video verzorgt grootste projectie ooit op Ibiza

Het Ushuala Ibiza Beach Hotel, één van de hipste luxe hotels én clubs van het Spaanse party-eiland opende het zomerseizoen 2013 op ongekende wijze. Het Franse productiebedrijf High Scream werd ingeschakeld om het twaalf uur durende openingsfeest onvergetelijk te maken. Romain Pissenem van High Scream ontwikkelde samen met vaste relatie XL Video een idee voor een projectie op het zwembad van het hotel, met een oppervlak van 20 bij 30 meter de grootste projectie ooit op Ibiza. Om van het zwembad een helder en te projecteren oppervlak te maken werd het zwembad gevuld met 500.000 pingpongballen. Drijvend op het water vormden zij een adembenemend oppervlak voor de projecties. XL Video's team, aangestuurd door Ian Woodall leverde de nieuwe Barco HDF-W26 projectoren voor projectie op het kabbelende oppervlak. De projectoren werden bestuurd door XL's Richie Jewell en Toby Evans. Het Franse Superbien leverde de content voor de projecties, waarvoor gebruik werd gemaakt van een Resolume Arena-systeem om het beste resultaat te krijgen op dit uitdagende oppervlak. Het feestpubliek van zo'n 6000 man feestte tot diep in de nacht met het kleurrijke zwembad als spectaculair middelpunt. Ian Woodall over dit evenement: "Het was een erg interessante en uitdagende klus, maar ik vraag mij nog steeds af hoe je in vredesnaam aan een half miljoen pingpongballen komt!" www.xlvideo.com

Imagine Nation haalt Harvey Goldsmith aan boord

Imagine Nation – het internationale mediabedrijf opgericht door theater- en mediaproductent Robin de Levita en Kees Abrahams, voormalige president van International TV Production bij Sony Pictures Television – heeft bekend gemaakt dat de legendarische live-producer en promotor Harvey Goldsmith tot de directie van Imagine Nation is toegetreden. Goldsmith (67) heeft een bijzondere carrière opgebouwd als organisator van vermaarde rockconcerten en als de man achter grootschalige theater- en stadionproducties en met sterren overladen liefdadigheidsshow's en televisieprogramma's. Als manager en promotor produceerde hij live-shows met 's werelds grootste artiesten, waaronder The Rolling Stones, Bruce Springsteen en U2. Goldsmith was in 1985 samen met Bob Geldof verantwoordelijk voor het legendarische Live Aid-concert, waarmee ruim 160 miljoen Euro werd ingezameld voor de bestrijding van de hongersnood in Ethiopië. In 2010 produceerde hij de slotceremonie van het WK Voetbal in Zuid-Afrika. Momenteel werkt hij onder meer aan de slotceremonie voor het WK Voetbal in 2014 in Rio de Janeiro. Harvey Goldsmith gaat nauw samenwerken met de andere directieleden Robin de Levita, Kees Abrahams en Chris Pye aan de ontwikkelingsstrategie voor Imagine Nation's drie mediaonderdelen: TV, Film en Live Entertainment. Er wordt met name ingezet op de groei van Live Entertainment, met diverse grote theaterprojecten in het verschiet. Kees Abrahams, CEO van Imagine Nation: "Harvey Goldsmith is een legende in de branche. Hij weet als geen ander mensen te boeien met spectaculair live entertainment, zowel in grote stadions als ook op televisie. Harvey is betrokken geweest bij de grootste mondiale live-evenementen en tournees in de recente geschiedenis. Door zijn samenwerking met zoveel grote artiesten is zijn netwerk immens. We zijn dan ook enorm blij dat hij onderdeel is van ons team. Zijn passie en de nodige fantastische ideeën zullen stevig bijdragen aan onze internationale groei en dan met name in Groot-Brittannië en de Verenigde Staten." Goldsmith voegt daaraan toe: "Met veel plezier treed ik toe tot het bestuur van Imagine Nation, vooral vanwege de innovatieve kijk op de theater. Zo zal de verdere ontwikkeling van het zogenoemde immersieve theater de theaterervaring van het publiek in de toekomst ingrijpend veranderen."

inspHire verhuursoftware levert een krachtige en efficiënte oplossing om uw winst te maximaliseren en uw bedrijf naar een nieuwe hoogte te brengen.

Meer dan 1.000 bedrijven, in de hele verhuurbranche, werken en vertrouwen iedere dag op inspHire. Bel ons vandaag nog voor meer informatie.

Tel +31 (0)30 291 9860

Web www.inspHire.nl

Email hallo@inspHire.nl

WERELDWIJD SUCCES

TOMORROW- LAND RADIO EN TV

Dat het Belgische festival Tomorrowland groot is – 180.000 bezoekers in drie dagen tijd – was al langer bekend, maar de cijfers die Tomorrowland TV (16,8 miljoen kijkers naar de livestream) en Tomorrowland Radio (2,4 miljoen unieke online luisteraars en een FM/Satelliet bereik van boven de 50 miljoen luisteraars) overleggen zijn bizar te noemen.

Bezoekers van over de hele wereld beleefden 26, 27, 28 juli één van de mooiste weekenden van het jaar, maar ook aan de thuisblijvers werd bij Tomorrowland meer dan ooit gedacht. Op fraaie wijze werd de unieke ervaring van het festival namelijk tot bij de mensen thuis gebracht. Met Tomorrowland TV & Tomorrowland Radio werden twee kwalitatieve media live gemaakt op het terrein en wereldwijd verspreid. Van over de hele wereld werd massaal meegekeken en -geluisterd, de kijk- en luistercijfers blijken uitzonderlijk hoog.

VERDUBBELD

Net zoals de twee vorige edities werkte het Boomse festival samen met YouTube voor Tomorrowland TV. Een 170-koppig tv-team zorgde elke dag vijf uur lang voor de mooiste beelden, reportages en live sets. In 2012 lokte het YouTube-kanaal van Tomorrowland TV nog 8,2 miljoen kijkers gedurende de drie dagen.

Daarmee was Tomorrowland het meest bekeken bekeken live gestreamde muziekevenement ter wereld. Dit jaar werd dat aantal nog eens verdubbeld: maar liefst 16,8 miljoen mensen bekeken de live streams op het YouTube-kanaal! Een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar en daarmee dus een ongezien succes. Gemiddeld keken er permanent 300.000 unieke bezoekers gedurende 21 minuten naar de live-uitzendingen. Tomorrowland TV trok kijkers uit 191 landen: Brazilië, Spanje, België, Mexico en de Verenigde Staten waren de vijf populairste landen...

RADIO

Ook het nieuwe initiatief Tomorrowland Radio was een overdonderend succes. Via Tomorrowland Radio konden muzikiefhebbers die geen ticket hadden wereldwijd op de radiofrequentie meeluisteren. Per festivaldag werd er een twaalf uur durende radio-uitzending gemaakt, waarvan internationale radio-

WIcreations.COM
Special Constructions And Effects

Concept design
Technical design
Internal engineering
Finite element calculations (FEM)

Construction & testing

All kind of custom structures
Custom videosupports
Touring solutions
Stage machinery

Moving elements and people
Turn tables
Winches
Elevators
Moving bridges
and our WI-track system

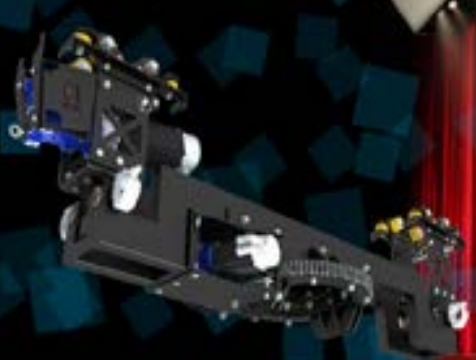
Lighting towers
Delay & PA towers
Eye catching towers
Portals
Ground supports
The WI-Shelter

Follow us on

WImotion.EU
Innovative Motion Solutions

WIrent.BE
Rental Solutions

Hoverphonic @ Sportpaleis - Moving Lightboxes

WCreations | Heistse Hoekstraat 3D, B-2220 Heist-op-den-Berg | info@wcreations.com | +32 (0) 16 85.21.60

VIDEO MAPPING IBIZA

XL VIDEO – KROMMEWETERING 21 – 3543 AP - UTRECHT
TEL +31 (0)30 2482270 FAX +31 (0)30 2482277 www.xlvideo.nl

stations enkele uren konden uitzenden. In 40 landen was Tomorrowland Radio te beluisteren, onder andere bij Sirius FM in Verenigde staten, Kiss FM in Australië, RadioOne in Indië, SLAM!FM in Nederland en 5FM in Zuid Afrika. Zij zonden het festival integraal uit. De website van Tomorrowland Radio werd door zo'n 2,4 miljoen unieke luisteraars bezocht. Dit was exclusief alle luisteraars via de verschillende radiofrequenties in alle landen. Online stond Spanje op de eerste plaats met 37% van het luisteraandeel. Daarnaast hadden Brazilië en Mexico het grootste publiek. Voor al deze landen werden speciale uitzendingen in de eigen taal gemaakt, wat duidelijk een succesfactor was. Voor de Spaanstalige versie werden twee Argentijnse presentatoren ingevlogen. Ze kregen de hele feed binnen van de Engelse show, maar konden de presentatoren wegschrijven. Zo kreeg je dus wel de interviews mee, maar konden ze de presentaties volledig zelf invullen.

HOT ITEM

Tomorrowland Radio werd vanuit de hele wereld beluisterd, er was zelfs één luisteraar uit Vaticaanstad. De internationale radiozenders zagen hun aantallen luisteraars verdubbelen of zelfs verviervoudigen. SonicFM, de Spaanse zender, had zelfs een vertienvoudiging van zijn aantal luisteraars en klopte op dag één al hun maandelijks online bezoekersaantal. In Oekraïne ging KissFM op vrijdag online van 200.000 naar 700.000 luisteraars. Sommige radiostations konden het aantal luisteraars niet verwerken: de Britse zender Ministry of Sound raakte zwaar overbelast en verdween voor de eerste keer in de geschiedenis even uit de ether. Op Twitter was Tomorrowland Radio ook al een hot item: het was meerdere malen trending in de hele wereld, waarbij de hype op zondagnacht het grootst was: per uur verschenen er maar liefst 400.000 tweets met de #TMLRadio.

ULTIEME VERSIE

Ook de website van Tomorrowland kreeg het zwaar te verduren. Met zo'n 1,9 miljoen unieke views per dag was het veruit de drukst bezochte Belgische website. De Tomorrowland Facebook pagina was populairder dan ooit en kreeg maar liefst 600.000 extra fans in vier dagen tijd. Dat bracht het totaal op meer dan 4,2 miljoen fans, waarmee Tomorrowland het evenement is met de meeste fans ter wereld op Facebook. Meer nog dan de Olympische Spelen bijvoorbeeld. Al met al spreekt iedereen bij Tomorrowland van een groot succes en was het volgens velen de ultieme versie van evenementenradio. ■

EVENT PLANNING SOFTWARE HELPENDE HAND

Er zijn nogal wat softwarepakketten die regelaars in de entertainmentbranche de helpende hand proberen te bieden. Eventplanning, in- en verhuur van mensen en goederen, ticketing, e-marketing....er komt nogal wat kijken bij bijvoorbeeld de organisatie rondom een productie. Vijf ontwikkelaars over hún oplossingen.

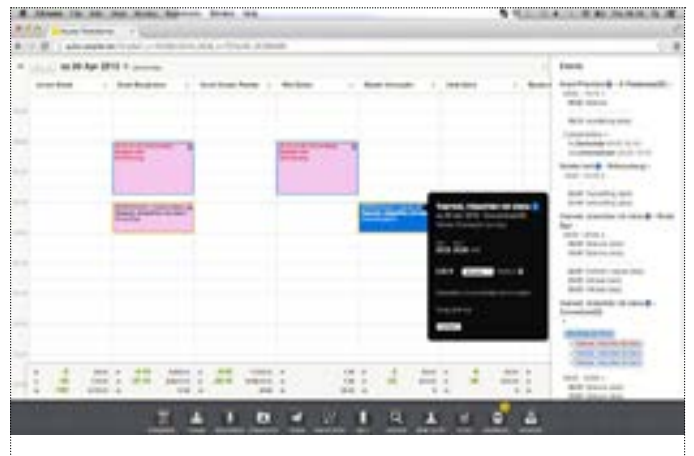

YESPLAN, WWW.YESPLAN.BE

Het Belgische Yesplan is een planningstool die is gemaakt voor en door evenementenbouwers. Al een aantal jaren was het Gentse kunstencentrum Vooruit op zoek naar een goede ERP softwareoplossing ter ondersteuning van zijn activiteiten. Een aantal bestaande en toonaangevende pakketten werd uitgebreid bestudeerd, maar geen van deze pakketten voldeed aan de behoeften: de vaak dure pakketten leveren onvoldoende afstemming op de werkwijze van een hedendaagse culturele organisatie. Vanuit deze analyse besloot Vooruit om enkele jaren geleden zelf een softwarepakket te ontwikkelen. In april 2011 werd de eerste release gevierd van het evenementenplanningssysteem. Nauwelijks twee jaar na de oprichting telt Yesplan 15 medewerkers en kozen al meer dan 80 organisaties voor Yesplan als gecentraliseerde en geïntegreerde softwareondersteuning voor het plannen, registreren en rapporteren van activiteiten. Onder de

gebruikers o.a. Kursaal Oostende, Beursschouwburg Brussel, Pathé Theaters en de Rotterdamse Schouwburg.

“Het is intuïtief en visueel aantrekkelijk”, vertelt Wouter Vermeylen van Yesplan. “Het is software die de gebruiker ondersteunt en volgt in alle mogelijke aspecten van het planningsproces. De gebruiker beslist zelf hoe hij dit planningsproces organiseert en structureert. Het verslepen, aanmaken en verwijderen van locaties, evenementen en producties, het toevoegen van resources, het aanpassen van statussen van evenementen en het ingeven van contactpersonen is met een paar muisklikken mogelijk en gebeurt volledig volgens de door de organisatie bepaalde volgorde.” Yesplan kan makkelijk communiceren met andere softwaretoepassingen dankzij open API (application programming interface). Vermeylen: “Doordat het een open systeem is, van waaruit alle informatie gedeeld kan worden, is het maken en opvragen van informatie

heel eenvoudig. Zo kunnen bijvoorbeeld heel eenvoudig rapporten gemaakt en opgevraagd worden aan de hand van Jasper reports of Excel. Bij veel klanten is Yesplan geïntegreerd met bijvoorbeeld de ticketing, website en boekhouding, zodat alle informatie centraal in Yesplan beheerd kan worden en automatisch doorstroomt naar andere systemen. Yesplan draait bovendien 'in the cloud'. Daardoor hoeft de gebruiker niet zelf investeren in IT en een dedicated server infrastructuur en is hij verzekerd van een redundante state-of-the art infrastructuur en gegarandeerde back-up."

Volgens Vermeulen is er behoefte aan professionalisering in de culturele sector. "Het volstaat niet langer om alles te regelen met Excel- en Wordbestanden. Door de daling van inkomsten uit subsidies en sponsoring moet men meer doen met minder middelen. Eventplanningsoftware van Yesplan past perfect in dat plaatje om die doelstelling te behalen."

Yesplan levert niet alleen een state-of-the-art planningsysteem, maar zorgt er ook voor dat de software embedded wordt binnen de bestaande organisatiestructuren. Hiertoe levert het naast de nodige software tevens de nodige consulting om het veranderingstraject te begeleiden binnen de organisaties. Vermeulen: "Al onze accountmanagers zijn eerder gespecialiseerd in workflow & change management dan in IT specifieke zaken en hebben meestal een werkverleden binnen managementposities in culturele omgevingen. Daarnaast is er een geïntegreerd online platform in Yesplan dat permanent geraadpleegd kan worden wanneer er vragen of problemen opduiken. Het is een levend document dat constant aangevuld wordt aan de hand van de meest actuele status van Yesplan en de meest actuele vragen die leven bij gebruikers. Tenslotte kan er ook nog gemaïld worden naar onze medewerkers en kan men ook telefonisch 24 uur per dag terecht met hun vragen, afhankelijk van hun service level agreement. Updates zijn inbegrepen in de licentiekosten."

Elke klant krijgt bij Yesplan alle features ter beschikking. "In de prijs wordt wel een onderscheid gemaakt tussen Light, Normal en Intensive gebruikers, waardoor het pakket ook betaalbaar is voor de kleine bedrijfjes. Maar zoals gezegd beschikken zij over exact dezelfde tools als de grote spelers", aldus Vermeulen.

STAGER SOFTWARE, WWW.STAGER.NL

Stager Software is een eventplanning, e-marketing en ticketing systeem in één. "Dat is ook wat het onderscheidt van andere tools", vertelt Mike van Gaasbeek. "Het organiseren van evenementen is ook één productieproces en waarom zou je daarvoor nog steeds verschillende systemen hanteren - een planningsysteem,

een roostersysteem, een kaartverkoopsysteem, een nieuwsbrievensysteem, een CMS voor je website, een relatiebeheersysteem en heel veel Excelletjes?"

Stager maakt het gebruik van al deze naast elkaar staande systemen overbodig en dat biedt tal van voordelen, legt Van Gaasbeek uit: "Alle informatie wordt centraal beheerd, wijzigingen worden op meerdere gebieden doorgevoerd en er kunnen natuurlijk interessante verbanden gelegd worden. Je kunt bijvoorbeeld eenvoudig inzien welke klanten kaartjes hebben gekocht voor vergelijkbare evenementen in de planner en deze personen via de marketingmodule weer interesseren voor een aankomend evenement. Of je ziet real time hoe je verkopen zich verhouden tot de productiekosten."

"Bij de ontwikkeling van Stager hebben we ons laten leiden door het KISS (Keep it stupid, simple) principe", gaat Van Gaasbeek verder. "Dat gaat er vanuit dat eenvoud en helderheid een voorwaarde zijn voor optimaal gebruik van een systeem. We hebben dan ook een systeem gebouwd dat eenvoudig in gebruik is en voor iedereen meteen zonneklaar. Er zijn geen uitgebreide instructies nodig en je hoeft in je organisatie niet een Stager specialist op te leiden. Ook kunnen organisaties heel eenvoudig permissies wijzigen, parameters aanpassen en instellingen wijzigen. Mede hierdoor kunnen we scherpe tarieven neerleggen. We bieden concurrerende prijzen voor de afhandeling van de kaartverkoop t.o.v. bestaande ticketsales providers. Daarnaast kunnen we aanzienlijke kortingen (tot 100%) aanbieden op de licentiekosten indien er veel e-tickets via Stager worden verkocht."

Stager Software wordt gebruikt door poppodia, festivals, theaters, onafhankelijke producenten en danszalen en is bruikbaar voor kleinschalige maar ook grote

organisaties. Het systeem is ontwikkeld in samenwerking met diverse poppodia en festivals en theaterproducenten. Stichting WORM (een Rotterdams podium en kunstfabriek) heeft een leidende rol gespeeld en is nog steeds betrokken bij Stager BV. Ook huidige klanten worden nog altijd bij de ontwikkeling van Stager betrokken. "Ons bedrijf bestaat sowieso uit mensen die met de poten in de modder staan en/of frequent bezoeker zijn van culturele evenementen. We zijn dus geen softwarebedrijf dat een tool heeft ontwikkeld in opdracht van een podium en daar de markt mee op gaat. Daardoor begrijpen we heel goed wat de wensen van de klanten zijn en wat het betekent voor een cultuurbedrijf om met processen en software om te gaan." Stager software is altijd in ontwikkeling en met de regelmaat van de klok worden nieuwe features toegevoegd. Alle updates zijn inbegrepen.

Tijdens kantooruren is Stager telefonisch en per mail te bereiken, maar omdat veel van de activiteiten van klanten buiten kantooruren plaatsvinden, is er een helpdesk die ook in de avonden en weekenden paraat staat. "In de praktijk wordt deze echter amper geraadpleegd omdat Stager als een zonnetje draait", legt Van Gaasbeek uit. "Daarnaast bestaat er een uitgebreide online manual die onze klanten kunnen raadplegen wanneer ze vragen hebben over het gebruik van ons systeem."

De software van Stager bestaat uit verschillende modules. Er is een Eventplanner met o.a. kalenders, roosters en een financiële functie. Daarnaast bevat de e-marketing module een uitgebreid Customer Relationship Management systeem met o.a. abonnementenbeheer, een CMS voor je website en een geautomatiseerd nieuwsbrieven systeem. Tot slot beschikt Stager over een compleet online en offline kassasysteem. De verschillende modules zijn ook los van elkaar te gebruiken. Van Gaasbeek: "Om optimaal voordeel te behalen uit Stager is het raadzaam om het gehele systeem te gebruiken, maar er zijn ook klanten die gefaseerd overstappen of een enkele module gebruiken die in hun behoefte voorziet. Onze software is sowieso geen in beton gegoten geheel, maar een flexibel systeem. Je kunt zelf aanpassingen doen om de tool pasklaar

te maken voor je organisatie. Indien nog niet voorzien wordt in een toepassing, dan zijn we bereid om deze uitbreiding tegen scherpe tariefstellingen te bouwen."

EVENT SOFTWARE BENELUX & TICKETING SOFTWARE BENELUX, WWW.ESBTSB.COM

Zeer complete, veelzijdige en gebruiksvriendelijke software voor de culturele sector. Zo laat het pakket iTheatre van Event Software Benelux BV zich volgens Director Desirée de Koning het best omschrijven: "Het is er voor de gehele informatielogistiek en het beheer van event; voor, tijdens én na afloop. Het is een totaalpakket, flexibel in gebruik, gemakkelijk te koppelen én het is toegankelijk via (online)portals en een iPhone-app."

Door het totaalpakket werkt elke afdeling met dezelfde software, zodat overzicht en een snelle workflow zijn gegarandeerd. Het pakket voorziet in eenmalige, centrale gegevensinvoer, centrale agendabeheer voor evenementen en verhuringen en planning voor alle afdelingen - van administratie en techniek tot marketing. De software is geheel naar

eigen wens en behoefte in te richten. Zowel de weergave als de inhoud zijn namelijk eenvoudig zelfstandig aan te passen. Daarnaast is er de mogelijkheid van rapportages op basis van gekoppelde systemen (kaartverkoopstanden, website, administratie en techniek) en koppeling en beheer van werken, artiesten en evenementen. Via iPortal kunnen derden snel en eenvoudig informatie toevoegen. Handig als je bijvoorbeeld de zaal verhuurt: de huurder vult gewoon zelf in wat hij nodig heeft en de borderel kan voor de organisator klaarstaan na het event. Zusterbedrijf Ticketing Software Benelux BV levert SRO: state of the art kaartverkoopsoftware. "Hiermee bieden we vanuit hartje Amsterdam een totaalpakket als het gaat om geïntegreerde planning en ticketing."

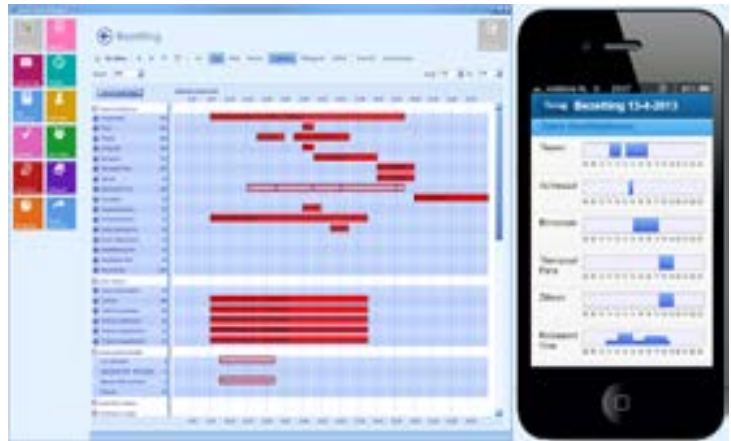
"Uit ruime eigen ervaring en door goed te luisteren naar klanten wisten we dat andere event-software in onze ogen veel van de bovenstaande aspecten miste", aldus Desirée. "Daarom besloten we zelf een pakket te ontwikkelen dat is gebaseerd

op wat onze klanten willen. Doordat we met veel plezier nauw samenwerken met onze klanten, zijn we altijd op de hoogte van wat er in de branche speelt en wat er wordt gevraagd. We denken graag met ze onze klanten mee en putten daarbij uit een schat aan ervaring in het vertalen van wensen in praktische oplossingen en softwaretoepassingen. Er is bovendien twee maal per jaar een denk tank bijeenkomst waarin super users meedenken over nieuwe features en verbeteringen in de software en uiteraard is er ook een gebruikersgroep. Onze software wordt dan ook voortdurend aangepast aan veranderende wensen en behoeften – met behoud van gebruiksgemak.” Culturele instellingen misten volgens Desirée een totaalpakket. “Het gevolg was dat elke afdeling een eigen programma gebruikte. Enorm inefficiënt, omdat informatie dubbel werd opgeslagen en men niet snel kon schakelen. Ook was het meestal niet mogelijk om zelf velden toe te voegen, waardoor extra informatie toch weer apart in Excel werd gezet. Verder was er veel behoefte aan efficiëntere support en de mogelijkheid om informatie te exporteren naar Word, Excel, pdf of xml/CSV en communicatie via Webservices/API is mogelijk. In die behoeften voorziet onze software. Het pakket bevat veel verschillende modules. Onze klanten kunnen zelf hun modulepakket samenstellen en per gebruiker instellen welke modules inzetbaar zijn.”

Het pakket is uitstekend geschikt voor alle organisaties in de culturele sector, zoals theaters, schouwburgen, concert- en operazalen en musea. Er zijn voor specifieke organisaties versies gemaakt: zo is er iConcert voor concertzalen, waaronder het Concertgebouw in Amsterdam, de, het Muziekgebouw in Amsterdam en in Eindhoven, AMUZ en deSingel in Antwerpen. iTheatre is er voor om en nabij 50 schouwburgen en theaters in Nederland en België, voor musea is er iMuseum en iOpera voor operahuizen waaronder de Vlaamse opera in Antwerpen en Gent. “Zij plannen met onze software hun events, onderhouden contacten in de CRM-module en maken gebruik van de talloze andere mogelijkheden die het pakket biedt, zoals begrotingen maken met de iDeals module, het beheer van repertoire en programma’s, personeels- en resource management. Behalve voor Nederlandse klanten, werken we ook voor veel Belgische organisaties en belangrijke culturele instellingen in Australië. Binnenkort kunnen we ook onze eerste klanten in Zuid-Afrika verwelkomen.” In totaal zijn er nu ongeveer 100 organisaties die met onze software werken!

“Wij zijn altijd bereikbaar voor support en voor nood-support kunnen klanten ons zelfs 24 uur per dag bellen”, gaat Desirée verder. “Nieuwe klanten worden intensief begeleid, van kennismaking tot go-live en de evaluatie. Ons doel is dat gebruikers hun weg vinden in de software en de organisatie in zijn geheel een efficiënt-

tieslag maakt. Om dat te bereiken, verdiepen we ons in de behoeften en wensen van de organisatie en geven we uitgebreide trainingen. We voelen ons verantwoordelijk voor de succesvolle afronding van projecten. Misschien wel het belangrijkste is dat wij er zelf enorm veel plezier in hebben om zo intensief samen te werken met leuke klanten in een razend interessante sector die volop in ontwikkeling is.”

SMART EVENT MANAGER, WWW.SMARTEVENTMANAGER.NL

“Smart Event Manager leent zich voor elke organisatie die zalen, activiteiten of catering beheert”, vertelt directeur Jaap de Vries. “Locatieverhuur en zalencentra, musea en attractieparken, catering- en horecabedrijven, theaters, evenementen- en organisatiebureaus...ze horen allemaal bij de doelgroep.” De onderscheidende factor ten opzichte van andere pakketten zit ‘m volgens De Vries met name in de uitgebreidheid: “De mogelijkheden zijn enorm, maar toch is er heel veel aandacht besteed aan de gebruiksvriendelijkheid. Gebruikers kunnen er zo’n beetje direct mee aan de slag.” De software helpt gebruikers met het hele reserveringsproces, vanaf de eerste offerteaanvraag tot de inkopen, het personeel en de reserveringen, tot aan de facturering aan het eind van de rit. Op het moment dat het bij bedrijven op dit gebied complex begint te worden, is Smart Event Manager een interessante hulp. De Vries: “We zijn in de branche een gevestigde naam en veel bekende locaties werken al met onze oplossing. Ook voor theaters – en dan met name hun zakelijke markt – is het interessant. In deze tijden moeten organisaties steeds meer letten op efficiënt werken en dat wordt met dit systeem een stuk eenvoudiger gemaakt.”

Relaties beheren, productie- en inkooplijsten maken voor operationele afdelingen, geïntegreerde personeelplanning met online koppeling en factureren met koppelingen met alle gangbare boekhoudsystemen en

Stationsstraat 2a
 3851 NH Ermelo
 Telefoon: 0341 559504
 Fax: 0341 559080
www.vvem.nl

artlogic
 people network

artlogic bemiddelt en levert Stagehands en technici in de media- & evenementenindustrie.

Betrouwbaar, toegewijd, heldere werkwijze, uitgestrekt Europees netwerk.

artlogic BV Nederland - T: 013 2201106
info.nl@artlogic.biz - www.crewpool.nl

THE PRODUCTION FACTORY
 ENTERTAINMENT TECHNOLOGY

• TECHNICAL PRODUCTION MANAGEMENT • LOGISTICS & SITE COORDINATION •

TECHNICAL DESIGN • SOUND • LIGHTING • VIDEO • STAGING • POWER • SITE FACILITIES •

DELTA 46 6825 MS ARNHEM NEDERLAND
 PHONE +31- 0 26-38.40.110 FAX +31- 0 26-38.40.111
[E MAIL MAIL@PROFAC.NL](mailto:info@profac.nl) WEBSITE WWW.PROFAC.NL

Het gemak van goed werkende IT

H&S computerservices
 bel 0120 233633 of
[mail: a.alphenaar@hulmers.nl](mailto:a.alphenaar@hulmers.nl)

DEE DE WILD PRODUCTIONS
 Voor de complete inrichting van uw evenement!

Postbus 95
 3780 BB Voorthuizen
 T 0342-473251
 F 0342-478065
 E info@bendewild.nl
 I www.bendewild.nl

Event Medical Service (EMS)
 Event Medical Service

Levert voor u complete medische en brandtechnische ondersteuning, advisering en hulpverlening bij evenementen.

Loopkantstraat 2e - 5405 NB Uden
 0413 33 21 52 F 0413 37 53 45
 E info@ems.nl - I www.ems.nl

FREYJA
 STERK IN HEKWERK

Verhuur van
 Foliehekken, dranghekken, stage barriers, foldtables en toegangs-constructies.

T: +31 (40) 291 34 75
 E: info@freyja.nl - www.freyja.nl

THE MOJO BARRIERS
www.mojobarriers.com

Omnido
 Evenementverzekering

Festivals, Dance, Cultureel, Sport, Zakelijk.

078 - 677 3265
www.evenementverzekerd.nl

EASY@WORK
 Evenementen uitzendbureau
 24 uur per dag Stagehands door heel Nederland

0317- 414 750
www.easyatwork.nl

STAGECO
 NEDERLAND B.V.
WWW.STAGECO.COM

ShowTex
 AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

Energieweg 2b - 3762 ET Soest the Netherlands
 T +31 35 693 86 92 - F +31 35 693 87 55
 E info.nl@showtex.com - I www.showtex.com

XL VIDEO

Krommewetering 21 - 3543 AP UTRECHT
 T +31 302482270 - F +31 302482277
 E info@xlvideo.nl - I www.xlvideo.com

Almat

Organiseert u een evenement of heeft u tijdens een drukke periode gebrek aan een machine?

0573 - 44 80 82
verhuur@almatlaren.nl
www.almatlaren.nl

GIGANT
 GIGANT International BV
 Meerke 116
 6521 DK Eersel
 T +31(0)487 51 22 71
WWW.GIGANTINTERNATIONAL.COM

PODIUMBOW
 VERDIEPINGSVLOEREN
 EVENEMENTENCONSTRUCTIES
 SCHANSEN

SETTING THE SCENE FOR YOUR EVENT

ALLAREAS
 install & sales B.V.

Officiële importeur en distributeur van Pipe & Drape, TextLnt en Mobile Airwall. Totaal inrichting voor uw evenement.

Veldzicht 3, 3454 De Meern
 T +31 (0)30-242 82 50
 F +31 (0)30-242 82 59
 E info@all-areas.nl
 I www.all-areas.nl

Michel Bijleveld BV

Willekopp 103
 3421 GV Oudewater
 T: 0348 - 56 57 78
 F: 0348 - 56 41 36
contact@michelbijleveld.nl
 I: www.pagodeverhuur.nl

kassapakketten. Het is een kleine greep in de mogelijkheden die Smart Event Manager herbergt. Betrekkelijk nieuw is de mobiele applicatie die beschikbaar is. Gebruikers hebben daarmee altijd de meest actuele informatie bij de hand. De Vries vertelt: "De app vormt een belangrijke tool voor account-, party- en eventmanagers. Zowel buiten kantoor als op de werkvloer hebben zij real-time inzicht in de geboekte evenementen, vrije capaciteit en het relatiebeheer. SEM Mobile is daarmee een belangrijke aanvulling op het basissysteem en past volledig binnen de filosofie die we voor Smart Event Manager hanteren: een gebruikersvriendelijk en compleet reserveringssysteem aanbieden."

Gebruikers kunnen zoals gezegd snel uit de voeten met Smart Event Manager. "Wij begeleiden uiteraard bij de implementatie. Samen met de key-users binnen het betreffende bedrijf richten we het systeem in, zodat het helemaal past bij de werkzaamheden van het bedrijf. Ook maken we bijvoorbeeld brieven aan in de huisstijl. Binnen drie of vier dagen kunnen de gebruikers helemaal zelfstandig aan de slag." Mochten er toch vragen resteren, dan kan altijd worden aangeklopt bij de helpdesk van Smart Event Manager. "Op onze meest recente gebruikersdag werd die helpdesk veelvuldig geroemd door onze gebruikers", vertelt De Vries met gepaste trots. Het pakket is overigens ontstaan uit vragen uit de markt, sluit De Vries af: "Een organisatie was op zoek naar dergelijke software, maar kon het niet vinden. Wij hebben het toen op maat voor hen ontwikkeld. Van daaruit is het steeds verder doorontwikkeld, tot wat we op dit moment hebben: een gebruiksvriendelijk pakket, dat voldoet aan alle laatste eisen en gebaseerd is op de moderne technieken die wenselijk zijn. Op dit moment leggen we de laatste hand aan een nieuwe update. Daarvan vinden er twee à drie per jaar plaats en uiteraard zitten die inbegrepen in de licentiekosten."

RENTMAN, WWW.RENTMAN.NL

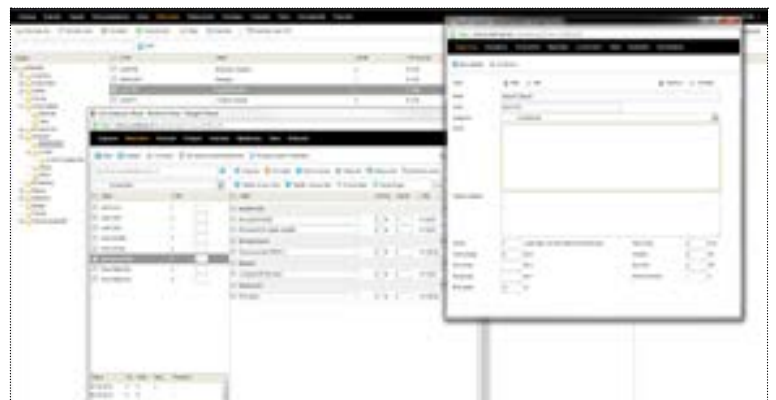
Rentman is van oorsprong verhuursoftware en richt zich dan ook vooral op de facilitaire kant van eventmanagement. "Door de koppeling met materiaalbeheer is de iets andere insteek vooral interessant voor bedrijven die ook eigen materiaal verhuren of te maken hebben met inhuur van verschillende leveranciers", vertelt oprichter Roy van den Broek. "Met de software krijg je inzicht in de kosten van een project en maak je overzichtelijke offertes. De software beschikt daarnaast over een zeer uitgebreide personeelplanner, maar doet uiteraard ook CRM, projectmanagement en timetable beheer." Doordat Rentman een webbased oplossing is, hebben projectmanagers altijd en overal toegang tot de data en kun je heel eenvoudig vanaf locatie werken.

Roy van den Broek, de oprichter van Rentman, is zelf jaren werkzaam geweest in de AV-branche. Zijn

onvrede over de pakketten die destijds bestonden, heeft ertoe geleid dat hij zijn AV-bedrijf heeft verkocht om in samenwerking met een aantal andere bedrijven de eerste versie van Rentman te lanceren. "Destijds waren de beschikbare opties log, duur en niet flexibel", vertelt Van den Broek. "Rentman heeft al een volledige licentie vanaf €74,- per maand en omdat geen server of installatie vereist is, kun je direct aan de slag. Alle licenties zijn bovendien inclusief gratis support, zowel per mail of telefoon en we komen regelmatig met een nieuwe update. We werken dan ook fulltime aan ons product."

Rentman kent een uitgebreide standaard licentie, waar diverse extra modules aan te koppelen zijn. Van den Broek: "We focussen ons op middelgrote bedrijven die evenementen facilitair ondersteunen. Zowel bedrijven die verantwoordelijk zijn voor de complete productie van horeca tot rijplaat, als bedrijven die zich slechts toeleggen op de AV-installatie kunnen hun projecten plannen in Rentman." ■

ABONNEE AANBIEDING 2013

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere abonneetarief: u betaalt slechts €25,- ipv €39,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- Gratis bedrijfsgegevens vermelding in bedrijvengids op www.av-entertainment.nl
- Een korting van €100 op een uitgebreide vermelding in de bedrijvengids; abonnees betalen €125 voor een heel jaar ipv €225
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): Porsche Scene Live, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Office Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u dit vermelden op bijgevoegde antwoordkaart of bel direct onze klantenservice: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en 12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine via de website: www.av-entertainment.nl

AV&Entertainment MAGAZINE

JAARGANG 10 | NUMMER 4 | SEPTEMBER 2013

www.av-entertainment.nl

Een uitgave van
MVM PRODUCTS BV
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 12-26c | 6546 BE Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, Lucas Vroemen,
Loet van Bergen, Ulco Schuurmans
Email: info@av-entertainment.nl

VORMGEVING
Joost Franken, Jan-Willem Bouwman

MEDIA-ADVIES VAN MUNSTER MEDIA B.V.
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Kathy van der Horst T: 024-373 4467
E: kathy@av-entertainment.nl

Voor advertentietarieven, neem contact op met een van onze media adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN

Een jaarabonnement bedraagt € 39,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar (tot 31 december) en worden automatisch verlengd. Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31 oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u richten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers (5 euro per exemplaar) telefonisch bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS

Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

ABONNEES ONTVANGEN

- 6 keer per jaar het vakblad
- Toegang tot het volledige archief op www.av-entertainment.nl
- Korting op lezersaanbiedingen AV&Entertainment Magazine
- Gratis opname bedrijvengids

HALL 7 - J39

Roland

Lossless conversion in the palm of your hand.

NEW

VC-1 Scan Converter
UP/DOWN/CROSS/SCALER/F-RAME SYNC

Uncompromising commitment to picture quality. **Lossless**

The VC-1 series faithfully converts the original source with no change in color or brightness. It supports super-blacks and super-whites, and converts video from cameras and other source devices with all the originality intact.

Color bar signal

Faithful conversion of color phase and chroma

Faithful conversion from super blacks to super whites

Support for 1080p 3G-SDI. **3G** 1080/60p

Support for workflow combining audio and video. **AUDIO**

Support for HDCP HDMI signals. **HDCP ready**

Rugged, high quality smart design.

NEW

VC-1 Series

VIDEO CONVERTER

HDMI to SDI
VC-1-HS

Conversion of video and audio signals from HDMI input to SDI output

SDI to HDMI
VC-1-SH

Conversion of video and audio signals from SDI input to HDMI output

FS Delay
VC-1-DL

Bi-directional Conversion of video and audio signals from HDMI to SDI or SDI to HDMI with Frame Store and Delay

€100

DIRECT RETOUR
OP UW AANKOOP

Sennheiser
houdt **jOU**
in de lucht

Ontvang direct 100 euro terug op uw evolution G3 aankoop!

De overheidsbeslissing om een deel van de UHF band te veilen heeft voor sommige gebruikers van draadloze microfoonsystemen nadelige gevolgen.

evolution wireless

Om na te gaan of u uw apparatuur nog kunt gebruiken raden wij u aan dit zo snel mogelijk te controleren! Kijk voor meer informatie en voorwaarden op:

www.sennheiser.nl/indelucht

 SENNHEISER
The Pursuit of Perfect Sound